

ŠVP ZŠ HOSTĚRADICE

Vydáno dne 26.8.2022

č. j. ZSHost/39/2022

Obsah

1. Identifikační údaje

1. 1. Název školního vzdělávacího programu
1. 2. Předkladatel – základní údaje
1. 3. Zřizovatel školy
- 1.4. Platnost dokumentu
1. 5. Organizační schéma školy

2. Charakteristika školy a školního vzdělávacího programu

2. 1. Stručná charakteristika školy
2. 2. Pedagogičtí pracovníci
2. 3. Rodiče, žáci
2. 4. Charakteristika školního vzdělávacího programu
2. 5. Koncepce školy
 2. 5. 1. Úvod
 2. 5. 2. Výchovně vzdělávací proces
 2. 5. 3. Základní cíle

3. Výchovné a vzdělávací strategie

4. Učební plán

5. Učební osnovy

5. 1. - Jazyk a jazyková komunikace
 5. 1. 1. - Český jazyk a literatura
 5. 1. 2. - Cizí jazyk
5. 2. - Matematika a její aplikace
5. 3. - Informatika
5. 4. - Člověk a jeho svět
5. 5. - Umění a kultura
 - 5.5.1. - Hudební výchova
 - 5.5.2. - Výtvarná výchova
5. 6. - Člověk a zdraví
5. 7. - Člověk a svět práce

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

7. Průřezová témata

- 7. 1. Průřezová témata – Český jazyk 1.-5. ročník
- 7. 2. Průřezová témata – Matematika 1.-5. ročník
- 7. 3. Průřezová témata – Prvouka 1.-5. ročník
- 7. 4. Průřezová témata – Hudební výchova 1.-5. ročník
- 7. 5. Průřezová témata – Výtvarná výchova 1.-5. ročník
Pracovní činnosti 1.-5. ročník
- 7. 6. Průřezová témata – Tělesná výchova 1.-5. ročník
- 7. 7. Průřezová témata - v případě žáků s lehkým mentálním postižením

8. Školní družina

- 8.1. Charakteristika ŠD
- 8.2. Cíl a formy vzdělávání
- 8.3. BOZP
- 8.4. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- 8.5. Časový plán vzdělávání
- 8.6. Obsah vzdělávání
- 8.7. Průřezová témata

9.Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- 9.1. Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními
- 9.2.Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP
- 9.3.Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

10.Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

10.1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka

10.2. Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy

10.3. Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

10.4. Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky

11.Materiální, personální, hygienické, organizační a jiné podmínky

▪ Identifikační údaje

1. 1. Název vzdělávacího programu

ŠVP ZŠ HOSTĚRADICE

1. 2. Údaje o škole

**Základní škola, Hostěradice, okres Znojmo,
příspěvková organizace**

Základní údaje o škole

Adresa: 671 71 Hostěradice 36

Ředitelka školy: Mgr. Pavlína Kociánová

Telefon: 515 333 471

E-mail: zs.hosteradice@tiscali.cz

Web: www.zshosteradice.cz

Datová schránka: cctmkrm

IČO: 709 97 233

Identifikátor zařízení: 600 127 397

IZO: Základní škola – 102 855 161

Školní družina při ZŠ – 119 300 605

Školní jídelna – 103 243 828

1. 3. Zřizovatel školy

Obec Hostěradice

671 71 Hostěradice 56

tel. 515 333 113

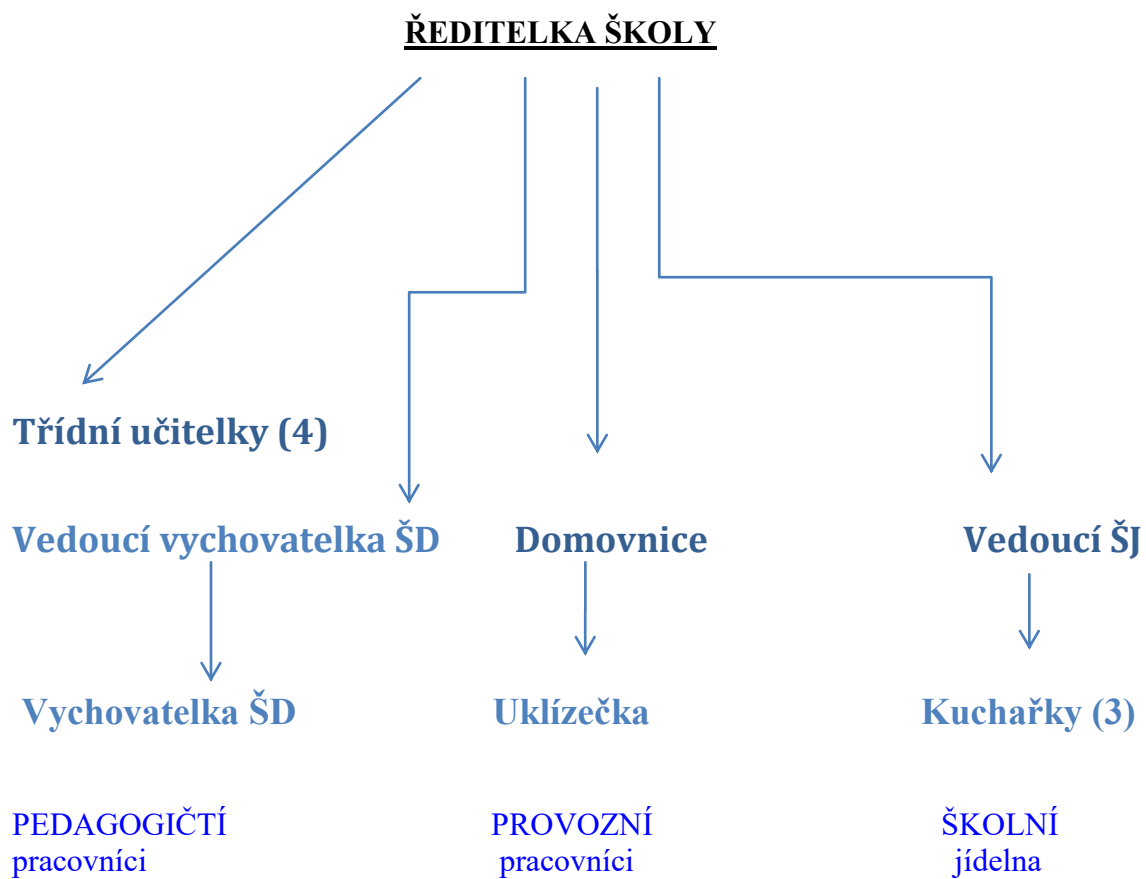
1.4. Platnost dokumentu

Dokument platný od 1.9.2022

Dokument nabývá účinnosti dnem schválení školskou radou – 30. 8. 2022

1. 5. Organizační schéma školy

Vedoucí pracovníci a jejich kompetence.

2. Charakteristika školy a školního vzdělávací

2. 1. Stručná charakteristika školy

Jsme neúplná škola s 1.-5. ročníkem v pěti třídách.

Kapacita školy je 125 žáků.

Základní škola poskytuje základní vzdělání. Směřuje k naplnění kompetencí stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Kompetence představují soubory znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v učení i v životě a umožňují žákům efektivně a odpovídajícím způsobem jednat v různých situacích. O konkrétních prostředcích a postupech, jak toho dosahovat, budou hovořit další oddíly tohoto dokumentu.

Škola nemůže být jen o vážné práci. Mimořádné dny školního roku jsou pravidelně v termínovém kalendáři a znamenají nejen oživení školního života, ale i mnohem více. Na podzim probíhá Den ve Strašidelné škole, Mikuláš s čerty a anděly navštíví všechny třídy 1. stupně i MŠ (zajišťují žáci 5. ročníku), mimořádný program je poslední předvánoční školní den – Vánoční zvyky a obyčeje. Na přelomu května a června škola pořádá Jízdu zručnosti, v červnu bývá tradiční školní akademie pro veřejnost, svůj program má Den dětí, na konci června se tradičně koná slavnostní rozloučení s pátáky na Obecním úřadě v Hostěradicích. I tímto způsobem se snažíme ovlivňovat příznivé klima školy, klima ve třídách, aby tzv. skryté kurikulum působilo pokud možno v souladu s tím oficiálně proklamovaným.

Zaměření školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV, z analýzy vlastních zkušeností a možností (malý pedagogický sbor, kde všichni dělají všechno), požadavků rodičů a také z tradic školy. Chceme vytvářet školu otevřenou pro všechny – tj. pro žáky, jejich rodiče i širokou veřejnost, a tím vytvářet atmosféru vzájemného porozumění a spolupráce mezi žáky, mezi žáky a učiteli a mezi učiteli navzájem.

Usilujeme o dosažení otevřené, klidné, sdílné atmosféry ve škole, budované na partnerských vztazích mezi učiteli a žáky, na toleranci, na úctě člověka k člověku a na pocitu zodpovědnosti. Děti se učí pomáhat si navzájem, jsou vedeni k samostatnému myšlení a odpovědnosti v rozhodování. Učí se chápat svoji spřízněnost s přírodou a jejími zákony. Vedeme žáky k chování dle mravních a společenských hodnot, klademe důraz na všestranný rozvoj osobnosti.

Chceme vytvářet podmínky pro rozvoj, uplatnění a úspěch každého jednotlivého žáka. Respektujeme osobnost každého dítěte, vzbuzujeme jeho zvědavost, podněcujeme a podporujeme jeho pozitivní aktivity, posilujeme v žácích pozitivní přístup k lidem a ke světu, snažíme se formovat správný vztah a úctu k přírodě, životnímu prostředí, ke zdraví.

Naším cílem je také systematicky působit proti vandalismu, násilí a šikaně mezi dětmi.

Areál školy, materiální vybavení

Celý školní areál leží na okraji obce mimo silniční provoz. Okolí školy skýtá velmi dobré možnosti pro činnost školní družiny i pro tělesnou výchovu. Budova školy je tvořena jednopatrovou budovou včetně školní jídelny a tělocvičny.

K dispozici je 8 učeben, 3 z nich tvoří odborné učebny – počítačová učebna, učebna pracovních činností, Čtenářský klub. Každá z kmenových učeben je vybavena kobercem. Všechny kmenové učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi. Dvě učebny mají k dispozici pianino, v další je elektrické piano a v jedné je keyboard.

Školní družina má dispozici 2 samostatné učebny – herny, obě jsou vybaveny interaktivní tabulí, kobercem, vhodným nábytkem, spoustou stavebnic, her a hraček.

Tělesná výchova má k dispozici velmi kvalitně vybavenou tělocvičnu a školní hřiště s umělým povrchem.

Možnost svačin a hlavně pitný režim zajišťuje školní jídelna.

Zajišťujeme i distribuci dotovaného školního mléka. Jsme také zapojeni do projektu Ovoce do škol.

Škola je vybavena 14 počítači propojenými v síti umístěnými v samostatné počítačové učebně. Další počítače a tablety jsou v kmenových třídách.

Součástí areálu školy je také školní jídelna s vlastní kuchyní, která nabízí svačiny a obědy.

Projekty

Škola je dlouhodobě zapojena do projektů Školní mléko, Ovoce do škol, Obědy pro děti, Celé Česko čte dětem, Recyklohraní, Veselé zoubky.

2. 2. Pedagogičtí pracovníci

Pedagogický sbor má 7 členů: ředitelka, 4 třídní učitelky, vedoucí vychovatelka školní družiny, která je zaměstnána také jako učitelka, především výchov a jedna vychovatelka školní družiny. Kvalifikovanost pedagogického sboru je 100%, všechny paní učitelky vystudovaly pedagogickou fakultu MU v Brně obor Učitelství pro 1. stupeň ZŠ nebo pedagogickou fakultu UP v Olomouci. Na škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů.

2. 3. Žáci, zákonní zástupci

Pravidelně naši školu navštěvuje 70 – 100 žáků, nejen z Hostěradic, ale i z Míšovic a z Chlupic, což jsou přidružené obce. Jezdí i děti ze vzdálenějších obcí jako jsou Skalice a Morašice, případně z Miroslavi, z obcí, které spádově patří do jiných škol. O školní družinu je mezi rodiči velký zájem, má kapacitu na 55 účastníků tedy dvě oddělení školní družiny.

Na druhý stupeň žáci nejčastěji přechází do ZŠ Miroslav, případně ZŠ Prosiměřice nebo ZŠ Ivančická, Moravský Krumlov.

Rozbory výsledků přijímacích řízení za několik posledních roků ukazují, že úspěšnost našich přihlášených žáků je 100 %. Odchází na víceletá gymnázia s maturitním výstupem nebo na školy sportovního či jazykového zaměření do Znojma.

I tento fakt je nutno brát v úvahu při práci na koncepci školy a konkrétně pak na podobě učebního plánu. Také je třeba respektovat skutečnost, že část žáků má diagnostikované vývojové poruchy učení, popřípadě jsou zdravotně znevýhodněni.

Je ustanoven Spolek přátel školy a od roku 2005 je ustanovena Školská rada.

2. 4. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy (dále ročníků, předmětů) vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a které tvoří jeho základní strategii.

Jestliže bychom měli vytyčit základní pilíře, na kterých je koncepce naší školy postavena, mohli bychom uvést tyto:

A. Zajímavá škola

Jasně si uvědomujeme jednak to, že hra je pro dítě vážnou prací, ale jednak i to, že vychováváme děti od 6 do 11 let. Je rozdíl, jak si hraje prvňák, a jak páták. V podstatě platí – čím starší žáci, tím se hra stále více blíží naprosto vážné práci. Tím také narůstá podíl volní stránky, protože i při zajímavé práci nastávají okamžiky méně záživných, až otravných činností, leč pro dobrý výsledek nezbytných. Stejně tomu je i v procesu tradičního učení. Je poctivé si přiznat, že učitel musí pro úspěch svých žáků udělat mnoho, ale aspoň kousek (lépe kus) naproti musí přijít i žák.

B. Spolupráce a vzájemná pomoc

Dalším důležitým stavebním prvkem je spolupráce a vzájemná pomoc. Všichni ve škole, velcí i malí, se musí cítit jako spolupracovníci, kteří pomohou a kterým také bude pomoheno. Společným úsilím ke společným cílům – nesmíme zapomenout, že co nejaktivnějšími spolupracovníky by se měli stát rodiče.

C. Klima školy

Velký význam pro úspěšnost školy má její atmosféra. Od estetičnosti prostředí přes mezilidské vztahy, pozitivní školní tradice a rituály, symboly až po pocit bezpečí a jistoty. Říká se, že škola je přípravou na život. Není tomu tak zcela přesně. Škola je už život sám, i když specifický, ale zvláštní je přece každé prostředí – např. atmosféra v nemocnici je jiná než v továrně atd. Proto by se ve škole mělo dít co nejméně „jako“, ale co nejvíce „skutečně, opravdu“, se vši vážností. Ač je to vlastně velká hra...

D. Všestrannost i preference

Celková koncepce vychází z toho, že ústředním cílem školy je přispět k výchově odpovědného, sociálně tolerantního občana vybaveného základními vědomostmi a hlavně dovednostmi. Základní škola je o všestrannosti. Přesto z pohledu současného světa s výhledem do budoucnosti můžeme ústřední cíl rozdělit na několik dílčích, které by škola měla sledovat a preferovat především. Naše škola klade důraz na naplnění těchto základních gramotností. Je to gramotnost **čtenářská, jazyková, občanská, informační a finanční**. Občanská gramotnost by měla přispět k výchově budoucího dobrého občana (táty, mámy, souseda, spolupracovníka...). Čtenářská gramotnost se soustřeďuje na projevy čtení, porozumění čtenému textu, práce s textem. Jazyková část se soustřeďuje na komunikaci, začíná mateřským jazykem a pokračuje cizími jazyky. Informační gramotnost neznámá jen práci s počítači, ale výcvik ve zvládnutí informační záplavy – informace umět získat, třídit a

použít, využít. Sem např. patří mj. důraz na čtení s porozuměním. Cíl metodologický znamená vedení k tvořivému řešení problémů, hledání různých variant řešení. Finanční gramotnost učí děti pochopit hodnotu peněz a jejich využití v běžném životě. Už tento stručný nástin dává tušit, že málokterá gramotnost je úkolem jen určitého předmětu, i když podíl některého je někdy někde vyšší. Tento vytyčený cíl musí prolínat prací všech předmětů a ročníků. Na druhou stranu to neznamena, že se nesmí objevit nic, co nezapadá do uvedených čtyř oblastí. I memorování má své místo, pokud je to místo rozumně vybrané.

2. 5. Koncepce školy

Snažili jsme se o jednoduchost a přehlednost pro případné pozdější doplňování. Vzhledem k často chybějícím prostředkům je mnohdy těžké dosáhnout vytyčeného cíle.

2.5.1. Úvod

Základním dokumentem pro práci ve škole je tento ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ. Naše škola sestává z 5 tříd, po jedné od každého ročníku, tedy 1. – 5. ročník. Jsme škola neúplná, pouze 1. stupeň. Ve škole pracuje 7 pedagogických pracovníků, 2 provozní pracovnice a 3 pracovnice ve školní kuchyni.

2.5.2. Výchovně vzdělávací proces

- ve VVP dále pokračovat v kvalitním plnění osnov vzdělávacího programu
- zohledňovat při dosahování cílů základního vzdělávání potřeby a možnosti každého žáka
- uplatňovat variabilnější organizaci a individualizaci výuky podle potřeb a možností žáků
- vytvářet příznivé sociální, emociální i pracovní klima založené na účinné motivaci, spolupráci aktivizujících metodách výuky
- zachovávat co nejdéle ve vzdělávání přirozené heterogenní skupiny žáků a s využitím podpůrných opatření oslabit důvody k vyčleňování žáků do specializovaných tříd a škol

- zvýraznit potřebu účinné spolupráce školy, školského poradenského zařízení, zákonných zástupců žáků
- vést děti k většímu zájmu o četbu ve škole i mimo ni
- pokračovat ve vedení Klubu mladých čtenářů
- nenásilnou formou vést děti ke zdokonalování pohybových dovedností a návyků
- upevňovat návyky v péči o zdraví
- umožňovat o přestávkách relaxační hry
- věnovat se dětem se speciálními vzdělávacími potřebami
- pracovat s nadanými a mimořádně nadanými dětmi
- zařazovat do výuky ekologickou výchovu
- učit děti poskytovat první pomoc při úrazech
- zapojit do výuky dopravní výchovu
- vést děti k ochraně přírody
- dbát na pitný režim
- pomáhat dětem s výchovnými problémy
- vychovávat děti k úctě k lidem, sebeúctě a sebedůvěře
- rozvíjet potřebu získávání nových informací
- navazovat na každoroční pořádání školních soutěží
- podporovat děti v prezentaci školy v různých soutěžích
- seznamovat s Právy dítěte
- pokračovat každoročně v kurzu plaveckého výcviku
- každý rok připravovat Minimální preventivní program
- pokračovat v činnosti ŠSK
- zajišťovat podíl dětí na výzdobě školy
- podporovat děti ve svěřování se s problémy (anonymně – schránka důvěry)
- vychovávat děti k péči a ochraně majetku
- podporovat děti ve „zdravé diskusi“

- podporovat u dětí soutěžení, rivalitu formou soutěží
- rozvíjet digitální gramotnost žáků
- využívat moderní digitální technologie, pracovat s informacemi

2.5.3. Základní cíl

Základní vzdělávání pomáhá žákům utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a praktickému jednání. V základním vzdělání tedy usilujeme o naplňování těchto cílů:

- usnadnit svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání
- poznávat, respektovat a rozvíjet individuální potřeby, možnosti a zájmy každého žáka,
- včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných
- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k učební aktivitě a k poznání
- že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních
- situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi
- uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi

- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí, vést je k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, učení, ve volném čase

A. Výchova – základ výchovy dobrého občana

- klima školy
- školní řád
- estetika prostředí
- sounáležitost se školou
- mimořádné dny školního roku
- vyhodnocování žáků
- sběr
- výlety a exkurze

Základní prostředek - tvůrčí prostor pro každého pracovníka.

B. Vzdělávání: a) rozvoj tvůrčího myšlení a dovedností

b) všeobecný standard

- školní vzdělávací program
- 1. ročník – hodnocení – měsíční – ústně s rodiči žáků na třídních schůzkách
- systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- systém soutěží
- didaktická technika – preference IT, počítačů, videa a DVD
- počítačová gramotnost
- informační gramotnost

C. Zdravá škola

- školní družina a zájmové kroužky
- pitný režim, svačiny ve školní jídelně
- výuka plavání
- přestávkové hrací kouty, chodby
- minimální preventivní program

D. Spolupráce s rodiči, jinými institucemi, propagace

- systém schůzek a informačních dnů pro rodiče
- spolupráce s: OÚ, SVC, MŠ, SPŠ
- prezentace školy

3.VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Při vytváření obecných výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni školy jsme vycházeli z cílů základního vzdělávání. Vymezujeme zde společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity, které povedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Tyto obecné výchovně vzdělávací strategie budou v rámci výchovně vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy.

Klíčové kompetence představují soubor vědomostí, dovedností a postojů, které potřebuje každý jedinec pro své osobní naplnění a rozvoj, pro zapojení se do společnosti a úspěšnou zaměstnanost.

Kompetence k učení

- na praktických příkladech vysvětlujeme smysl a cíl učení
- posilujeme pozitivní vztah k učení
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat své činnosti
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z literatury a internetu
- podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi

- snažíme se cíleně vytvářet takové situace, ve kterých má žák radost z učení
- při hodnocení využíváme prvky pozitivní motivace
- učíme práci s chybou
- učíme trpělivosti a povzbuzujeme
- jdeme příkladem, v dalším vzdělávání se neustále zdokonalujeme

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, k logickému uvažování a k řešení problémů
- učíme žáky nebát se problému – problém je pro žáka výzvou, ne hrozbou
- vytváříme praktické problémové úlohy
- podporujeme různé způsoby řešení problému
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k otevřené komunikaci
- zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy v chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- podporujeme kritiku a sebekritiku
- učíme žáky prezentovat své názory a myšlenky
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky různých tříd
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných situacích
- vyžadujeme důsledné dodržování pravidel stanovených ve školním řádu
- učíme žáky naslouchat druhým
- učíme žáky „asertivnímu chování“
- jdeme příkladem v chování a v komunikaci se žáky, rodiči, zaměstnanci školy a s širší veřejností

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role

- učíme žáky kriticky hodnotit práci své skupiny i svou práci
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků
- upevňujeme v žácích vědomí, že spoluprací lépe naplňují osobní i společné cíle
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, ve skupině
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- jdeme příkladem

Kompetence občanské

- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k jiným lidem
- podporujeme různé způsoby spolupráce s obcí, policií apod.
- v rámci vyučovacích předmětů i v třídnických hodinách upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků
- neustále monitorujeme chování žáků, přijímáme včas účinná opatření
- využíváme pomoci a zkušenosti odborníků – PPP, policie apod.
- rozumně a zodpovědně využíváme prostředků výchovných opatření
- kázeňské přestupky řešíme individuálně
- jakoukoliv formu agrese na učitele nebereme osobně, ale jako útok na učitele
- problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobní zášti
- dodržujeme zásadu, že není špatný žák, jsou to jen špatné projevy jeho chování
- při kázeňských problémech žáků se snažíme zjistit jejich příčinu
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní aj.)
- v hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

- jsme příkladem
- respektujeme osobnost žáka, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve škole, chováme se tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám

Kompetence pracovní

- kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k ochraně zdraví a k plnění svých povinností
- různými formami seznamujeme žáky s různými profesemi
- jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti

Kompetence digitální

- rozvíjíme informační gramotnost žáků
- vedeme žáky k rozpoznání a odpovědnému spravování digitální stopy
- seznamujeme žáky se situacemi, ohrožujícími bezpečnost zařízení a dat, se situacemi s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků i zdraví ostatních
- podporujeme u žáků digitální komunikaci a spolupráci
- učíme žáky bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, ale i ve volném čase

K osvojování výše uvedeného směřuje každodenní činnost školy, tj. vyučování, ale i mnohé další mimoškolní činnosti a akce, které se školou souvisejí. Snažíme se o to, aby pro děti byla škola poutavá, zajímavá, srozumitelná, a aby děti do školy rády chodily.

4. Učební plán

Obsah vzdělávacích oblastí, které vymezuje rámcový vzdělávací program, je realizován prostřednictvím jednotlivých předmětů. Předměty můžeme rozdělit do tří skupin: předměty povinné pro všechny žáky např. ČJ, M, a předměty nepovinné. Následující přehled uvádí názvy povinných předmětů podle toho, jak naplňují vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast	Název předmětu
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk Cizí jazyk
Matematika a její aplikace	Matematika
Člověk a jeho svět	Prvouka Přírodověda Vlastivěda
Umění a kultura	Hudební výchova Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti
Informatika	Informatika

Poznámky:

Cizí jazyk – Anglický jazyk.

Ve 4. a 5. ročníku se Prvouka rozděluje na Vlastivědu a Přírodovědu.

Učební plán 1. stupně pro školní rok 2022/2023 a další školní roky

	1.	2.	3.	4.	5.		Disp.
						Celkem	hod.
Český jazyk	9	10	8	7	7	41	8
Anglický jazyk			3	3	3	9	
Matematika	5	5	5	5	5	25	5
Prvouka	2	2	2			6	
Přírodověda				2	2	4	1
Vlastivěda				2	2	4	2
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Informatika				1	1	2	
disponibilní hodiny							16
celkem	21	22	23	26	26	118	

Jako nepovinný předmět se vyučuje náboženství.

5. Učební osnovy

5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1. Český jazyk a literatura

5.1.2. Cizí jazyk

5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.3. INFORMATIKA

5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.5. UMĚNÍ A KULTURA

5.5.1. Hudební výchova

5.5.2. Výtvarná výchova

5.6. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.7. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5. 1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk**.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrozličnějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- rozvíjíme dovednosti potřebné k osvojení učiva
- vedeme k využívání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- učíme vyhledávat, třídit, hodnotit a ukládat informace z různých zdrojů a uvádět je do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k samostatné aplikaci osvojených pravidel probraných mluvnických jevů
- motivujeme žáka k tomu, aby se nenechal odradit případným neúspěchem a snažil se nalézt řešení
- zaměřujeme se na to, aby žák kontroloval svoji práci, objevoval chyby a odstranil je
- učíme žáka obhájit si svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- učíme žáka správně formulovat obsah sdělení v rámci probíraných žánrů
- procvičujeme kultivované vyjadřování a rozšiřujeme slovní zásobu
- nacvičujeme prezentování svých myšlenek a názorů

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve skupinách, diskutujeme, spolupracujeme a nalézáme společná řešení problémů
- požadujeme dodržování dohodnutých pravidel a respektování ostatních
- učíme žáky poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s národními a kulturními tradicemi tak, aby chápali jejich význam a zapojovali se do kulturního dění
- posilujeme kladný postoj k přírodě a životnímu prostředí využíváním naučné a vědecké literatury
- vedeme žáky k odpovědnosti k sobě samému i k ostatním

Kompetence pracovní

- dodržujeme hygienická pravidla při čtení a psaní
- učíme plánovat učení a organizovat své pracovní místo
- dbáme na přizpůsobení se podmínkám a prostředí, ve kterém žák pracuje

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vytváření obsahu v různých formátech s využitím digitálních prostředků
- motivujeme žáky k vyhledávání, kritickému vyhodnocování, posuzování a sdělování informací v digitálním světě
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, ke vnímání problematiky autorství

- využíváme digitálních technologií a aplikací ke komunikaci a spolupráci se žáky
- inovujeme a zpestřujeme výuku

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

5. 1. 1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací obsah:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*
- *porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*
- *respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
- *pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
- *v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
- *volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
- *na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*
- *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- *píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*
- *píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*
- *seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *čte s porozuměním jednoduché texty*
- *rozumí pokynům přiměřené složitosti*
- *dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání*
- *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- *píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen*
- *spojuje písmena a slabiky*
- *převádí slova z mluvené do psané podoby*
- *dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost*
- *opisuje a přepisuje krátké věty*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas*
- *rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává*
- *posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení*
- *reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta*
- *vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku*
- *rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě*
- *volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*
- *rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace*
- *píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry*

- *sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti*
- *využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích*
- *má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování*
- *v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči*
- *popíše jednoduché předměty, činnosti a děje*
- *opisuje a přepisuje jednoduché texty*
- *píše správně a přehledně jednoduchá sdělení*
- *píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy*
- *ovládá hůlkové písmo*
- *tvoří otázky a odpovídá na ně*

Učivo:

- čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky*
- *porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*
- *porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost*
- *rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*
- *užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen*

a sloves

- *spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*
- *rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*
- *odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy*
- *rozeznává krátké a dlouhé samohlásky a souhlásky*
- *tvoří slabiky*
- *rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky*
- *píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová*
- *rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*
- *určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*
- *rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary*
- *vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty*
- *odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí*
- *užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*
- *píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách*
- *zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *pozná podstatná jména a slovesa*
- *dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího*
- *rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik*
- *určuje samohlásky a souhlásky*
- *seřadí slova podle abecedy*
- *správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě*
- *správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky*

Učivo:

- *zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)*
- *slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)*
- *tvarosloví– slovní druhy, tvary slov*

- skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Učivo:

- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Předmět: Český jazyk

Ročník: 1.

Časová dotace: 9 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Jazyková výchova 1. přípravné období čtení 2. čtení a psaní písmen, slov a vět	➤ Rozlišuje znaky tvarů stejné a odlišné, určuje pravou a levou stranu, dokáže se orientovat prakticky v pojmech nahoře - dole, vzadu - vpředu, před - za, nad - pod ap. ➤ Umí určit hlásku na začátku a konci slova, postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově. Naopak dokáže z hlásek sestavit slovo. ➤ Poznává své jméno psané velkými tiskacími písmeny. Přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova. Dokáže vytvářet písmena z prstů, z vlastního těla, z modelíny, ze špejlí, z drátku. ➤ Čte velkou tiskací abecedu. Dokáže se orientovat na stránce v knize. Rozumí pojmu stránka, řádek, článek, písmeno, slovo, věta. Přiřazuje obrázky ke slovům. Skládá slova z přeházených písmen. Doplní chybějící písmena do slov. Umí přečíst slabiky di - dy, ti - ty, ni - ny a slabiky dě - tě - ně - bě - pě - vě - mě. ➤ Po celé toto období se učí uvolňovat ruku před psaním. Umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci i leváci). ➤ Opisuje správné tvary písmen (slov a vět) velké tiskací abecedy tužkou. Píše podle diktátu písmena a krátká slova. Přiřazuje malá tiskací písmena k velkým - nejdříve ta podobná (např. V, v, O, o, Z, z...), potom zbývající. Rozlišuje délku samohlásek. Zároveň se tato písmena učí psát psacím písmem. Zkouší psát tvary ve vzduchu, mokrým štetcem na tabuli, fixou na tabulku, tužkou na papír, tužkou (později perem) do sešitu. Píše slova (max. 6 písmen), poté i věty. Vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou. Ovládá psací abecedu mimo písmen X, W, Q. Píše opis, přepis i diktát. Kontroluje svůj vlastní písemný projev. ➤ Na konci roku čte krátká slova plynule, delší hláskuje.
Komunikační a slohová výchova	➤ Uvědoměle se naučí správnému dýchání, trénuje si paměť na krátkých textech, vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky (spolupráce s logopedem). S názorem učitele opakuje rytmičná cvičení (hra na tělo). Volí vhodné tempo a hlasitost řeči. ➤ Dokáže naslouchat ostatním. Volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu. Učí se slušnou formou odmítat a říkat „ne“. Zkouší si tyto situace nanečisto v podobě scének ve škole. Umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz. Respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému (nejen dospělému). Učí se nonverbálnímu vyjadřování (řeč těla). ➤ Nahrazuje slova v textu slovy stejného významu. Vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text.
Literární výchova	➤ Rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, příběh, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují. ➤ Umí naslouchat čtenému textu. Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. Zařadí postavu do správné pohádky. Nakreslí ilustraci k příběhu. Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. Je schopen dramatizovat scénu příběhu. Čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku. Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích.

Předmět: Český jazyk

Ročník: 2.

Časová dotace: 10 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Jazyková výchova	➤ Rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova, člení slova na slabiky, hlásky. Skládá slova z hlásek, slabik, skládá ze slov věty. Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího a vybírá vhodné prostředky k jejich tvoření. Odlišuje krátké a dlouhé samohlásky, rozlišuje význam slova podle délky samohlásky (např. drahá a dráha). Prakticky využívá slov opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená. Porovnává a třídí slova podle různých hledisek (počet slabik, počet hlásek, význam slova a podobně). Užívá správných tvarů ohebných slov v textu. ➤ Vyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky tvrdé a měkké i obojetné. Odůvodní a správně napíše i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. ➤ Zdůvodní a správně napíše ve slovech u/ú/ů. ➤ Píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. ➤ Umí používat velká písmena na začátku vět a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. ➤ Vyhledá a rozliší podstatná jména, slovesa a předložky. Tvoří s nimi věty. ➤ Vyjmenuje zpaměti abecedu a dokáže řadit slova podle abecedy podle prvního (druhého, třetího) písmene. Umí hledat v abecedním rejstříku. ➤ Zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f). ➤ Píše úhledně všechna velká i malá písmena psací abecedy a velká písmena tiskací abecedy.
Komunikační a slohová výchova	➤ Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Čte se správnou intonací. Rozumí textu a reprodukuje jeho obsah. Dokáže se v textu orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova. Umí číst v rolích, rozlišuje přímou řeč. ➤ Umí napsat adresu, krátký dopis, pozdrav, blahopřání, vzkaz. Tvoří smysluplné bohaté věty k obrázkům. Nahrazuje slova jiným výrazem. Pracuje s obrázkovou osnovou (vypráví, řadí). Odstraňuje přebytečná slova v textu. ➤ Ústně popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup.
Literární výchova	➤ Poslouchá uvědoměle literární texty. Čte samostatně knihy přiměřené jeho věku a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do sešitu. Kreslí ke knize vlastní ilustraci. Vypráví, co se mu v knížce líbilo, hledá a předčítá dětem zajímavou část knihy. ➤ Seznámí se se systémem půjčování knih ve veřejných knihovnách. ➤ Přednáší zpaměti texty přiměřené jeho věku. Rozlišuje a používá pojmy - pohádka, hádanka, říkanka, báseň, sloka, rým, verš, kniha, knihovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel, ilustrátor, divadlo, herec, jeviště, hlediště, režisér, divadelní hra, hlavní postavy.

Předmět: Český jazyk

Ročník: 3.

Časová dotace: 8 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Jazyková výchova	➤ Píše úhledně všechna písmena psací (velká i malá) i tiskací (velká) abecedy, číslice. Dbá na úpravu psaného textu při zvyšování rychlosti psaní. Se samozřejmostí si kontroluje písemný projev ➤ Bezpečně zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f) ➤ Dokáže vyhledat slova příbuzná, určí kořen slova, předponu a příponu. Naopak umí tvořit ke kořenu slova příbuzná ➤ Doplnuje slova podřazená a nadřazená ➤ Umí vytvořit rozvitou větu, rozpozná melodii stoupavou a klesavou ➤ Dokáže zařadit slova do významového okruhu ➤ Rozpozná slova jednoznačná a mnohoznačná, slova citově zabarvená, slova spisovná a nespisovná, synonyma a opozita ➤ Umí vyjmenovat vyjmenovaná slova, používá jejich tvary ve větách. Rozumí jejich obsahu. Umí k nim přiřadit slova příbuzná. Není nutno dodržet pořadí od b. Seznamuje se se slovy stejně znějícími (být - bít, výr - vír atd.) ➤ Vyhledává v textu a třídí slova podle slovních druhů - podstatná jména, slovesa, přídavná jména, předložky. U podstatných jmen určují rod, číslo, pád, u mužských životnost. U sloves určuje osobu, číslo, čas v oznamovacím způsobu. Vyhledává a vyznačuje základní skladební dvojici ve větě jednoduché. Tvoří k holé větě větu rozvitou
Komunikační a slohová výchova	➤ Umí komunikovat se spolužáky a s dospělými. Dokáže zdravit, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat. Zná a v praxi realizuje společenská pravidla chování v prostorách školy (umí požádat o uvolnění cesty, nechává projít dveřmi dospělou osobu atd.). Dokáže stručně a jasně mluvit do telefonu. ➤ Umí napsat a odeslat dopis a pohlednici s dodržáním formy a samostatným napsáním adresy ➤ Obohacuje si aktivně slovní zásobu, nahrazuje slova slovy stejného významu. Odstraňuje přebytečná slova. Nahrazuje opakující se slova jinými. Umí použít slova stejně znějící ve větách. Umí setřídit slova podřazená ke slovu nadřazenému. Vypravuje vlastní příhodu, snaží se odstranit přebytečná a opakující se slova. Reprodukuje přečtený text, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu. ➤ Pracuje s obrázkovou osnovou, tvoří jednoduché věty (osnovu). Dokáže text rozčlenit na části. Vypravuje podle osnovy. ➤ Popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup

Literární výchova	➤ Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Čte se správnou intonací, člení text, frázuje. Rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah. Dokáže se v textu orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova. Orientuje se literárních druzích a v žánrech - poezie a próza, pověst, povídka, pohádka, bajka. ➤ Poslouchá uvědoměle literární texty. Čte samostatně knihy a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do deníčku. Kreslí ke knize vlastní ilustraci. Píše hlavní a vedlejší postavy. Vypráví, co se mu v knížce líbilo, hledá a předčítá dětem zajímavou část knihy. ➤ Půjčuje si knihy. Umí se orientovat v knihovně s pomocí knihovnice. ➤ Přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku. ➤ Vypráví zážitky z divadelního, filmového představení, dovede shrnout obsah.
--------------------------	--

Předmět: Český jazyk

Ročník: 4.

Časová dotace: 7 hodin týdně

Učivo	Výstupy
<u>Jazyková výchova</u>	
Slovní zásoba a tvoření slov	➤ vyhledává, tvoří a aktivně používá slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná (antonyma), souznačná (synonyma), souzvučná (homonyma), nadřazená, podřazená a souřadná ➤ rozlišuje zvukovou a psanou podobu slov ➤ rozlišuje slova spisovná a nespisovná, pozná a rozliší spisovné a nespisovné tvary slov ➤ v psaném projevu používá spisovné tvary slov a slova spisovná ➤ vyhledá v textu slova nespisovná a nespisovné tvary slov a nahradí je tvary spisovnými ➤ rozlišuje u slov citové zabarvení, odliší slova hanlivá a lichotivá ➤ rozpozná části slova – kořen, předponu a příponovou část, pomocí předpon a příponových částí tvoří slova odvozená od daného kořene ➤ odlišuje předpony a předložky – nad-/nad, pod-/pod, od-/od, před-/před, bez-/bez, vz-, roz-. ➤ správně píše slova s předponami a s předložkami
Tvarosloví	➤ v textu bezpečně najde a určuje všechny slovní druhy ➤ u podstatných jmen samostatně určuje mluvnické kategorie – pád, číslo, rod, vzor ➤ u podstatných jmen určuje životnost rodu mužského podle algoritmu ➤ rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov ➤ skloňuje podstatná jména s pomocí přehledu skloňování jednotlivých vzorů ➤ odůvodňuje psaní koncovek podstatných jmen, správně píše i,í/y,ý v koncovkách podstatných jmen, slova podle vzoru předseda a soudce pouze zařazuje ke vzorům ➤ u sloves určitých procvičuje určování mluvnických kategorií osoba a číslo, čas ➤ k infinitivu (neurčitku) utvoří sloveso určité a naopak ➤ rozlišuje zvrtná slovesa ➤ v textu vyhledá slovesné tvary a rozlišuje tvary jednoduché a tvary složené ➤ časuje slovesa v čase přítomném ➤ učí se časovat a časuje slovesa v čase budoucím a minulém, tvoří a píše správné tvary sloves (bez návaznosti na pravopis u sloves v čase minulém) ➤ samostatně určuje mluvnické kategorie sloves – osoba, číslo, čas ➤ rozlišuje a správně určuje slovesa a podstatná jména slovesná

Skladba	➤ upevňuje si dovednost rozlišování věty jednoduché a souvětí podle počtu sloves v určitém tvaru ➤ u souvětí vyhledává slovesa určitá, spojovací výrazy a určuje počet vět v souvětí ➤ naznačí stavbu souvětí pomocí větného vzorce (V= věta, číslice = pořadí věty v souvětí, všechna znaménka ve větách) ➤ samostatně vytváří souvětí podle jednoduchého vzorce (Když V1, V2.) ➤ užívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje ➤ seznamuje se s nejčastějšími spojkami (když, ale, že, protože + zájmeno který) a získává dovednost psaní čárky před těmito spojovacími výrazy ➤ ve větě vyhledává základní skladební dvojici a rozliší podmět a přísudek ➤ seznamuje se s neúplnou základní skladební dvojicí (pojem nevyjádřený podmět), dohledá a určí podmět podle předcházejících vět nebo ze situace ➤ shoda přísudku s podmětem – doplňování koncovek i,i/y,y
Pravopis	➤ docvičuje a opakuje pravopis vyjmenovaných slov ➤ zdůvodňuje a píše i,i/y,y nejen ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech, ale i ve slovech příbuzných ➤ v psaném projevu píše správně i,i/y,y ve slovech po obojetných souhláskách a koncovkách podstatných jmen, u sloves v přítomném čase – osobní koncovky, v minulém čase – shoda přísudku s podmětem
<u>Literární výchova</u>	➤ docvičuje plynulost a techniku čtení ➤ volně reprodukuje text podle svých schopností ➤ přednáší vhodné literární texty z paměti ➤ snaží se vyjádřit a zaznamenat své dojmy z četby anebo poslechu literárního díla ➤ samostatně nebo v kolektivu spolužáků se pokouší o dramatizaci textu ➤ seznamuje se se základními pojmy literární teorie ➤ pohádka, hádanka, říkanka, báseň ➤ spisovatel, kniha, ilustrátor, čtenář ➤ divadlo, film, herec, režisér ➤ verš, rým, přirovnání ➤ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas

<u>Komunikační a slohová výchova</u>	
Čtení a naslouchání	➤ zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, odpovídá na otázky k textu buď samostatně, nebo výběrem z možností, učí se z textu vybírat hlavní body a důležitá slova ➤ procvičuje praktické naslouchání při komunikaci s další osobou ➤ zdokonaluje se ve věcném naslouchání (soustředěné a aktivní), reaguje otázkami
Mluvený projev	➤ aktivně používá komunikační žánry – pozdraví, osloví kamarády i dospělého, správně formuluje omluvu, prosbu a vzkaz, snaží se vést dialog ➤ dovede samostatně vést telefonický rozhovor ➤ učí se používat při mluveném projevu přiměřená gesta a mimiku ➤ za pomoci učitele diskutuje o manipulativních záměrech reklamy, rozpoznává mediální produkty
Elektronická komunikace	➤ používá chat, telefon, orientuje se v sociálních sítích
Písemný projev	➤ aktivně používá základní hygienické návyky psaní a techniku psaní ➤ přiměřené věku upravuje text a funkčně používá barev při zápisu textu píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché žánry písemného projevu - adresa, blahopřání, pozdrav, oznámení, pozvánka, jednoduché tiskopisy – podací lístek ➤ popis osoby, popis pracovního postupu - činnosti ➤ snaží se aktivně používat známý pravopis, vhodně volí slova, slovní spojení, využívá své slovní zásoby, rozlišuje spisovná a hovorová slova a správně je používá ➤ vyplní jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě

Předmět: Český jazyk

Ročník: 5.

Časová dotace: 7 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Zvuková stránka jazyka: Výslovnost českých slov, obtížněji vyslovitelná slova Modulace řeči	➤ Dbá na správnou výslovnost slov ➤ U neznámých slov hledá správnou výslovnost v odborné literatuře ➤ Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost
Slovní zásoba: Příslloví, sousloví, rčení Slova mnohoznačná Významově neznámá slova Stavba slova, slovní základ, obtížnější slova příbuzná	➤ Porovnává a dokládá na příkladech významy slov z různých textů ➤ V informačních zdrojích vyhledává slova mnohoznačná, přísloví, sousloví, slova významově neznámá, zjišťuje jejich významy, užívá je ve vlastních sděleních ➤ V textu vyhledá příbuzná slova, vymýšlí příbuzná slova ke slovnímu základu, vyznačí v nich kořen a doloží příbuznost
Tvarosloví: Slovní druhy, druhy zájmen a číslovek Tvary podstatných jmen Tvary přídavných jmen, skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých Časování sloves, slovesné způsoby	➤ Určuje slovní druhy běžně užívaných slov i jejich tvarů, snaží se je užívat ve svém projevu v gramaticky správných tvarech ➤ V textu i mluveném projevu rozpozná nespisovné tvary slov, které opravuje pomocí mluvnických příruček
Skladba: Základní skladebné dvojice, úplná, neúplná, ostatní skladebné dvojice Podmět, přísudek, nevyjádřený podmět Složitější souvětí Rozvíjení vět jednoduchých do souvětí Dělení dlouhého souvětí na věty	➤ Vyhledá ve větě základní skladebnou dvojici, rozvíjí větu holou na rozvitou, vyznačí i některé další skladebné dvojice ➤ Určí ve větě podmět a přísudek ➤ Určí podmět, který není vyjádřen, když je zřejmý z předchozího textu ➤ Odlišuje větu jednoduchou a souvětí ➤ Ve vlastních projevech tvoří srozumitelná souvětí, vhodně rozvíjí větu jednoduchou v souvětí
Pravopis: Vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná Shoda přísudku s podmětem holým Koncovky podstatných jmen Koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých Velká písmena u zeměpisných názvů Evropy, příslušníků národů	➤ V písemném projevu odůvodňuje a píše správně pravopisné jevy, snaží se najít a opravit chybu podle Pravidel pravopisu a dalších příruček
Mluvený projev: Techniky mluvení (přízvuk,	➤ Užívá vhodné techniky mluvení a mluvený projev přizpůsobuje posluchačům

intonace, nasazení, zesilování a zeslabování hlasu rychlost, srozumitelnost, výslovnost) Mimoverbální komunikace (mimika, gesta, práce s hlasem, pauzy, intonace, zrakový kontakt, postoj těla, vzdálenost, celkové vystupování) Komunikační žánry (sdělované ústně) Diskuse, dialog, vzkaz, omluva, prosba, přání, rozhovor, diskuse, vypravování, ústní prezentace i hodnocení výsledků práce vlastní i skupinové Manipulativní komunikace (reklamy, bulvár) Znaky bulvárních sdělení, věrohodnost informací, srovnávání obsahu seriálních časopisů s bulvárními Objektivita sdělení – fakta, názory, domněnky, zkreslené informace Komunikační pravidla Zahájení a ukončení dialogu, přihlášení se o slovo, slušné vystupování a jednání, kladení otázek, pravidla rozhovoru, diskuse, obhajoba vlastních názorů, argumentace, asertivní komunikace, přizpůsobení se situaci a osobě	➤ Snaží se vzbudit i udržet pozornost posluchačů, vhodně využívá prostředky mimoverbální komunikace ➤ Pro svůj projev vybírá vhodné komunikační prostředky podle komunikačního záměru i posluchačů ➤ Mluví kultivovaně a srozumitelně ➤ V ústním projevu se vyjadřuje srozumitelně, dodržuje posloupnost ➤ Učí se konstruktivně diskutovat, klást otázky a hovořit o svých zážitcích ➤ Slovně zhodnotí výkon svůj i spolužáků, veřejně prezentuje výsledky vlastní nebo skupinové práce ➤ Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení, fakta, domněnky a porozumění těmto pojmům dokazuje, když je vhodně užívá při vlastním mluveném projevu, reprodukuje informace nebo vyjadřuje subjektivní dojmy ➤ Učí se rozpoznat manipulativní komunikaci v médiích a zaujímá k ní postoj, odmítne nepřijemnou komunikaci ➤ Při skupinové práci najde v reklamě nebo inzerci autorovu manipulaci, společný názor zdůvodní a obhájí ➤ Podílí se na sestavení pravidel a stanovená komunikační pravidla dodržuje ➤ Snaží se zapojit do diskusí a rozhovorů ve třídě, aktivně přispívá k jejich zdárnému průběhu
Naslouchání Praktické, zdvořilé naslouchání, sledování partnera, mimoverbální vyjádření kontaktu, střídání replik a rolí, naslouchající, hovořící, hledání společného obsahu Aktivní naslouchání (shrnout sdělení, vyjádřit pochopení,	➤ Aktivně naslouchá, rozliší podstatná fakta, zapamatuje si je, reprodukuje a zaznamenává ➤ Snaží se vcítit do druhého, naslouchat

kladení otázek)	nezaujatě a kriticky, tedy posuzovat pravdivost a přesnost informací
Písemný projev Technika psaní (logické a přehledné členění textu – odstavce, schémata, tabulky) Žánry (psané jako slohové práce) Popis činnosti, obličeje, osoby, zvířete, věci, charakteristika osoby Oznámení, zpráva, vzkaz, inzerát, dopis, pozdrav, SMS, mail Aktualita, referát, klíčová slova – výpisky, tvorba pojmových a myšlenkových map	➤ Zlepšuje techniku psaní, snaží se o úhledný, čitelný a přehledný písemný projev ➤ Učí se rozvrhnout text na ploše ➤ Píše věcně i formálně správně jednoduché komunikační žánry ➤ Vyjadřuje se srozumitelně, dodržuje posloupnost a pravidla výstavby slohových žánrů ➤ Snaží se užívat výstižné pojmy a co nejvhodnější výrazy podle svého komunikačního záměru ➤ Učí se pracovat s odborným textem – členit na odstavce, vybírat klíčová slova, myšlenky, dělat výpisky, mentální mapy a pomocí psaní se učit ➤ Zvládne vyplnit jednoduché tiskopisy ➤ Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký příběh ➤ Připraví písemnou prezentaci individuální i skupinové práce, projektu
Čtení Praktické čtení (technika čtení, čtení plynulé, pozorné, orientační prvky v textu) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení, klíčová slova)	➤ Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ➤ Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu, podstatné zaznamenává, dělá výpisky, člení text na odstavce, připravuje aktuality a referáty ➤ Vybere z textu klíčová slova, hlavní myšlenky a reprodukuje je ➤ Učí se rozeznávat kvalitní věrohodný text od bulváru, pokouší se kriticky hodnotit

5. 1. 2. CIZÍ JAZYK

Charakteristika vzdělávací oblasti

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 (žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají, např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání. Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací a známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- motivujeme zájem žáka o jazyk
- vedeme ho k tomu, aby vnímal smysl slyšeného textu, napodoboval výslovnost a intonaci rodilých mluvčích

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme takové úlohy, aby žáci přiřazovali slova k obrázkům, doplňovali chybějící slova do textů, řešili křížovky

Kompetence komunikativní

- trváme na tom, aby si žáci zvykli používat zdvořilostní fráze, hlavně při pozdravu a představování
- nacvičujeme se žáky jednoduché rozhovory použitelné v praktickém životě a vedeme je k tomu, aby byli schopni napsat jednoduchý vzkaz

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby rozuměli a reagovali na jednoduché pokyny
- zařazujeme do výuky práci ve skupinách, při které se žáci učí spolupracovat s ostatními

Kompetence občanské

- prostřednictvím učebnice a DVD seznamujeme žáky s reáliemi života ve Velké Británii, aby uměli postihnout hlavní rozdíly mezi životem dětí u nás a v Anglii

Kompetence pracovní

- nacvičujeme se žáky abecedu, vedeme je k používání slovníku, který mají žáci v pracovním sešitě
- zapojujeme žáky do dialogu

Kompetence digitální

- do výuky zařazujeme činnosti, při jejichž plnění využívá žák ICT technologie
- při výuce využíváme online hry, cvičení apod.
- seznamujeme žáky s výukovými aplikacemi

Vzdělávací obsah:

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 1. OBDOBÍ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- *rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu), rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*

MLUVENÍ

žák

- *zapojí se do jednoduchých rozhovorů*
- *sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- *odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *pozdraví a poděkuje*
- *sdělí své jméno a věk*
- *vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)*

ČTENÍ SPOROZUMĚNÍM

žák

- *vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům*
- *rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

PSANÍ

žák

- *napiše krátký text v elektronické podobě s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života*
- *vyplní osobní údaje do formuláře i v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka*

Učivo:

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou s grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí je používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Pozdravy Oslovení Barvy Čísla 0-10 Abeceda	• Umí pozdravit, rozloučit se • Jednoduše se představí • Zeptá se, jak se jmenuješ? - a umí odpovědět • Umí a chápe některá mezinárodní slova • Umí barvy • Přečte jednoduchá slovní spojení • Porozumí otázce Kolik je ti let? A odpoví na ni • Naučí se počítat do 10 • Používá neurčitý člen a, an • Tvoří množné číslo podst. jmen – pravidelné tvary • Vyjmenuje anglickou abecedu • Dovede hláskovat své jméno
Třída Čísla 0-20	• Popíše třídu • Pojmenuje školní potřeby, určí jejich barvu a počet • Zazpívá anglickou písničku • Naučí se počítat do 20 • Umí odpovědět na otázku Kolik je ti let? • Seznámí se s anglickými jmény a jejich překladem do češtiny • Přečte první komiks
Rodina Čísla 0-100	• Představí členy rodiny • Umí odpovědět na otázku Kdo je to? Jaké je jeho(její) jméno? • Naučí se počítat do 100 • Používá vazbu I'm... You're... • Čte a překládá příběh
Můj domov	• Pojmenuje jednotlivé místnosti • Nakreslí plán bytu • Používá přivlastňovací zájmena • Naučí se slovíčka vesnice-město- země – stát • Popovídá na téma - Odkud jsi? • Přečte a přeloží příběh
Můj pokoj Hračky	• Pojmenuje hračky, určí jejich polohu pomocí předložek in, on, next to, under • Vysvětlí používání neurčitého členu a, an • Čte a tvoří jednoduché věty There is... There are... • Přečte a přeloží obrázkový příběh
Tělo	• Určí části lidského těla, části obličeje • Používá věty I have got... I have not got... i ve zkráceném tvaru • Tvoří věty Já mám..., On má... Ona má... • Ve větách užívá vazby „mít“ a „nemít“ • Umí povyprávět krátký příběh o sobě nebo kamarádovi • Přečte a přeloží obrázkový příběh
Domácí mazlíčci	• Určí podle obrázku domácí zvířátka • Rozlišuje je podle hlasů

	• Používá vazby on je, ona je, on má, ona má • Určí další zvířátka • Rozumí otázce Máš? Má? • Naučí se písničku s pohybovým doprovodem • Popíše příšerku • Přečte a přeloží obrázkový příběh
Halloween Vánoce Velikonoce	• Pochopí smysl a význam jednotlivých svátků • Pojmenuje vánoční předměty a osoby • Zaspívá vánoční písně
Závěrečná lekce	• Zopakuje si své vědomosti a znalosti

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Pozdravy	• Pozdraví, odpoví na jednoduché otázky, představí se
Čísla 1 – 100	• Počítá do 100, sčítá a odčítá • Odpoví na otázku - Kolik je hodin? • Umí utvořit množné číslo podst. jmen • Napíše slovem číslovky základní
Ve třídě	• Zvládá základní pokyny k práci – porozumí jim, také je umí vydat • Odpoví na otázku Co je to? • Zeptá se otázkou Je to...? - a odpoví krátce Ano, je., Ne, není. • Jednoduše popíše zařízení třídy jednoduchými větami • Nakreslí a popíše svoje potřeby do školy
Ovoce a zelenina, jídlo a pití, barvy	• Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, jídla a pití, určí jejich barvu • Odpoví krátce na otázky Do you like...? • Odpovídá na otázku What's your favourite fruit? apod. • Užívá spojení I like – I don't like • Požádá slušně o jídlo a pití
Moje rodina, doma	• Pojmenuje členy rodiny a hláskuje jejich jména, ukáže je na fotografii, určí věk • Zazpívá písničku k narozeninám a vyrobí pozvánku na oslavu • Pojmenuje jednotlivé místnosti a domácí činnosti • Nakreslí plán bytu • Při popisu užívá slov: next to the , under the , on the right, on the left, in the
Hračky	• Pojmenuje hračky na obrázku, svoje hračky • Odpoví na otázky Have you got a...?, How many...?, Where is...? • Vyjádří skutečnost vlastnictví I have got a..., I haven't got a... • Čte krátké texty • Krátce napíše o své oblíbené hračce a hračku nakreslí
Lidské tělo a zdraví člověka	• Vyjmenuje a ukáže části těla • V jednoduchém popisu užívá spojení I have got, she (he) has got, používá přivlastňovací zájmena • Čte přiměřené texty o postavách • Nakreslí si postavičku (vymyšlenou příšerku) a krátce ji popíše
Časové rozvržení dne, rozvrh hodin, zájmy a záliby, sport a hry	• Pojmenuje jednotlivé části dne a činnosti • Sestaví rozvrh hodin • Vyjmenuje dny v týdnu, měsíce v roce, roční období • Určí čas - čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá hodina • Umí se zeptat na čas What's the time? • Naučí se pojmenovat různé typy zájmů a zálib • Otázkou Do you like...? zjistí zájem a nezájem • Použije krátkou odpověď Yes, I do. No, I don't. • Otázkou zjistí zájem a dovednost spolužáků - Can you...? • Odpovídá I can... I cannot (can't)

	• Nazývá správně druhy sportů a hry
Oblečení	• Užívá vazbu I amwearing, he iswearing, sheiswearing • Popíše oblečení své a svých spolužáků
Zvířata	• Pojmenuje běžná domácí zvířata (domácí mazlíčky), krátce popíše jejich vzhled a způsob života • Užívá sloveso like - likes
Ve městě	• Zná názvy částí města podle plánu • Zeptá se Whereis ...? • Použije slova always, never, often
Přítomný čas - prostý - průběhový	• Tvoří věty v přítomném čase prostém ve všech osobách • Utvoří a použije ve větách tvary přítomného času průběhového
Pohádky	• Přečte a přeloží dvě jednoduché pohádky
Halloween, Vánoce, Velikonoce	• Pochopí smysl a význam jednotlivých svátků • Pojmenuje nadpřirozené bytosti, vánoční a velikonoční předměty • Zpívá vánoční písně

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Úvod (známé učivo z předchozích let)	- Naučí se pojmenovat různé typy zájmů a zálib - Používá přivlastňovací pád (posesivní „s“) - Otázkou Do you like ...? - zjistí zájem a nezájem - Používá krátkou odpověď Yes, I do. No, I don't. - Používá sloveso like ve 3. os., č. j. (presentsimple) - Vyjmenuje roční období, popíše počasí a činnosti, které do určeného období patří - Naučí se používat jiná slovesa ve 3. os., č. j. (presentsimple) - Vyjádří zápor pomocí does not
Škola	- Pojmenuje jednotlivé části dne a činnosti - Sestaví rozvrh hodin - Používá předložky on a in ve spojení se školními předměty a dny v týdnu - Uřídí čas, umí se zeptat Kolik je hodin? V kolik...? - Naučí se vyjádřit čas dvěma způsoby 9:30 nine:thirty, half past nine - Tvoří otázky v presentsimple Co děláš v...? - Odpovídá srozumitelnou větou - Naučí se zahrát hru na procvičení přítomného času prostého - Napíše svůj časový plán dne
Oblečení	- Užívá vazbu I am wearing - Popíše své oblečení, oblečení spolužáků - Tvoří věty, používá přítomný čas průběhový se slovesem wear I'm wearing ... - Používá sloveso wear v otázce Am I wearing...? - Používá přítomný čas průběhový se slovesem wear v záporu - I'm not wearing.. - Přečte a přeloží obrázkový příběh
Lidé	- Popovídá na téma - Kde žijeme? - Vypráví o práci jiných lidí - Poznává povolání podle popisu - Používá osobní a přivlastňovací zájmena - Tvoří věty s -ing (průběhový čas), zná výjimky (drive-driving) - Přečte a přeloží obrázkový příběh
Nakupování	- Přečte správně anglickou měnu (libry a pence) - Umí se zeptat -kolik co stojí - Naučí se zahrát roli prodáváče a kupujícího - Tvoří věty s I would like, I'd like - Zná názvy obchodů a zboží - Zeptá se Kde je..? - Používá opposite, between, next to
Narozeniny	Vyjmenuje měsíce, orientuje se v kalendáři

	• Umí datum • Umí se zeptat - Kdy máš narozeniny? • Umí odpovědět - Moje narozeniny... • Přečte a přeloží si informace o známých lidech • Vytvoří si narozeninovou svíčku • Umí vytvořit minulý čas slovesa být (was, were)
Zvířata	• Vyjmenuje domácí zvířátka, popíše je • Umí tvořit věty - Měl jsem... (I had...) • Vyjmenuje některá exotická zvířata • Popíše cestu v ZOO • Umí říct několik informací o různých zvířatech • Umí vytvořit otázky pro spolužáky
Aktivita	• Zná různé zájmy a záliby • Vytváří věty now – like, in the past – liked • Tvoření otázky a krátké odpovědi (Yes, I did.) • Seznámí se s nepravidelnými slovesy (see, go, buy)
Prázdniny	• Umí popovídat na téma - Co budeš dělat v... • Přečte a přeloží články o dětech z Anglie
Mapa Velké Británie Mapa světa	• Umí se orientovat na mapě Evropy • Najde anglicky mluvící země • Umí pracovat s programem
Počítače	• Pracuje s programem Terasoft – AJ1, AJ2, AJ3 • Pracuje s programem – Terasoft – Aj hrou1, 2
Příběhy	• Přečte a přeloží jednoduchý obrázkový příběh (komiks) • U příběhu doplní k obrázkům správné věty – vybírá z několika možností

5. 2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen matematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme operovat s běžně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádíme do souvislostí poznatky z ostatních vzdělávacích oblastí

- vedeme k postupnému osvojování návyků a k vytvoření optimálních podmínek pro učení
- zaměřujeme se na porovnání a kontrolu získaných poznatků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným neúspěchem
- podporujeme přijímání odpovědnosti za výsledek řešení problému
- dbáme na to, aby se žáci dokázali poučit z chyb i neúspěchů

Kompetence komunikativní

- učíme se formulovat a vyjadřovat své myšlenky co nejvýstižněji a v logickém sledu dle věkových možností
- posilujeme dovednost pozorně naslouchat druhým a vhodně na ně reagovat
- klademe důraz na dovednost obhájit vlastní názor

Kompetence sociální a personální

- při práci ve skupině dohlédneme na to, aby se žáci podělili o pomůcky a materiál
- nacvičujeme přijetí rolí ve skupině
- podporujeme ocenění nejen svých vlastních výsledků, ale i ostatních spolužáků ve skupině
- učíme se podle potřeby nabídnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- klademe důraz na přijetí názoru druhých
- povzbuzujeme k nabízení účinné pomoci dle svých možností

Kompetence pracovní

- po celou dobu práce udržuje žák své pracovní místo v pořádku
- po skončení práce provede kontrolu a hodnotí výsledky
- snaží se dodržovat vymezená pravidla a plní si povinnosti

Kompetence digitální

- vedeme žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací, vhodného softwaru
- rozvíjíme schopnost kriticky posuzovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- podporujeme žáky ve využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili a zjednodušili své pracovní postupy, zkvalitnili výsledky své práce

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací obsah:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků*
- *čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti*
- *užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose*
- *provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly*
- *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20*
- *čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100*
- *zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat*
- *sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20*
- *řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20*
- *umí rozklad čísel v oboru do 20*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení*
- *provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel*
- *zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel*
- *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel*
- *modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku*
- *porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel*
- *přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty*
- *porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000*
- *sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla*
- *zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100*
- *zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách*
- *tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100*
- *zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy*
- *rozeznává sudá a lichá čísla*
- *používá kalkulátor*

Učivo:

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času*
- *popisuje jednoduché závislosti z praktického života*
- *doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek*
- *doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20*
- *zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu*
- *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *vyhledává, sbírá a třídí data i použitím digitálních technologií; posoudí úplnost dat s ohledem na řešený problém*
- *čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy i za pomoci digitálních technologií*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu*
- *orientuje se a čte v jednoduché tabulce*
- *určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích*
- *provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času*
- *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi*

Učivo:

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci*
- *porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky*
- *rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit*
- *rozezná přímku a úsečku, narysuje je a ví, jak se označují*

- používá pravítko

Očekávané výstupy – 2. období

- žák
- *narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce*
- *sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- *sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- *určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu*
- *rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osusouměrnosti útvaru překládáním papíru*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit*
- *rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují*
- *používá pravítko*

Učivo:

- základní útvary v rovině – lomená čára, přímk, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky i s využitím digitálních technologií*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*

Učivo:

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

Předmět: Matematika

Ročník: 1.

Časová dotace: 5 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Úvodem	Žák počítá obrázky, předměty, porovnává jejich množství, poznává čísla a čte je.
Přirozená čísla 1 – 20, číslo 0, sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky.	➤ Žák čísla čte, píše a porovnává, ➤ počítá předměty v oboru do 20, ➤ vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose, ➤ orientuje se v číselné řadě do 20, ➤ dočítá do 10, do 20, ➤ užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti, ➤ provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace, ➤ řeší slovní úlohy a sám je tvoří, ➤ slovní úlohy řeší tak, že podtrhne v zadání důležité údaje, zapíše příklad a odpověď, ➤ řeší slovní úlohy typu „o více“, „o méně“, ➤ rozumí pojmu zvětšujeme a zmenšujeme, ➤ rozkládá čísla, ➤ rozumí pojmu „záměna sčítanců“ a užívá jej v praxi, ➤ počítá „číselné řetězcy“ v oboru do 20 bez přechodu, ➤ doplňuje tabulky a posloupnosti čísel, ➤ rozumí pojmu sloupec a řádek, ➤ sčítá a odčítá s přechodem do 20. ➤ uplatňuje znalosti při manipulaci s penězi ➤ modeluje situace podle pokynů s využitím pomůcek
Geometrie	➤ Rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh), ➤ rozezná, pojmenuje, nakreslí a vymodeluje jednoduchá tělesa ➤ (koule, krychle, válec), ➤ orientuje se v prostoru, ➤ rozumí pojmům – vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, hned před, hned za.

Předmět: Matematika

Ročník: 2.

Časová dotace: 5 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Úvodem opakování učiva z 1. ročníku	➤ žák počítá a bezpečně ovládá příklady na sčítání a odčítání bez přechodu desítky do 20
Sčítání a odčítání s přechodem desítky do 20	➤ sčítá a odčítá s přechodem desítky do 20 ➤ řeší příklady s jednou závorkou ➤ početní operace provádí z paměti i písemně ➤ řeší slovní úlohy a sám je tvoří ➤ řeší slovní úlohy „o n více“, „o n méně“ ➤ v praxi využívá znalosti o záměně sčítanců
Přirozená čísla do 100 (sčítání a odčítání do 100, písemné sčítání a odčítání do 100)	➤ čte, zapisuje a porovnává čísla do 100 ➤ sčítá a odčítá desítky ➤ rozkládá čísla na desítky a jednotky ➤ vyhledá a zobrazí čísla na číselné ose ➤ orientuje se v číselné řadě do 100 ➤ počítá po 1, 2, 5, 10 do 100 ➤ řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy ➤ sčítá a odčítá bez přechodu desítky do 100 ➤ sčítá a odčítá s přechodem desítky do 100 ➤ řeší slovní úlohy typu „o n méně“, „o n více“ ➤ řeší slovní úlohu tak, že podtrhne v zadání všechny důležité údaje, zapíše zápis, příklad a odpověď ➤ sám jednoduché slovní úlohy tvoří ➤ řeší příklady s jednou závorkou ➤ provádí písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel v oboru přirozených čísel do 100 ➤ rozumí pojmu sloupec a řádek
Násobilky 1 – 10, násobení a dělení do 100	➤ vyjmenuje řady násobků od 1 do 10 ➤ chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců ➤ řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek ➤ řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek do 100 ➤ řeší úlohy typu „n krát více“, „n krát méně“
Geometrie (průběžně)	➤ chápe pojem kreslení a rýsování ➤ osvojuje si správné návyky při rýsování ➤ chápe pojem přímka, polopřímka, úsečka

	➤ rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, rýsuje úsečku dané délky, porovnává úsečky ➤ zná jednotky délky a času ➤ zná a pojmenuje základní rovinné útvary ➤ zná, pojmenuje a vymodeluje jednoduchá tělesa
--	---

Předmět: Matematika

Ročník: 3.

Časová dotace: 5 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Opakování	➤ Procvičování učiva z 2. ročníku
Číselná řada do 1000	➤ Počítá po jednotkách, desítkách a stovkách
Zápis čísel	➤ Čte a píše trojčíselná čísla. ➤ Znázorňuje dvojčíselná a trojčíselná čísla na číselné ose
Porovnávání čísel	➤ Porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření porovnávání čísel znaménka $<$ $>$ $=$ ➤ Řeší úlohy na porovnávání čísel
Zaokrouhlování a rozklad čísel	➤ Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky ➤ Rozkládá čísla do 1 000 v desítkové soustavě
Součet a rozdíl čísel	➤ Sčítá a odčítá násobky sta
Písemné sčítání a odčítání	➤ Písemně sčítá a odčítá dvě trojčíselná čísla a provádí kontrolu výpočtu ➤ Používá výrazy <i>sčítanec</i>, <i>sčítanec</i>, <i>součet</i>, <i>menšenec</i>, <i>menšitel</i>, <i>rozdíl</i> ➤ Řeší úlohy typu <i>o n více</i> a <i>o n méně</i> ➤ Řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání
Odhad a kontrola výsledku	➤ Používá kalkulátor ➤ Provádí předběžný odhad výsledku řešení
Násobilky 1 – 10	➤ Vyjmenuje řady násobků od 1 do 10 ➤ Chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců. ➤ Řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek ➤ Řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i mimo ně do 100 ➤ Řeší úlohy typu <i>n-krát více</i> a <i>n-krát méně</i>
Násobení deseti	➤ Dokáže pamětně vynásobit dvojčíselné číslo jednocíselným v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek ➤ Sestavuje a čte tabulky násobků ➤ Využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti,...) při tvorbě úloh
Násobení a dělení dvojčíselných čísel jednocíselným	➤ Dělí dvojčíselné číslo jednocíselným mimo obor násobílek a určí neúplný podíl a zbytek. ➤ Používá výrazy <i>dělenec</i>, <i>dělitel</i>, <i>podíl</i>, <i>neúplný podíl</i>, <i>činitel</i>, <i>činitel</i>, <i>součin</i>
Dělení se zbytkem	➤ Provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů ➤ Provádí odhady výsledků

Geometrie Rovinné obrazce Trojúhelník Kružnice Jednotky délky mm, cm, m, km Obvod	➤ Rýsuje přímky a polopřímky, rýsuje a měří úsečky s přesností na milimetry ➤ Označuje bod, průsečík dvou přímek, střed kružnice velkým písmenem a přímku a kružnici malým psacím písmenem ➤ Rozlišuje rovinné útvary -mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnici ➤ Rýsuje trojúhelník podle daných stran ➤ Poznává rovnostranný trojúhelník ➤ Sestrojí libovolnou kružnici ➤ Měří poloměr dané kružnice ➤ Změří délku úsečky s přesností na mm ➤ Přenáší úsečku na danou polopřímku ➤ Sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr ➤ Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1 000, 100, 10 (mm, cm, dm, m, km) ➤ Provádí odhady vzdálenosti a délky ➤ Určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran
--	---

Předmět: Matematika

Ročník: 4.

Časová dotace: 5 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Opakování	➤ Procvičování učiva ze 3. ročníku
Číselný obor do 1 000 Číselná osa Zaokrouhlování Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě Početní výkony s přirozenými čísly	➤ Počítá do 1 000 po stovkách ➤ Čte, píše a umí zobrazit čísla na číselné ose ➤ Dokáže porovnávat čísla do 1 000 a řeší příslušné nerovnice ➤ Zaokrouhluje čísla na sta a desítky ➤ Rozkládá čísla v desítkové soustavě ➤ Pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly ➤ Pamětně sčítá a odčítá čísla dvojciferná - sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo ➤ Pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 nejvýše se dvěma různými číslicemi jednociferným číslem ➤ Písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem ➤ Písemně dělí jednociferným dělitelem
Kontrola výpočtu Odhad výsledků Slovní úlohy	➤ Provádí odhad a kontrolu svého výpočtu ➤ Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně) ➤ Provádí stručný zápis slovní úlohy ➤ Řeší početní úlohy na dva až tři počet

Číselný obor do 10 000	➤ Počítá do 10 000 po tisících, stovkách ➤ Čte, píše a umí zobrazit čísla na číselné ose ➤ Dokáže porovnávat čísla do 10 000 a řeší příslušné nerovnice ➤ Zaokrouhluje čísla na tisíce, stovky, desítky ➤ Rozkládá čísla v desítkové soustavě ➤ Pamětně sčítá a odčítá čísla trojčiferná ➤ Násobí a dělí čísla jednociferná čísly 10, 100, 1000 ➤ Provádí odhad a kontrolu svého výpočtu ➤ Počítá výhodně ($25 \times 15 \times 4 = 25 \times 4 \times 15 = \dots\dots$) ➤ Řeší slovní úlohy
Číselný obor do 1 000 000	➤ Počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících ➤ Čte, píše a umí zobrazit čísla na číselné ose ➤ Dokáže porovnávat čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice ➤ Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, sta a desítky. ➤ Rozkládá v desítkové soustavě ➤ Pamětně sčítá a odčítá ➤ Pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 nejvýše jednociferným číslem ➤ Písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem ➤ Písemně dělí jednociferným dělitelem
Zlomky Celek, část, zlomek. Čítec, jmenovatel, zlomková čára. Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina.	➤ Názorně vyznačí danou část celku zapsanou zlomkem ➤ Umí pojmenovat jednotlivé části zlomku ➤ Umí zapsat část celku zlomkem ➤ Čte zlomky ➤ Vypočítá zlomek z daného čísla ➤ Řeší jednoduché slovní úlohy na určení zlomku z daného počtu ➤ Sčítá zlomky se stejným jmenovatelem, kdy jmenovatel je 2 až 10
Jednotky	➤ Umí zapsat a převádět jednotky délky, hmotnosti, objem času ➤ Umí přiřadit jednotky k dané veličině ➤ Počítá příklady s jednotkami ➤ Seznamuje se s jednotkami obsahu
Kalkulátor	➤ Umí pracovat s kalkulátorem ➤ Používá kalkulátor pro kontrolu ➤ S pomocí kalkulátoru řeší zábavné úkoly pro „chytré hlavy“

Geometrie Rovnoběžky, různoběžky, kolmice	
Úsečka	
Čtverec, obdélník	
Trojúhelník	
Kružnice	
Souměrnost	
Obsah čtverce a obdélníku	
Sít' kvádru a krychle	
Úhel	
	➤ Určí vzájemnou polohu dvou přímek ➤ Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou ➤ Sestrojí kolmici k dané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou ➤ Narýsuje osu úsečky ➤ Sestrojí grafický součet a rozdíl úseček ➤ Sestrojí grafický násobek úseček ➤ Rýsuje čtverec a obdélník ➤ Vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku ➤ Pozná a sestrojí trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný ➤ Vypočítá trojúhelníkovou nerovnost ➤ Narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem ➤ Pozná souměrný útvar ➤ Určí osu souměrnosti modelováním, překládáním apod. ➤ Nakreslí souměrný tvar ➤ Určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě ➤ Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce
	➤ Vymodeluje sít' kvádru a krychle ➤ Vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě ➤ Pozná pravý úhel v rovinných obrazcích

Předmět: Matematika

Ročník: 5.

Časová dotace: 5 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Opakování	➤ Procvičování učiva ze 4. ročníku
Přirozená čísla do a přes 1 000 000 Posloupnost přirozených čísel Číselná osa Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti Pořadí výpočtů Písemné algoritmy Kontrola výpočtů Odhady výsledků Aritmetický průměr	➤ Čte a zapisuje čísla větší než milion. ➤ Zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností ➤ Porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose ➤ Zapisuje přirozená čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě ➤ Sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) ➤ Písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla. Písemně odčítá dvě přirozená čísla ➤ Pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech ➤ Umí používat zákony distributivní., asociativní., komutativní – zná přednost v pořadí výpočtů ➤ Písemně násobí až čtyřciferným činitelem. ➤ Písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem (včetně dělení se zbytkem) ➤ Samostatně provádí kontroly výpočtů ➤ Řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly ➤ Seznámí se s aritmetickým průměrem na slovních úlohách
Desetinná čísla Zlomky se jmenovatelem 10 a 100 a jejich zápis desetinným číslem Desetinná čárka Desetina, setina	➤ Zapiše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin a setin ➤ Zobrazí dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose ➤ Zaokrouhlí dané desetinné číslo řádu desetin na celky ➤ Sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin. ➤ Násobí a dělí desetinné číslo deseti, stem a přirozeným číslem menším než 10 ➤ Užívá desetinné číslo v praktických situacích ➤ Řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel

Záporná čísla	➤ Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla ➤ Záporné číslo vyznačí na číselné ose
Rovinné obrazce a tělesa Konstrukce obdélníku a čtverce Konstrukce šestiúhelníku Druhy trojúhelníků Rovnoběžníky Další jednotky obsahu – a, ha, km ² , mm ² Sítě těles Povrch kvádru a krychle.	➤ Narýsuje obdélník, čtverec a pravoúhlý trojúhelník ➤ Vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce ➤ Sestrojí pravidelný šestiúhelník a vypočítá jeho obvod (včetně obvodů dalších mnohoúhelníků) ➤ Rozezná a sestrojí různé druhy trojúhelníků (rovnostředný, rovnoramenný, pravoúhlý) ➤ Seznámí se s kosočtvercem a kosodélníkem (sestrojí je) ➤ Zná a umí převádět jednotky obsahu cm², mm², m², ha ➤ Řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce ➤ Seznámí se se sítí hranolu, krychle, válce ➤ Vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn ➤ Řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce, povrchu kvádru a krychle
Tabulky, grafy, diagramy Proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná. Grafy a soustava souřadnic.	➤ Doplnuje řady čísel a tabulky ➤ Čte a sestrojuje sloupcový diagram ➤ Sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic

5. 3. INFORMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení žáka a na porozumění základním principům digitálních technologií.

Žáci si prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, objevují informatické aspekty světa kolem nich. Žáci si postupně rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ověřují si ve vhodném programovacím prostředí algoritmické postupy.

Výuka je činnostně orientována tak, aby žáci byli aktivní, objevovali, experimentovali, ověřovali si své hypotézy, diskutovali, tvořili, řešili problémy, spolupracovali s jinými žáky.

Informatika pokládá základy uživatelských dovedností. Žáci si poznáváním digitálních technologií vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Nedílnou součástí informatiky je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování. Důraz je kladen na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích v počítačové učebně nebo v běžné učebně na notebookech s myší s připojením k internetu. Některá témata se vyučují bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače nebo notebooku, aby měli žáci možnost spolupráce a diskuse. Žák nebo dvojice žáků pracuje individuálním tempem.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- vedeme žák k analyzování situace a jevů kolem něj
- podnětujeme žáka k hledání nové cesty k řešení situací
- vedeme žáka k vymýšlení nových, vlastních řešení
- učíme žáka pracovat s chybou jako přirozenou součástí procesu učení, protože ukazuje, které cesty nefungují

Kompetence k řešení problémů:

- motivujeme žáka k nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- vedeme žák k řešení problémů s otevřeným koncem

Kompetence komunikativní:

- motivujeme žáka k rozhodování na základě dostupných dat a jejich interpretace
- učíme žáka obhajování svých rozhodnutí pomocí věcných argumentů

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáka ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- podporujeme kooperaci a komunikaci žáků ve skupině

Kompetence občanské:

- vedeme žáka k posuzování řešení situace z pohledu svého i druhých lidí, k vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, sociálních, ekonomických a enviromentálních souvislostech

Kompetence pracovní:

- motivujeme žáka k vědomé práci na řešení situací
- učíme žáka, že má smysl souvisle na něčem pracovat i delší dobu, nacházet potěšení v soustředěné práci

Kompetence digitální:

- vedeme žáka k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací, k jejich využívání při učení i při zapojení do života školy
- podněcujeme žáka k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáka k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování a sdílení dat, informací
- motivujeme žáka k jednoduchému kódování informace
- učíme žáka uspořádat velké a nesourodé soubory dat tak, aby je mohl dále využít

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich správné interpretace, jeho obhajování na základě věcných argumentů
- vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, snaze postupně se zlepšovat

INFORMATIKA

Vzdělávací obsah

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat*
- *popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, znázorní ji*
- *vyčte informace z daného modelu*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *uveďte příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat*
- *popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví*

Učivo:

- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum), záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
- kódování a přenos dat: využití značek, piktoqramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
- modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ**Očekávané výstupy – 2. období**

žák

- *sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů*
- *popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení*
- *v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování*
- *ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *sestavuje symbolické zápisy postupů*
- *popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle potřeby jednotlivé kroky jeho řešení*
- *rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů*

Učivo:

- řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci
- programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; sestavení programu
- kontrola řešení: porovnávání postupu s jiným a diskuse o nich, ověřování funkčnosti programu a jeho části opakovaným spuštěním; nalezení chyb a oprava kódu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi*
- *pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky*
- *pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*

Učivo:

- systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy, blízkého okolí žáka; části systému, vztahy mezi nimi
- práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslování i nečíslování seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění, úprava záznamu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu*
- *propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí*
- *dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu*
- *popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi*

Učivo:

- *hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů*
- *počítačové sítě: propojení technologií, drátové, bezdrátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat*
- *bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla*

Předmět: Informatika

Ročník: 4.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE: Ovládání digitálního zařízení Digitální zařízení – Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací Přehrávání zvuku Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Editace textu Psaní slov na klávesnici	➤ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ➤ pro svou práci používá doporučené aplikace ➤ edituje digitální text, vytvoří obrázek ➤ používá krok zpět, zoom ➤ přehraje zvuk nebo video ➤ uloží svou práci do souboru, otevře soubor ➤ řeší úkol použitím schránky ➤ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
Práce ve sdíleném prostředí Využití digitálních technologií v různých oborech Ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Uživatelské jméno a heslo Sdílení dat Osobní údaje Technické problémy a přístupy k jejich řešení	➤ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ➤ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje ke své práci ➤ propojí digitální zařízení, uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisí ➤ pamatuje si a chrání si své heslo, přihlásí se k svému účtu, odhlásí se z něj ➤ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích, spouští online aplikace ➤ v textu rozpozná osobní údaje ➤ rozpozná nestandardní chování počítače, přivolá pomoc dospělého

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ: • Základy robotiky se stavebnicí Sestavení programu a oživení robota Opakování příkazů	➤ sestaví robota podle návodu ➤ sestaví program pro robota ➤ oživí robota, otestuje jeho chování ➤ najde chybu v programu, opraví ji ➤ pomocí programu ovládá světelný výstup a motor ➤ pomocí programu ovládá senzor ➤ používá opakování, události ke spuštění programu
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ: • Úvod do kódování a šifrování dat a informací Piktogramy, emodži Kód, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	➤ sdělí informaci obrázkem ➤ zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ➤ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ➤ zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ➤ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček

Předmět: Informatika

Ročník: 5.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
INFORMAČNÍ SYSTÉMY: Úvod do informačních systémů Systém, struktura, prvky, vztahy	- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí
Úvod do práce s daty Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce	- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný prvek za správný
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ: - Základy programování – příkazy, opakující se vzory Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Vlastní bloky a jejich vytváření - Základy programování – vlastní bloky, náhoda Kreslení čar Hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Čtení programů - Základy programování – postavy a události Ovládání pohybu postav Čtení programů	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chybu - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, určí, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - přečte zápis programu, vysvětlí jednotlivé kroky - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ: Úvod do modelování pomocí grafů, schémat	

Graf, hledání cesty	➤ pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty
Schémata, obrázkové modely	➤ pomocí obrázku znázorní jev
Model	➤ pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy

5. 4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do *pěti tematických okruhů*. V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na prakticképoznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu

se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk s jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení
- učíme používání základních pojmů a jejich porozumění
- vedeme k vytváření si uceleného pohledu na přírodní a společenské jevy
- rozvíjíme kladný vztah k učení a posouzení vlastního pokroku

Kompetence k řešení problémů

- řešíme různé problémové situace ve svém okolí
- učíme rozpoznat problém a snažíme se ho řešit s pomocí jiných nebo samostatně
- vedeme k vyhledávání informací a využívání vlastních zkušeností při řešení problémů
- preferujeme snahu o důslednost a trpělivost

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky souvisle v jednoduchém ústním projevu
- posilujeme schopnost naslouchat druhým a snahu zapojit se do diskuze

- vedeme k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- podporujeme spolupráci s ostatními při řešení úkolu
- vedeme žáky k podílení se na utváření pravidel
- podporujeme pomoc druhým v případě potřeby a v rámci možností

Kompetence občanské

- zaměřujeme se na volbu správného rozhodnutí v dané situaci
- povzbuzujeme žáky k tomu, aby se nebáli převzít na sebe určitou zodpovědnost
- seznamujeme žáky s jejich základními povinnostmi a právy (doma i ve škole)
- zaměřujeme se na uvědomění si kulturního a historického dědictví naší země

Kompetence pracovní

- rozvíjíme manuální zručnost v rámci možností jednotlivce
- podporujeme získávání základních dovedností v práci s knihou, atlasem, encyklopedií, počítačem a ostatními pomůckami
- vedeme žáky ke schopnosti přizpůsobit se změně pracovních podmínek

Kompetence digitální

- zapojujeme žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi (PC, tabletem, interaktivní tabulí apod.)
- poskytujeme žákům konkrétní příležitost k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí
- nabízíme žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie např. při zaznamenávání výsledků jednoduchých pokusů
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí, informací

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací obsah

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*
- *začlení svou obec do příslušného kraje ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy*
- *popíše a zvládne cestu do školy*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu*
- *určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
- *rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy*
- *vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam*
- *porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*
- *rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje*
- *orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany*
- *řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
- *má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě*
- *uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí*
- *sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest*

- *pozná státní symboly České republiky*

Učivo:

- **domov**–prostředí domova, orientace v místě bydliště
- **škola**– prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
- **obec, místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť
- **okolní krajina (místní oblast, region)** – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- **regiony ČR**–Praha avybrané oblasti ČR
- **naše vlast** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- **Evropa a svět**–kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- **mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům*
- *odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy*
- *dodržuje základní pravidla společenského chování*
- *při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně*
- *projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*
- *pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, i při interakci v digitálním světě*
- *rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která se už tolerovat nemohou*
- *orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže možnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci*
- *rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých*
- *uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy*
- *používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze*
- *porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz*
- *sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů*

Učivo:

- **rodina**–postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
- **chování lidí**–vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům
- **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
- **vlastnictví**– soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- *pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu*
- *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase*
- *zná rozvržení svých denních činností*
- *rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- *poznává různé lidské činnosti*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*
- *využívá knihoven jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti*
- *srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách*
- *uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji*
- *vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště*

Učivo:

- **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- *roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*
- *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů i s využitím digitálních technologií*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- *pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*
- *pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami*
- *provede jednoduchý pokus podle návodu*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka*
- *vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období*
- *zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy*
- *porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče, atlasy*

a další doporučené zdroje včetně digitálních

- *zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat*
- *založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody*
- *popíše střídání ročních období*
- *zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí*
- *zvládá péči o pokojové rostliny*
- *chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*
- *popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*
- *provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

Učivo:

- **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- **Vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi*
- *rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení*

volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

- *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění*
- *pojmenuje hlavní části lidského těla*
- *rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných*
- *uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu*
- *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života*
- *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*
- *účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*
- *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista*
- *předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*
- *uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*
- *rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*
- *formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi; rozezná nebezpečí v digitálním prostředí; vybírá informace, které o sobě může zveřejnit*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu*
- *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života*
- *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*
- *uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti*
- *odmítá návykové látky*
- *ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc*

Učivo:

- **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních; osobní, intimní a duševní hygiena
- **návykové látky a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- **osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích,
- **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém

DOPRAVNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici
- správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy)
- bezpečně překonává silnici
- bezpečně překoná silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnicí s více jízdními pruhy
- rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru
- v modelových situacích prokáže znalost správného cestování dopravními prostředky
- rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám domů“
- rozezná vybrané značky pro chodce
- reaguje v roli chodce na ostatní účastníky silničního provozu
- používá reflexní doplňky a zná jejich dopad
- ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě
- zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole

- chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu, bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty
- vybere bezpečné místo pro pohyb na kole
- jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola
- rozeznává vybrané dopravní značky
- naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky, posoudí rizika cesty
- bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty
- odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení, snaží se zachovat adekvátně situaci
- zná ohleduplné chování a osvojuje si ho
- snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu

Učivo:

- **silniční provoz** – kdo je účastník silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky), pojmy silničního provozu (chodník, obrubník, zábradlí, silnice, přechod pro chodce), vztahy mezi účastníky silničního provozu
- **chodník a stezka pro chodce** – základní pravidla chůze po chodníku, značky
- **silnice** – chůze po silnici, jednotlivci, skupiny, reflexní doplňky, krajnice a její nástrahy
- **místo pro hru** – kde si hrát (vhodná a nevhodná místa pro hru), in-line brusle, skateboard, koloběžka – ochrana (přilba a chrániče), hřiště a cesta na něj
- **přecházení** – silnice bez přechodu, silnice s přechodem, silnice s přechodem a světelnými signály
- **cestování** – jízda autem (autosedačka, výstup a nástup), cesta dopravními prostředky (základní pravidla cestování, chování za jízdy, nástup a výstup), vztahy mezi cestujícími, pravidla chování na parkovišti, chování na zastávce
- **cesta do školy** – pravidla, konkrétní situace a nebezpečí, vnímání všemi smysly a chápání souvislostí,
- **výbava jízdního kola** – povinná výbava, odpovědnost cyklisty, technika jízdy, přeprava zavazadel
- **cyklista** – znamení, zastavování, odbočování, předjíždění, objíždění, změna směru jízdy, vedení kola, vyjíždění do silnice, přecházení s kolem po přechodu, křižovatky
- **způsob jízdy na jízdním kole** – místa pro jízdu, plánování trasy, pravidla jízdy za snížené viditelnosti.

Předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov Škola Obec	➤ žák dojde samostatně do školy, šatny, třídy ➤ orientuje se v budově školy ➤ dokáže se připravit na vyučování ➤ dbá na bezpečnost při cestě do školy ➤ pojmenuje město, ve kterém žije a ulici, ve které bydlí ➤ zvládne cestu ze školy domů ➤ spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy
LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Soužití lidí Chování lidí	➤ vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy dle věku ➤ vypráví o práci rodičů ➤ respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky, pokusí se přizpůsobit ➤ hovoří o chování v rodině ➤ aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni ➤ ve škole rozpozná zaměstnance a váží si jejich práce ➤ rozliší nesprávné chování jiných i u sebe ➤ teoreticky i prakticky používá mince v hodnotě do 20 Kč ➤ umí si zkontrolovat a vrátit za nákup v hodnotě do 20 Kč
LIDÉ A ČAS Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě	➤ vyjmenuje dny v týdnu ➤ rozlišuje čas práce a odpočinku ➤ určí celé hodiny ➤ na příkladech porovnává odlišnosti života lidí ➤ vypráví o zvycích a práci lidí ➤ rozpozná současnost a minulost
ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti Vesmír a Země Rostliny Živočichové	➤ pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál ➤ rozliší den a noc ➤ rozpozná roční období ➤ zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období ➤ popíše základní části rostliny ➤ určí základní podmínky pro život rostlin ➤ pozná dané rostliny ➤ vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků ➤ porovná chování živočichů v závislosti na ročním období ➤ vymezí živočichy domácí a volně žijící ➤ dodržuje pravidla správného chování v přírodě a podílí se na ochraně přírody ➤ ví na koho se obrátit při mimořádné situaci
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo	➤ učí se a dodržovat základní hygienické návyky (mytí rukou, používání WC) ➤ dodržuje režim dne ➤ projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ➤ rozpozná základní části lidského těla ➤ dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval

Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení	zdraví své a zdraví jiných ➤ uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu (ovládá chůzi po chodníku, využívá podchodu a nadchodu, zná zásady bezpečného přecházení, umí používat světelných signálů pro chodce, zná zásady bezpečného chování v dopravních prostředcích, používá přilby na kolo) ➤ pozná bezpečná místa pro hry (sáňkování, lyžování, míčové hry) ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci ➤ odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná ➤ v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné lidi (dokáže přivolat pomoc např. při nevolnosti nebo úrazu dospělého), zná čísla tísňových volání a nacvičuje jejich používání, ví, že se nesmí zneužívat ➤ dokáže se chovat bezpečně v nouzové situaci, umí vyhledat dospělého a požádat ho o pomoc (např. pozdní příchod do školy a děti nejsou ve třídě, náhodné uzamčení v šatně nebo ve třídě) ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
Dopravní výchova	➤ rozezná a popíše bezpečnou cestu do školy ➤ při vycházkách uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po krajnici silnice ➤ bezpečně překonává silnici bez přechodu i s přechodem ➤ rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru ➤ pozná a pojmenuje dopravní prostředky ➤ v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem a dopravními prostředky

Předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov Škola Obec Okolní krajina	➤ žák se orientuje v okolí školy a svého bydliště ➤ bezpečně zvládá pohyb po budově školy ➤ připravuje se na vyučování podle rozvrhu ➤ pamatuje si adresu svého bydliště ➤ dokáže pojmenovat a ukázat specifické orientační body v okolí bydliště, školy
LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Finanční gramotnost	➤ vyjmenuje další rodinné příslušníky nad rámec vlastní rodiny, uvědomuje si věkové rozdíly a posloupnost ➤ vysvětlí povolání rodičů a objasní další jemu známá povolání ➤ seznámí se se školním řádem a respektuje ho, samostatně rozlišuje zásady správného chování ➤ dokáže posoudit nesprávné chování a vysvětlí správný postup nápravy ➤ konkretizuje svá práva a povinnosti ➤ učí se obhajovat své názory ➤ používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, ➤ ví, k čemu slouží banka, bankomat
LIDÉ A ČAS Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě Regionální památky	➤ vyjmenuje měsíce, rozlišuje pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok ➤ posoudí posloupnost včera, dnes, zítra ➤ rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt ➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě s přihlédnutím k minulosti, přítomnosti a budoucnosti ➤ porovnává zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti ➤ pojmenuje některé kulturní či historické památky místa, kde žije
ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY, OCHRANA PŘÍRODY	➤ určí a roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků ➤ uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ➤ pozoruje, popisuje a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ provádí jednoduché pokusy, pozoruje, upevňuje si a rozšiřuje poznatky o rostlinách ➤ pozná dané rostliny ve známé lokalitě

Látky a jejich vlastnosti Rostliny Živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	➤ opakuje a upevňuje si poznatky o určených savcích a ptácích ➤ popíše jednotlivé části těla savců a ptáků ➤ rozliší a porovná chování živočichů v závislosti na ročním období ➤ třídí živočichy na domácí a volně žijící ➤ zná jejich význam pro člověka ➤ dbá na dodržování pravidel správného chování v přírodě ➤ aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí ➤ zná tísňová čísla a umí je použít při mimořádných situacích
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Osobní bezpečí Návykové látky a zdraví Situace hromadného ohrožení	➤ dodržuje základní hygienické návyky ➤ orientuje se v režimu dne, rozpozná dobu práce a povinností od doby odpočinku ➤ zhodnotí správnost chování a činností ve vztahu ke zdraví ➤ zná základní části lidského těla a polohu základních vnitřních orgánů v těle ➤ upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo ➤ rozlišuje nemoc a úraz ➤ dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své ani ostatních ➤ důsledně dbá na uplatňování pravidel bezpečnosti účastníků silničního provozu (zvládá chůzi po krajnici, umí přejít bezpečně přes vozovku, zná nebezpečí za snížené viditelnosti – vidět a být viděn – reflexní materiály, důsledně používá přilbu na kolo) ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a učí se vyhodnotit nebezpečí a závažnost situace ➤ odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná a dodržuje bezpečnou vzdálenost od neznámé osoby ➤ dokáže přivolat pomoc pro sebe i pro jiné lidi v případě nebezpečí, učí se zachovat rozvahu a klid ➤ uposlechne pokynů dospělých při mimořádných situacích, respektuje je a řídí se jimi
Dopravní výchova	➤ zvládne bezpečně cestu do školy ➤ rozeznává vybrané dopravní značky ➤ bezpečně překonává silnici po přechodu i bez přechodu ➤ respektuje pravidla silničního provozu jako chodec ➤ používá reflexní doplňky a zná jejich použití ➤ ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce ➤ rozezná a pojmenuje dopravní prostředky ➤ rozezná světelné signály na semaforu pro chodce ➤ zná pravidla jízdy na in-line bruslích, skateboardu a koloběžce, používá přilbu ➤ při akcích školy dodržuje bezpečnost při cestě v dopravních prostředcích ➤ určí vhodné místo pro hru

Předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov Rodina Škola Naše obec	➤ vyjádří, co pro něho znamená domov a vztah ke známým lidem a věcem ➤ orientovat se v členění domu a bytu ➤ znát svou plnou adresu a telefonní číslo ➤ pojmenuje základní povinnosti a práva členů rodiny ➤ rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy ➤ uvědomuje si funkci rodiny ve společnosti ➤ zná školní řád a pravidla slušného chování mezi lidmi ➤ usiluje o dobré vztahy ve třídě (vzájemná pomoc, důvěra atd.) ➤ nevyvyšuje se nad ostatní, neprosazuje své potřeby silou ➤ umí vyjádřit svůj názor ➤ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo ➤ ovládá základní pravidla provozu na pozemních komunikacích z pohledu chodce a cyklisty a dodržovat je ➤ uvědomuje si členění dopravních značek do skupin ➤ umí použít veřejný telefon a zná důležitá telefonní čísla - 150, 155, 158, 112 ➤ začlení obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR ➤ pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ➤ pojmenuje nejdůležitější části a místa obce a umístění významných budov a objektů
ZEMĚ, V NÍŽ ŽIJEME Krajina okolí domova Naše vlast	➤ rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině ➤ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich ➤ používá buzolu a kompas, v turistické mapě blízkého okolí dokáže vyznačit trasu ➤ rozlišuje krajinu podle výškové členitosti ➤ řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ➤ zná název kraje, do kterého patří jeho bydliště ➤ orientuje se na vlastivědné mapě České republiky a zná státy, se kterými ČR sousedí ➤ rozlišuje některé státní symboly naší vlasti (státní znak, vlajka, hymna)
LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád	➤ určí čas jako fyzikální veličinu ➤ přesně určí jakýkoli čas ➤ orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce ➤ zná datum svého narození, členů své rodiny nebo jiných významných dnů

Rostliny Houby Živočichové ROZMANITOST PŘÍRODY A JEJÍ OCHRANA Rozmanitost života v přírodě Rovnováha v přírodě Ochrana přírody Situace hromadného ohrožení	➤ nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ➤ porovnává základní projevy života na konkrétních organismech ➤ prakticky třídí organismy do známých skupin a využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy ➤ rozliší rozmanitost života v jednotlivých ročních obdobích, ocení krásy v přírodě a umí je ztvárnit vlastními vyjadřovacími prostředky ➤ vytvoří kalendář přírody na základě pravidelného pozorování a průběžného zaznamenávání počasí pomocí dohodnutých značek ➤ umí uvést příklady výskytu běžně známých organismů v určitém prostředí (např. v lese, u potoka), především z okolí školy ➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě ➤ rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopak ➤ chová se ohleduplně k přírodě, třídí odpady ➤ uvědomuje si závažnost znečišťování ovzduší ➤ pozná varovný signál, který každou první středu v měsíci je zkouškou v obci, která patří do ochranného pásma JE Dukovany ➤ v případě aktuální situace se řídí pokyny učitelky, která je právě přítomna ➤ zná signály ve škole pro případnou evakuaci ➤ dbá na bezpečnost svou i ostatních ➤ vznik požáru hlásí dospělé osobě ➤ zná rizika pobytu v přírodě při bouřích, silném větru, respektuje tyto události a umí se chránit ➤ při sportovních aktivitách dbá na bezpečnost při koupání, zimních sportech i nebezpečí onemocnění při pobytu v přírodě
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo Stavba těla Výživa a zdraví	➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně ➤ preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle ➤ využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav ➤ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života ➤ orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ➤ chová se ohleduplně k druhému pohlaví a objasní a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku ➤ účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek dle vlastních potřeb ➤ aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožující zdraví ➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky související

	s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranu ➤ dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění (krvácení z nosu, odřenina, drobná řezná rána, opařenina a popálenina) ➤ osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek ➤ rozpozná význam aktivního pohybu pro zdraví, pojmenuje správné způsoby sezení a nošení předmětů ➤ seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání) a učí se dbát na vlastní bezpečí, zná, případně vyhledá čísla linky důvěry ➤ řídí se důkladně pokyny dospělých při mimořádných situacích ➤ využívá poznatků z médií a nacvičuje chování při ➤ modelových situacích
Dopravní výchova	➤ rozeznává vybrané dopravní značky ➤ používá reflexní doplňky a zdůvodní jejich používání ➤ ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce (bezpečně překonává silnici po přechodu i bez přechodu, správně reaguje na světelné signály, používá stezky pro chodce, zná pravidla jízdy na in-line bruslích, skateboardu a koloběžce, používá přilbu) ➤ při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích ➤ určí vhodné místo pro hru

Předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Kultura Základní globální problémy Finanční gramotnost	➤ vyjádří na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi, postavení jedince v rodině, role členů rodiny ➤ dokáže vysvětlit příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkci rodiny ➤ rozliší fyzickou a duševní práci ➤ prohlubuje si poznatky o mezilidských vztazích a vzájemné komunikaci ➤ poukáže na možnosti charitativní činnosti ➤ upevňuje si vědomosti o základních lidských právech ➤ seznamuje se s demokratickými principy a diskutuje o nich ➤ zná svá práva a povinnosti žáka školy ➤ rozpozná protiprávní jednání ➤ vysvětlí pojmy právní ochrana občanů a majetku, soukromé vlastnictví a duševní hodnoty ➤ seznamuje se s významnými sociálními problémy a nesnášenlivostí mezi lidmi a dokáže vyjádřit a obhajovat svůj názor ➤ uvědomuje si globální problémy přírodního prostředí a v rámci svých možností se aktivně podílí na zlepšování přírodního prostředí ➤ rozliší vlastnictví soukromé a veřejné ➤ rozumí pojmu příjmy a výdaje domácnosti ➤ vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch Nerosty, horniny Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	➤ objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody ➤ seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě ➤ uvědomuje si souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka ➤ rozšiřuje si poznatky o významu vody a vzduchu pro život ➤ pozná a porovná některé hospodářsky významné horniny a nerosty a jejich využití ➤ popíše základní projevy života na konkrétních živých organismech ➤ s využitím encyklopedií a atlasů prakticky třídí organismy do známých skupin ➤ založí jednoduchý pokus, vyhodnotí, vysvětlí a zaznamená výsledky svého pozorování ➤ charakterizuje jednotlivá společenstva, postupuje na základě vlastních pozorování v přírodě ➤ u vybraných živočichů popíše stavbu těla, výživu, průběh a způsob života ➤ vyhodnotí jejich význam pro člověka ➤ nachází shody a rozdíly přizpůsobení organismů

	prostředí ➤ uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí ➤ zajímá se o způsob likvidace odpadů ➤ v rámci svých možností se aktivně zapojuje do aktivit, které mohou ochranu životního prostředí podporovat ➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka, které životní prostředí a přírodu poškozují ➤ uvědomuje si a uvede příklady živelných pohrom a ekologických katastrof, shromažďuje informace ze sdělovacích prostředků a z vyprávění pamětníků
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení	➤ rozšiřuje si poznatky o návykových látkách ➤ prohlubuje si a upevňuje již osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ➤ posoudí nebezpečí závislosti na hracích automatech a počítačích ➤ rozlišuje krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.) a diskutuje o nich ➤ nacvičuje přivolání pomoci v případě ohrožení zdraví ➤ bezpečně zná čísla tísňového volání ➤ nacvičuje a dokáže zvládnout chování při cvičném požárním poplachu, poslechne pokyny dospělých
Dopravní výchova	➤ dále nacvičuje bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty (vyjíždění, jízda při pravém okraji, objetí překážky, zastavení, vyhýbání, odbočování a jízda přes křižovatku) ➤ popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě ➤ zná pravidla a způsob bezpečné jízdy na kole ➤ při výuce na dopravním hřišti prokáže bezpečný pohyb na kole, chová se ohleduplně k ostatním ➤ v okolí školy vybere bezpečné místo pro pohyb na kole ➤ správně využívá a odůvodní používání reflexních doplňků ➤ pozná vybrané dopravní značky ➤ dokáže přiměřeně svému věku naplánovat jednoduchý cyklistický výlet ➤ dokáže posoudit rizika cesty na kole

Předmět: Přírodověda

Ročník: 5.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
LIDÉ KOLEM NÁS Člověk je součást přírody Lidské tělo Člověk a lidské výtvary Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Průmysl Člověk přijímá informace Jednoduché stroje a zařízení Základní globální problémy Finanční gramotnost	➤ umí vysvětlit odlišnosti člověka od ostatních živočichů ➤ ovládá poznatky o lidském těle ➤ vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav ➤ rozlišuje vazby mezi fyzickou a duševní prací ➤ umí objasnit a vysvětlit principy jednoduchých zařízení, které člověku usnadňují práci ➤ řídí se pravidly zdravého způsobu života a prevence ➤ prohlubuje si poznatky o mezilidských vztazích a vzájemné komunikaci ➤ poukazuje na možnosti charitativní činnosti ➤ upevňuje si vědomosti o základních lidských právech ➤ seznamuje se s demokratickými principy a diskutuje o nich ➤ zná svá práva a povinnosti žáka školy ➤ rozpozná protiprávní jednání ➤ vysvětlí pojmy právní ochrana občanů a majetku, soukromé vlastnictví a duševní hodnoty ➤ uvědomuje si funkce rodiny ➤ konkretizuje své představy o budoucím povolání ➤ seznamuje se s významnými sociálními problémy a nesnášenlivostí mezi lidmi a dokáže vyjádřit a obhajovat svůj názor ➤ uvědomuje si globální problémy přírodního prostředí a v rámci svých možností se aktivně podílí na zlepšování přírodního prostředí ➤ rozlišuje různé druhy vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné ➤ chápe rozdíl hmotného a nehmotného majetku ➤ seznamuje se s hotovostní a bezhotovostní platbou ➤ odhaduje cenu nákupu, zkontroluje vrácené peníze ➤ chápe význam půjčky a dluhu ➤ seznamuje se s bankou jako správcem financí a s významem spoření
ŽIVÁ PŘÍRODA Podmínky života na Zemi Rozmanitost života na Zemi Podnebné pásy Přizpůsobivost rostlin a živočichů	➤ objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody ➤ objasní pojem chráněného území ➤ třídí nejznámější druhy organismů do skupin a porovnává jejich přizpůsobení se prostředí ➤ získává nové poznatky o životě v různých podnebných pásích ➤ seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě

Přízpůsobivost rostlin a živočichů NEŽIVÁ PŘÍRODA Nerosty a horniny Půda Slunce zdroj světla a tepla Sluneční soustava ROZMANITOST PŘÍRODY A JEJÍ OCHRANA Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch Nerosty, horniny Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	➤ pásech ➤ seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě ➤ navazuje na své poznatky o floře a fauně ve vybraných lokalitách ➤ vyhodnotí naši planetu jako součást Sluneční soustavy ➤ zdůvodní střídání dne a noci, ročních období ➤ pozná a porovná některé hospodářsky významné horniny a nerosty a jejich využití ➤ chápe souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka ➤ uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí ➤ uvědomuje si a uvede příklady živelných pohrom a ekologických katastrof, shromažďuje informace ze sdělovacích prostředků a z vyprávění pamětníků ➤ seznamuje se s pojmem ekosystém a vyvozuje podstatu pojmu ➤ umí vyhodnotit rizika vyplývající ze vzniku mimořádných situací ➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka, které životní prostředí a přírodu poškozují ➤ v rámci svých možností se aktivně zapojuje do aktivit, které mohou ochranu životního prostředí podporovat
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení	➤ řídí se pravidly zdravého způsobu života a prevence ➤ rozšiřuje si poznatky o návykových látkách ➤ prohlubuje si a upevňuje již osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ➤ posoudí nebezpečí závislosti na hracích automatech a počítačích ➤ rozlišuje krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.) a diskutuje o nich ➤ nacvičuje přivolání pomoci v případě ohrožení zdraví ➤ bezpečně zná čísla tísňového volání ➤ seznamuje se s první pomocí ➤ nacvičuje a dokáže zvládnout chování při cvičném požárním poplachu, poslechne pokyny dospělých
Dopravní výchova	➤ rozezná účastníky silničního provozu ➤ používá reflexní doplňky a zdůvodní jejich používání ➤ ovládá pravidla silničního provozu v rolích chodce pro jednotlivce i skupiny (bezpečně překonává silnici po

	přechodu i bez přechodu, správně reaguje na světelné signály, používá stezky pro chodce, zná pravidla jízdy na in-line bruslích, skateboardu a koloběžce, používá přilbu) ➤ zvládá přiměřeně věku pravidla cyklisty, techniku jízdy na kole ➤ při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích ➤ určí vhodné místo pro hru ➤ využívá znalosti ohleduplného chování při cestování hromadnými dopravními prostředky ➤ popíše výbavu jízdního kola a jeho funkci ➤ umí reagovat na krizové situace, odhaduje dopravní nebezpečí a vyvozuje řešení ➤ zná vybrané dopravní značky a jejich význam
--	--

Předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> Domov Škola Obec, místní krajina Okolní krajina (místní oblast, region) Regiony ČR Naše vlast – povrch vodstvo podnebí hospodářství Mapy obecně zeměpisné a tematické	➤ určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu ➤ začlení svoji obec do příslušného kraje ➤ čte jednoduchou historickou mapu, náčrt a seznamuje se s počátečními historickými událostmi naší země ➤ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody ➤ sleduje a porovnává osídlení, hospodářství a kulturu ➤ posoudí jednoduše a srozumitelně jejich význam z hlediska přírodního, historického ➤ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce ➤ rozpozná symboly našeho státu a jejich význam ➤ zná region, ve kterém žije ➤ orientuje se na mapě podle světových stran ➤ orientuje se na mapě ČR ➤ vyhledává na mapě – kraje, krajská města, města, pohoří, řeky, významné kulturní památky ➤ má základní znalosti o ČR ➤ rozlišuje pojmy vlast a cizina, sousední stát ➤ objasní vysvětlivky a grafiku mapy ➤ rozlišuje mapové značky, měřítko na mapě
<u>LIDÉ A ČAS</u> Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti Významné události našich dějin	➤ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ➤ rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti ➤ zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek, archivů, knihoven a sbírek, muzeí a galerií pro pochopení minulosti a využívá nejrůznější informace z dostupných zdrojů ➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v hlavních dějinných obdobích ➤ využívá regionálních bájí, mýtů a pověstí k rozšíření svých vědomostí ➤ seznamuje s dějinami Českého státu od pravěku po vládu Habsburků (Rudolfa II.) ➤ objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
DĚJEPISNÁ ČÁST Doba pobělohorská Život v barokní době (17. a první polovina 18. století) Ve školních lavicích (2. pol.17., začátek 18. století) Světlo rozumu (druhá pol. 18. století) Život na vesnici (18. století) Manufaktury a první stroje (od poloviny 18. století) Obrození měšťanské společnosti (konec 18., 1. pol. 19. století) Z poddaného člověka občan (rok 1848) Stroje ovládly život (2. pol. 19.stol.) Národ sobě Češi a Němci Směřujeme k samostatnosti Tvář Československé republiky Válečná a poválečná léta Od totalitní moci k demokracii	➤ Orientuje se v časové přímce ➤ Zařadí zjištěné údaje historicky správně a vyvozuje souvislosti mezi jednotlivými ději ➤ Upevňuje si již získané znalosti o způsobu života našich předků na našem území v hlavních dějinných obdobích a dále si je rozšiřuje ➤ Prokáže znalost bájí, mýtů a pověstí v rámci regionu a vlasti ➤ Zdůvodní zařazení státních svátků a významných dnů z historického hlediska ➤ Rozpozná základní druhy historických pramenů (hmotné, písemné, ústní) a způsoby jejich získávání ➤ Charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti ➤ Na konkrétních příkladech porovnává minulost a současnost ➤ Zkusí vyvodit a objasnit základní principy demokracie ➤ Aplikuje teoretické vědomosti o základních lidských právech do praxe
ZEMĚPISNÁ ČÁST Česká republika Kde jsme byli o prázdninách Kraj, v němž žijeme Hlavní město Praha Středočeský kraj Jihočeský kraj Plzeňský kraj Karlovarský kraj Ústecký kraj Liberecký kraj Královéhradecký kraj Pardubický kraj Kraj Vysočina Jihomoravský kraj Olomoucký kraj Moravsko-slezský kraj Zlínský kraj Česká republika – demokratický	➤ Zařadí umístění ČR z hlediska zeměpisného (svět, Evropa) ➤ Popíše polohu ČR v Evropě ➤ Vyhledá hlavní města krajů ➤ Vyhledá hlavní toky ➤ Popovídá o jednotlivých krajích, zná nejdůležitější informace ➤ Uvede základní informace o podnebí ČR ➤ Určuje naleziště nerostných surovin a důležité zpracovatelské závody v jednotlivých regionech ➤ Vyhledá CHKO ➤ Vyjmenuje zásady správného chování člověka v přírodě ➤ Vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody ➤ Dokáže vysvětlit grafiku map a používá vysvětlivky ➤ Třídí poznatky o přírodních podmínkách v Evropě

stát Poloha, vznik, obyvatelstvo Praha – hlavní město České republiky Historie města Martinova procházka Prahou Česká republika –součást společenstva hospodářsky vyspělých států Evropská unie – sjednocující se světadíl Sousední státy České republiky Slovenská republika Polská republika Spolková republika Německo Rakousko Evropa – jeden ze světadílů Poloha Povrch Vodstvo Podnebí Rostliny a živočichové Hospodářství a obyvatelstvo Cestujeme po Evropě Opakování	získané z dostupných materiálů ➤ Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest ➤ Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích ➤ Vyčte z map základní údaje všech evropských zemí ➤ Shromažďuje poznatky o EU, využívá médií
---	--

5. 5. UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení
- učíme používání základních pojmů a jejich porozumění
- vedeme k vytváření si uceleného pohledu na přírodní a společenské jevy
- rozvíjíme kladný vztah k učení a posouzení vlastního pokroku
- rozvíjíme schopnost zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky
- nacvičujeme užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- řešíme různé problémové situace ve svém okolí
- učíme rozpoznat problém a snažíme se ho řešit s pomocí jiných nebo samostatně
- vedeme k vyhledávání informací a využívání vlastních zkušeností při řešení problémů
- preferujeme snahu o důslednost a trpělivost

- učíme rozlišovat jednotlivé kvality tónů, rozpoznat výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- na praktických ukázkách rozpoznáváme v hudbě některé hudební nástroje, odlišujeme hudbu vokální, instrumentální

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky souvisle v jednoduchém ústním projevu
- posilujeme schopnost naslouchat druhým a snahu zapojit se do diskuze
- vedeme k využívání informačních a komunikačních prostředků
- nacvičujeme rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů, improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem
- pokoušíme se reagovat pohybem na znějící hudbu a pohybem vyjadřovat metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

Kompetence sociální a personální

- podporujeme spolupráci s ostatními při řešení úkolu
- vedeme žáky k podílení se na utváření pravidel
- podporujeme pomoc druhým v případě potřeby a v rámci možností
- učíme se vzájemnému naslouchání
- bereme ohled na druhé

Kompetence občanské

- zaměřujeme se na volbu správného rozhodnutí v dané situaci
- povzbuzujeme žáky k tomu, aby se nebáli převzít na sebe určitou zodpovědnost
- seznamujeme žáky s jejich základními povinnostmi a právy (doma i ve škole)
- zaměřujeme se na uvědomění si kulturního a historického dědictví naší země
- kriticky se zamýšlíme nad obsahy hudebních děl
- společně tvoříme kritéria hodnocení činností nebo výsledků

Kompetence pracovní

- rozvíjíme manuální zručnost v rámci možností jednotlivce
- podporujeme získávání základních dovedností v práci s knihou, atlasem, encyklopedií, počítačem a ostatními pomůckami
- vedeme žáky ke schopnosti přizpůsobit se změně pracovních podmínek
- využíváme jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- tanečním pohybem vyjadřujeme hudební náladu

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- seznamujeme žáky s možností tvoření v kreslících programech

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

5. 5. 1. Hudební výchova

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *zpívá v jednohlase*
- *rytmizuje a melodizuje jednoduché texty*
- *využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*
- *reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie*
- *rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby*
- *rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty*
- *hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu*
- *reaguje pohybem na tempové a rytmické změny*
- *rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti*

- *realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not*
- *využívá jednoduché akustické a elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni*
- *rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě*
- *vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace*
- *rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků*
- *ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem*
- *propojí vlastní pohyb s hudbou*
- *doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje*

odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodaří s dechem při interpretaci písni - frázování

Učivo:

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- *pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu*
- *hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu*
- *dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.*
- *intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)*
- *záznam vokální hudby – zachycení melodie písni pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písni, notový zápis jako opora při realizaci písni*

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- *hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře*
- *rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písni, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednoduchá písňová forma (a - b)*
- *záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby*

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- *taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance*
- *pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků*

- orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- kvality tónů – délka, síla, barva, výška
- vztahy mezi tóny – souzvuk, akord
- hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
- hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace
- interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti • pěvecký a mluvní projev (dýchání, tvorba tónu, intonační dovednosti) • dechová cvičení • hlasová hygiena • hudební rytmus – zpěv písní ve tříčtvrt'ovém a čtyřčtvrt'ovém taktu	• Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. • Získává správné pěvecké návyky (uvolněný plynulý zpěv, lehké nasazení, správné dýchání, zřetelná výslovnost). • Zpívá slabě a silně, pomalu a rychle. • Melodizuje a rytmitizuje jednoduché texty. • Osvojuje si dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla. • Vymýšlí melodii k říkadlům. • Improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.
Teoretické znalosti	• Pracuje s písněmi. • Poznává notovou osnovu, houslový klíč, noty.
Instrumentální činnosti	• Využívá jednoduché hudební rytmické nástroje z Orffova instrumentáře. • K doprovodu písní používá hru na tělo (tleskání, pleskání, dupání).
Hudebně pohybové činnosti	• Pracuje s hudebně pohybovými hrami. • Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie.
Poslechové činnosti	• Rozlišuje hlasy, zvuky, tóny kolem sebe. • Podle ukázky poznává píseň, určí ráz skladby (ukolébavka, tanec, píseň, pochod). • Pracuje s poslechovými skladbami. • Poznává, kdy melodie stoupá, klesá. • Rukou naznačuje postup melodie. • Sluchově rozlišuje sílu, délku, výšku a zvukovou barvu jednotlivých hudebních nástrojů. • Rozpoznává v proudu znějící hudby některé výrazné hudební nástroje.
Hudební hry	• Napodobuje pohybově hru na některé hudební nástroje ve hře Na muzikanty. • Po učiteli napodobuje rytmus deklamací různých slabik a slov, hrou na tělo či rytmickém hudebním nástroji ve hře Na ozvěnu.

	• Zpívá známou píseň, po přerušení učitelem si ji pouze představuje, a pak opět pokračuje ve zpěvu ve hře Na ztracenou melodii. • Při zpívání se skupinou žáků se plynule střídá ve hře Na štafetu.
--	--

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Písň z 1. r.	• Dbá na správné rovné sezení při zpěvu, rovné držení vstoj • opakuje písň formou hudebních hádanek • podle počátečních úryvků pozná známou písň
Zvuky	• Pokračuje ve sluchovém pozorování a rozlišování zvuků kolem nás (zvuky vysoké a hluboké, ostré a jemné, příjemné a nepříjemné)
Jazykolamy	• Zřetelně vyslovuje, rytmitizuje jednoduché texty
Říkadla	• Tleská rytmus, doprovází hrou na rytmickém nástroji (hůlky, bubínek, prstové činelky) • melodizuje říkadlo – vytváří svoji vlastní melodii • dbá na správné otvírání úst
Hádky	• Vymýšlí jednoduchý nápěv • zpěvem útvar napodobuje • pokračuje v elementární melodizaci slov a textů
Dechová cvičení	• Správně se nadechuje nosem, zadrží dech, nezvedá ramena
Práce s písňmi	• Rozumí pojům autor textu, autor hudby • pohybově ztvární některé písň • zpívá koledy, připojí rytmické nástroje (triangl, hůlky) • sluchem pozná, kdy melodie stoupá či klesá • rukou ukazuje pohyb melodie • zazpívá melodii stoupavou a klesavou • určí charakter písň – rychlá, pomalá, taneční, pochodová • některou písň doprovodí hrou na tělo (naznačí rytmus) • rozpozná ukolébavku, zpívá ji slabě, napodobuje pohyb uspávání dítěte • u pochodové písň dovede v rytmu pochodovat

Práce s poslechovými skladbami	• pozná rychlé či pomalé tempo skladby • pozná, jak zní melodie (potichu nebo hlasitě) • pozná náladu skladby • určí, zda slyší mužský nebo ženský hlas • určí, kdy slyší daný hudební nástroj • některou poslechovou skladbu dokáže libovolně pohybově improvizovat
Hudební nauka	• Pozná notovou osnovu, houslový klíč, notu (hlavička, nožka)

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 3.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Dechová cvičení	• provádí správnou tvorbu tónů a dýchání při zpěvu, frázuje
Zvuky	• rozlišuje zvuky kolem nás • umí hru na hudební ozvěnu • rozpozná dechové nástroje, bicí, strunné
Říkadla, rytmická cvičení	• umí vytleskat rytmus • pozná pochodový rytmus • doprovází hrou na hudební Orffovy nástroje • melodizuje a rytmitizuje říkadla
Práce s písněmi	• umí zazpívat 10 lidových písní, 2 populární písně • umí ke 2 písním pohybový doprovod • zpívá a vytleská rytmus písně • provede ukončení melodie • pozná melodii klesavou, stoupavou • reaguje pohybem na hudbu, umí vyjádřit tempo pohybem • používá solmizační slabiky v C dur tónině • rozpozná dobu těžkou a lehkou • provádí zpěv kánonu • intonuje píseň podle notového zápisu (tóny $c^1 - e^1 - g^1$, $e^1 - d^1 - c^1$)
Práce s poslechovými skladbami	• pozná rychlé či pomalé tempo skladby • pozná piano, forte skladby • pozná náladu skladby • rozpozná hudební nástroj • pozná polku, doprovodí pohybem

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 4.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Dechová cvičení	• prodlužuje výdech, sjednocuje hlasový rozsah, přenáší slyšené tóny, průprava dvojhlasu
Zvuky	• rozlišuje zvuky kolem nás • umí hru na hudební ozvěnu, rozpozná dechové nástroje, bicí, strunné
Říkadla, rytmická cvičení	• vyjádří se pohybem, realizuje hru na tělo, vyjadřuje charakter hudby a emocionálního zážitku pohybem • v textu vyhledá a vysvětlí slovo repetice, pozná legato - staccato
Práce s poslechovými skladbami	• porovná výrazové prostředky (kontrast, gradaci melodie) • rozpozná hlavní hudební myšlenku • určí poslechem některé hudební nástroje • vytváří jednoduchou dohru na hudební nástroje ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • předvede polku • určí žánr hudby – klasickou, moderní • rozliší hudbu vokální a instrumentální • seznamuje se s hudebními skladateli (B. Smetana, A. Dvořák)
Práce s písněmi	• orientuje se v notovém zápisu • určí durovou tóninu • z notového zápisu vyčte takt • vyhledá noty čtvrtěové a osminové • pozná a porovná délky not • poslechem určí 2/4, 3/4 takt • dokáže taktovat 2/4, 3/4 takt • vyhledá pomlky v notovém zápisu

	• určí druh písně – rychlá, pomalá • použije hudební nástroje k doprovodné hře • poslechem určí dynamická znaménka • rozliší f, mf, p, pp • práce se 4 poslechovými skladbami, znalost 8 písni, znalost 4 hudebně-pohybových písni
--	--

Předmět: hudební výchova

Ročník: 5.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Dechová cvičení	• rozšiřuje hlasový rozsah • správně dýchá při zpěvu • zazpívá kánon
Rytmická cvičení	• pozná 2/4 a 3/4 takt z notového zápisu • reaguje pohybem na hudbu • pantomimou vyjádří píseň • zataktuje píseň • rozpozná, zazpívá lidový dvojhlas • využívá hudební nástroje z Orffova instrumentáře k doprovodné hře • pohybem vyjádří tempo písně • rozpoznává poslechem durový a mollový akord • vyhledá repetici
Práce s písněmi	• určí hudební žánr hudby • rozliší a zatančí valčík • v textu najde a rozliší noty půlové, čtvrt'ové a osminové • vytvoří doprovod písně na hudební nástroje z Orffova instrumentáře, • orientuje se v notovém záznamu • z poslechu pozná rytmus, z notového zápisu určí takt • píseň zataktuje • určí charakter písně (pochod x taneční) • najde a vysvětlí význam dynamických znamének mf, f

	• tancem doprovodí píseň, ztvárňuje hudbu pomocí tanečních kroků • vyjádří pohybem své vlastní pocity a představy • vyhledá noty a určí jejich délku z notového zápisu určí takt • práce s hymnou-autoři, hymna, zpěv
Práce s poslechovými skladbami	• určí charakter skladby • slovně vyjádří interpretaci hudby • vyjmenuje další hudební díla • rozpozná hudební nástroje • zhodnotí hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie), určí poslechem hudební nástroj • porovná výrazové prostředky (kontrast, gradaci melodie) • určí poslechem hudební nástroj • určí takt • zvolí dynamiku • určí čtvrt'ové, osminové a půlové noty • rozlišuje pojmy-dirigent, sbormistr, kapelník, symfonický orchestr, jazzový orchestr, rocková kapela, lidová kapela • rozlišuje hudební žánry • chápe společenskou funkci hudby • práce se 4 poslechovými skladbami, znalost 8 písní, 4 hudebně-pohybovými písněmi

5. 5. 2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- rozpoznává, linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace; postupně si vytváří digitální portfolio vlastní tvorby
- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr*
- *rozlišuje, porovnává a třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- *při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie*
- *vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla*

Učivo:

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- prvky vizuálně obrazného vyjádření– linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- uspořádání objektů do celků–uspořádánína základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření –umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- typy vizuálně obrazných vyjádření– jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů apod.
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- osobní postoj v komunikaci– jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření– v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)
- proměny komunikačního obsahu–záměrytvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Úvodem	• Žák se seznamuje se základními návyky a postupy při práci s barvami, • učí se organizovat práci, • poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude nadále pracovat, • osvojuje si základy bezpečnosti při práci
Výtvarné vyjádření skutečnosti	• Rozlišuje tvary, barvy a struktury, • pomocí barev, vjemů a postojů vyjadřuje vlastní prožitky, • rozvíjí své vlastní pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vyprávění, • učí se pozorovat přírodu i své okolí, • vyhledává a dotváří přírodniny, • rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť, • poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí, • zkouší zachytit postavu v pohybu v prostoru (prozatím bez doporučených vztahů)
Práce dekorativní a prostorové	• Seznamuje se s pojmem barvy základní, • zkouší barvy míchat, • poznává vlastnosti barev (barvyhusté - řídké, světlé - tmavé) a využívá jich v praxi, • objevuje možnosti hry s linií a s barvou, • prakticky rozlišuje pojem kresba a malba, • rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků, • rozvíjí svůj cit pro prostor
Výtvarné umění a životní prostředí	• Zobrazuje tvary a funkce věcí, • aktivně pracuje s ilustrací, pozná obrázky dětských ilustrátorů - Josef Lada, Zdeněk Miler a Helena Zmatlíková, • porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky, • zná a rozlišuje pojmy – hračka-loutka-školní potřeba

--	--

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 2.

Časová dotace: 1 hodinatýdně

Učivo	Výstupy
Úvod	• Zopakuje si všechny znalosti o barvách a vlastnostech materiálů • znovu si připomene zásady bezpečnosti a hygieny při práci v hodinách výtvarné výchovy a pracovních činností
Výtvarné vyjádření skutečnosti	• Ztvárňuje vlastní prožitky a představy • rozvíjí své pozorovací schopnosti • pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů • snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí
Práce dekorativní a prostorové	• Zná a rozumí pojmu barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé a umí jich využívat v praxi • zvládá přiměřeně ředění a míchání barev • pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií • využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar • rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor • dále též rozvíjí své praktické znalosti a zkušenosti při modelování • prohlubuje cit pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách • dokáže si již sám vybrat jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby tj. dřívko, špejle, špachtle, štětec

Výtvarné umění a životní prostředí	• Aktivně pracuje s ilustrací • prohlubuje si znalosti o různých vyjadřovacích prostředcích • porovnává ilustrace a popisuje obrázky • z 1. ročníku zná ilustrace J. Lady, Z. Milera, H. Zmatlíkové a dále se seznamuje s obrázky Adolfa Borna a Zdeňka Smetany • rozumí pojmům hračka, loutka, maňásek • rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání • citlivě vnímá výtvarná díla
---	--

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 3.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Výtvarné vyjádření skutečnosti	• žák dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky • pozná základní barvy a dokáže je vhodně použít • umí výtvarně vyjádřit hlavu pohádkové bytosti, seznamuje se s proporcemi lidské postavy • vyhledá a roztřídí přírodniny, výtvarně je dotváří na základě představ • rozpozná lidské výtvary, pozoruje a porovnává jejich tvar
Práce dekorativní a prostorové	• poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti • poznává různé druhy linie • rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus (rytmické řazení prvků) • poznává základní vlastnosti plastických materiálů, objem vytváří modelováním
Výtvarné umění a životní prostředí	• seznamuje se s funkcí ilustrace a jejich výrazových prostředků (Pilař, Trnka, Čapek) • poznává výtvarnou hodnotu hračky, loutky • seznamuje se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství)

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Výtvarné vyjádření skutečnosti	• žák dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky, zážitky z filmů, knihy • pozná barvy základní a podvojně • dokáže přesněji výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy • sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotváří je • pozoruje a srovnává tvary užitkových předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše
Práce dekorativní a prostorové	• poznává výtvarné možnosti linie, druhy linie • pozná různé druhy linií a jejich výrazové možnosti • modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie • dokáže rytmicky řadit různé prvky (přírodní, geometrické)
Výtvarné umění a životní prostředí	• podle výrazových prostředků pozná díla některých dětských ilustrátorů (Čechová, Pacovská) • rozliší hračky současné a lidové • pozná některé aspekty kultury odívání a kultury bydlení
Práce dekorativní a prostorové	• dokáže řešit úkoly dekorativního charakteru v ploše (symetrická i asymetrická řešení) • seznamuje se s funkcí písma (sdělnou a výtvarnou) • poznává písmo jako dekorativní prvek • poznává základní prostorové útvary a modeluje podle skutečnosti • dokáže kompozičně řešit plochu s použitím libovolných geometrických prvků
Výtvarné umění a životní prostředí	• dokáže porovnat výrazové prostředky různých ilustrátorů, poznává ilustraci jako umělecký prostředek • chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa • poznává různé druhy výtvarného umění • seznamuje se s díly malířů, sochařů, architektů

	• poznává estetickou úroveň předmětů denní potřeby
--	--

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 5.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Výtvarné vyjádření skutečnosti	• žák rozvíjí svou fantazii a představivost • pozná základní a podvojně barvy a vhodně je použije • dokáže výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy a hlavy, konfrontuje představu se skutečností • dokáže vyjádřit vnitřní stavbu a vnitřní členění přírodních objektů pomocí výtvarné linie • rozvíjí své prostorové vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů • tvary užitkových předmětů srovnává a vyjadřuje výtvarně v ploše i prostoru
Práce dekorativní a prostorové	• dokáže řešit úkoly dekorativního charakteru v ploše (symetrická i asymetrická řešení) • seznamuje se s funkcí písma (sdělnou a výtvarnou) • poznává písmo jako dekorativní prvek • poznává základní prostorové útvary a modeluje podle skutečnosti • dokáže kompozičně řešit plochu s použitím libovolných geometrických prvků
Výtvarné umění a životní prostředí	• dokáže porovnat výrazové prostředky různých ilustrátorů, poznává ilustraci jako umělecký prostředek • chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa • poznává různé druhy výtvarného umění • seznamuje se s díly malířů, sochařů, architektů • poznává estetickou úroveň předmětů denní potřeby
Práce s drobným materiálem	• využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic • pracuje samostatně podle předlohy

	• dodržuje zásady bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu
--	---

5. 6. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Důraz klademe na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy, na kladný osobní příklad učitele, na stále větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Je pro nás důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** je na 1. stupni realizována ve vzdělávacím oboru **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti **Člověk a zdraví** prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie TV

Kompetence k učení

- poznáváme smysl a cíl tělovýchovných aktivit
- nacvičujeme užívání jednouchého názvosloví, signálů a pravidel

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit problémové situace
- klademe důraz na převzetí zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- vedeme ke spolupráci ve skupině
- učíme se respektovat kamarády a navázat přátelský vztah

Kompetence sociální a personální

- podněcujeme vytváření příjemné atmosféry v týmu a respektování dohodnutých pravidel
- upevňujeme sebedůvěru a schopnost ovládat a řídit svoje chování

Kompetence občanské

- vedeme žáky k takovému jednání, které podporuje a chrání jejich zdraví
- klademe důraz na aktivní zapojení do sportovních činností

Kompetence pracovní

- vyžadujeme bezpečné a účinné využití pomůcek a sportovního náčiní
- dodržujeme stanovená pravidla
- nacvičujeme první pomoc

Kompetence digitální

- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií
- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot,
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů,
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí,
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti*
- *zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení*
- *spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích*
- *uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy*
- *reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách*
- *reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti*
- *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám*
- *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti, sleduje změny i s využitím digitálních technologií*
- *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením*
- *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her*
- *uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka*
- *jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti*
- *jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví*
- *užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení*
- *zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy*
- *změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií*
- *orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve*

škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace i v digitálním prostředí

- *adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti*
- *zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti*

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření:

žák

- *chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu*
- *zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností*
- *reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti*
- *zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla*
- *zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy*

Učivo:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygienapři TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok daleký z místa, hod míčkem
- základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře,

průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel ve stolním tenise, ve florbalu, ve vybíjené

- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody
- plavání– (*základní plavecká výuka*) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany a bezpečnosti
- bruslení– hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na bruslích

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- organizace při TV– základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí
- zásady jednání a chování – fair play
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů
- zdroje informací o pohybových činnostech

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Její prvky jsou využívány v povinné TV.

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy*
- *zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování*
- *zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele*
- *upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením*

Učivo:

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

- zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro zdravotní tělesnou výchovu, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

- základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení

VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Poznatky z TV a sportu	➤ reaguje na jednoduché povely a signály ➤ používá vhodné oblečení a obuv na sport ➤ respektuje význam přípravy organismu před cvičením ➤ respektuje zásady fair play ➤ dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech
Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	➤ snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele ➤ předvede jednoduchý taneční krok s hudbou
Gymnastika akrobacie - pády vzad pády stranou kotoul vpřed přeskok – lavička kladina – chůze bez dopomoci šplh o tyči s přírazem cvičení s náčiním	➤ ➤ dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ➤ předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády, kotoul vpřed, přeskok, chůzi po kladině bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkováním, vybrané cvičení s náčiním
Atletika běžecká abeceda rychlé běhy vytrvalostní běh běh v terénu skok do dálky z místa hod míčkem	➤ opakuje po učiteli běžeckou abecedu ➤ předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony ➤ usiluje o jejich zlepšení
Sportovní hry minifotbal vybíjená florbal	➤ ovládá a dodržuje základní pravidla ➤ snaží se spolupracovat s ostatními hráči ➤ dodržuje pravidla fair play
Turistika	➤ respektuje ochranu životního prostředí ➤ dokáže překonat přírodní překážky

Předmět: Tělesná výchova

Ročník: 2.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Poznatky z TV a sportu	➤ správně reaguje na jednoduché povelů a signály ➤ dokáže nastoupit s ostatními do řadu, dvojřadu, do družstev ➤ používá vhodné oblečení a obuv na sport ➤ dokáže vysvětlit, proč se rozcvičuje ➤ dodržuje zásady fair play a pozná přestupek ➤ dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech
Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	➤ správně provádí cviky pod vedením učitele ➤ předvede 2 jednoduché taneční kroky s hudbou
Gymnastika	➤ dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech
akrobacie	➤ předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády vzad a stranou, kotoul vpřed
lavička	➤ přeskok přes lavičku, ➤ předvede jednoduchou sestavu na náčiní
kladina – chůze bez dopomoci	➤ chůze po kladině bez dopomoci,
cvičení s náčiním	➤ cviky na žebřinách ➤ seskoky ze švédské bedny
Atletika	
běžecá abeceda	➤ opakuje přesně po učiteli běžecá abecedu ➤ předvede základní pohybové výkony ➤ usiluje o jejich zlepšení
rychlé běhy	
vytrvalostní běh	
běh v terénu	
skok do dálky z místa	➤ Skočí do dálky po odrazu ze stoji.
hod míčkem bez rozběhu	➤ Odhodí míček ze správného odhodového postoje.
Sportovní hry	
minifotbal	➤ ovládá a dodržuje základní pravidla minikopané ➤ snaží se spolupracovat s ostatními hráči ➤ proběhne slalom s míčem
vybíjená	➤ dodržuje pravidla fair play a pozná zjevný ➤ ovládá a dodržuje základní pravidla vybíjené ➤ snaží se o spolupráci se svými spoluhráči
minikošíková	➤ rozpozná přestupek ➤ adekvátně na přestupek reaguje
Sportovní akce pro 2. ročník:	➤ Fotbal – McDonald‘ Cup

Předmět: Tělesná výchova

Ročník: 3.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Poznatky z TV a sportu	➤ Poznává vhodné oblečení a obuv na sport. ➤ Dodržuje zásady fair play chování. ➤ Dokáže odpovědět na otázku: "Proč se rozvíjíme?"
Pořadová cvičení	➤ Přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. ➤ Dokáže nastoupit s ostatními do řady, dvojřady, zástupu, dvojstupu.
Průpravná, kondiční, kompenzační relaxační cvičení	➤ Pod vedením učitele přesně opakuje cviky.
Gymnastika akrobacie	➤ Kotoul vpřed. ➤ Kotoul vzad.
přeskok	➤ Proveďte rozběh a odraz z můstku snožmo. ➤ Předvede průvlek přes 2-3 díly švédské bedny.
kladina	➤ Přejde kladinu bez dopomoci.
šplh	➤ Vyšplhá 2m na tyči.
Rytmiická a kondiční gymnastika	➤ Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. ➤ Po předvedení opakuje krok přísuný, poskočný, přeměnný, cval.
Atletika běh	➤ Po učiteli opakuje běžeckou abecedu (lifting, skipping, zakopávání). ➤ Uběhne na čas 50 m. ➤ Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu. ➤ Při krátkém běhu nekříží dráhu a nezastavuje před cílem.
Skok z místa	➤ Skáče ze stoje do dálky.
hod	➤ Odhodí míček z místa ze správného odhodového postoje. ➤ K hodu používá kriketový míček.
Sportovní hry minifotbal	➤ Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. ➤ Ovládá základní pravidla minifotbalu.
vybíjená	➤ Chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou. ➤ Ovládá pravidla vybíjené.

basketbal	➤ Používá správné držení míče (oběma rukama). ➤ Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem. ➤ Přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem. ➤ Dribluje na místě a za pohybu.
florbal	➤ Odehraje míč tahem a příklepem. ➤ Vede míč za pohybu. ➤ Ovládá základní pravidla florbalu.
Plavání	➤ Splývá, dýchá do vody. ➤ Ovládá několik plaveckých způsobů, přiměřeně věku.
Sportovní akce pro 3.ročník:	➤ fotbalový turnaj McDonald's Cup ➤ florbalový turnaj ➤ turnaj ve vybíjené

Předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Poznatky z TV a sportu	➤ Poznává vhodné oblečení a obuv na sport. ➤ Dodržuje zásady fair play chování. ➤ Dokáže odpovědět na otázky: "Proč se rozvíjíme?" ➤ "Proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cviky?"
Pořadová cvičení	➤ Rychle a přesně reaguje na povely - pozor, pohov, rozchod. ➤ Dokáže nastoupit s ostatními do řady, dvojřady, zástupu, dvojstupu.
Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	➤ Pod vedením učitele přesně opakuje cviky.
Gymnastika akrobacie	➤ Předvede kotoul vpřed. ➤ Předvede kotoul vzad. ➤ Předvede spojení kotoulů vpřed a vzad.
přeskok	➤ Provede rozběh a odraz z můstku snožmo. ➤ Předvede průvlek přes 3-4 díly švédské bedny.
hrazda	S pomocí učitele provede: ➤ Shyb stojmo - odrazem přešvih do vzporu vzad stojmo – stoj. ➤ Shyb stojmo - svis závěsem v podkolení – stoj.
kladina	➤ Přejde kladinu bez dopomoci.
šplh	➤ Vyšplhá 2m na tyči.
Rytmická a kondiční gymnastika	➤ Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. ➤ Po předvedení opakuje krok přísuný, poskočný, přeměnný, cval, polkový.
Atletika běh	➤ Po předvedení opakuje běžeckou abecedu. ➤ Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu.
skok daleký z místa	➤ Skočí do dálky po odrazu ze stoje.
hod kriketovým míčkem	➤ Odhodí míček ze správného odhodového postoje.
Sportovní hry minifotbal	➤ Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. ➤ Ovládá základní pravidla minifotbalu.

vybíjená	➤ Chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou. ➤ Přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou. ➤ Spolupracuje se svými spoluhráči. ➤ Ovládá pravidla vybíjené.
minibasketbal	➤ Používá správné držení míče (oběma rukama). ➤ Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem. ➤ Přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem. ➤ Dribluje na místě a za pohybu. ➤ Zvládá slalom s míčem mezi kužely.
florbal	➤ Odehraje míč tahem a příklepem. ➤ Předvede střelbu po vedení míče. ➤ Ovládá základní pravidla florbalu.
Plavání	➤ Splývá, dýchá do vody. ➤ Ovládá jeden plavecký způsob.
Bruslení v místě školy (dle počasí)	➤ Samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led. ➤ Samostatně jezdí popředu. ➤ Dokáže zastavit. ➤ Dokáže zatočit.
Sportovní akce pro 4.ročník:	➤ fotbalový turnaj McDonald's Cup ➤ florbalový turnaj ➤ turnaj ve vybíjené ➤ turnaj v halové kopané

Předmět: Tělesná výchova

Ročník: 5.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Poznatky z TV a sportu	➤ Pozná vhodné oblečení a obuv na sport. ➤ Dodržuje zásady fair play chování. ➤ Dokáže odpovědět na otázky: "Proč se rozcvičujeme?" ➤ "Proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cviky?" ➤ "Co hrozí tělu při jednostranném posilování?"
Pořadová cvičení	➤ Rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. ➤ S ostatními nastoupí do řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu.
Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	➤ Umí se samostatně rozcvičit. ➤ Umí předvést 4 posilovací cviky na různé části těla. ➤ Umí předvést 2 relaxační cviky.
Gymnastika akrobacie	➤ Stoj na lopatkách ➤ Předvede kotoul vpřed. ➤ Předvede kotoul vzad. ➤ Předvede spojení kotoulu vpřed a vzad. ➤ Předvede stoj na ruce s pomocí učitele.
přeskok	➤ Provede rozběh a odraz z můstku snožmo. ➤ Předvede průvlek přes 3-4 díly švédské bedny. ➤ Předvede roznožku přes kozu.
hrazda	➤ Rozšiřující učivo: Samostatně provede: ➤ shyb stojmo - odrazem přešvih do vzporu vzad stojmo - stoj ➤ shyb stojmo - svis závěsem v podkolení - stoj
kladina	➤ Přejde kladinu bez dopomoci.
šplh	➤ Vyšplhá 3m na tyči.
Rytmická a kondiční gymnastika	➤ Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. ➤ Po předvedení opakuje: krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval, polkový a valčíkový. ➤ Zatancuje mazurku a polku.

Atletika běh	➤ Předvede běžeckou abecedu (lifting, skiping, zakopávání). ➤ Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu. ➤ Běh na 50 m
skok daleký z místa	➤ Skočí do dálky
Hod kriketovým míčkem	➤ Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje.
Sportovní hry minifotbal	➤ Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. ➤ Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. ➤ Ovládá základní pravidla minifotbalu.
vybíjená	➤ Chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou. ➤ Přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou. ➤ Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. ➤ Ovládá pravidla vybíjené.
minibasketbal	➤ Používá správné držení míče (oběma rukama). ➤ Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem. ➤ Přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem. ➤ Dribluje na místě a za pohybu. ➤ Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. ➤ Ovládá základní pravidla minibasketbalu.
miniházená	➤ Spolupracuje se svými spoluhráči. ➤ Ovládá základní pravidla miniházené.
florbal	➤ Odehraje míč tahem a přiklepem. ➤ Předvede střelbu po vedení míče. ➤ Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. ➤ Ovládá základní pravidla florbalu.
Bruslení v místě školy (dle počasí)	➤ Samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led. ➤ Samostatně jezdí popředu. ➤ Dokáže zastavit. ➤ Dokáže zatočit překládáním.
Sportovní akce pro 5.ročník:	➤ fotbalový turnaj McDonald's Cup ➤ florbalový turnaj ➤ turnaj ve vybíjené ➤ turnaj v halové kopané

5. 7. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vytváříme optimální podmínky pro práci
- posuzujeme výsledky práce
- učíme se využít návodů a schémat

Kompetence k řešení problémů

- posilujeme dovednost vyhledat různé varianty pracovního postupu
- rozvíjíme vytrvalost při práci
- vedeme žáky k uvážlivému a zodpovědnému rozhodování

Kompetence komunikativní

- učíme žáky využívat rad a informací druhých
- podporujeme obhajobu vlastního názoru

Kompetence sociální a personální

- povzbuzujeme žáky k ocenění práce druhých

- dbáme na to, aby se žáci ochotně podělili o pomůcky a materiál
- učíme schopnost organizovat si jednotlivé pracovní činnosti

Kompetence občanské

- učíme žáky chránit výsledky jejich práce
- nacvičujeme dodržování základních společenských norem chování při práci

Kompetence pracovní

- vyžadujeme, aby žák udržoval pracovní místo v pořádku a čistotě.
- klademe důraz na dodržování pokynů při práci a pracovních postupech

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání video návodů při tvorbě vlastních výrobků
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pěstitelských pokusů a pozorování přírody s využitím digitálních technologií

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu, předlohy i videonávodu

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Učivo:

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát atd.)
- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*
- *pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu i videonávodu*
- *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*
- *pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*
- *udrží pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu*
- *užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky*

Učivo:

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *provádí pozorování přírody, zaznamená i s využitím digitálních technologií a zhodnotí výsledky pozorování*
- *pečuje o nenáročné rostliny*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky*
- *pečuje o nenáročné rostliny*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, které zaznamená i s využitím digitálních technologií a zhodnotí je*

- *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny*
- *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
- *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin*
- *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování*
- *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
- *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě*

Učivo:

- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- pěstování rostlin ze semen v místnosti (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- pěstování pokojových rostlin
- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *připraví tabuli pro jednoduché stolování*
- *chová se vhodně při stolování*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *upraví stůl pro jednoduché stolování*
- *chová se vhodně při stolování*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *orientuje se v základním vybavení kuchyně*
- *připraví samostatně jednoduchý pokrm*
- *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování*
- *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *uvede základní vybavení kuchyně*
- *připraví samostatně jednoduchý pokrm*
- *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování*
- *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*
- *uplatňuje zásady správné výživy*

Učivo:

- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup a skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- technika v kuchyni – historie a význam

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník:1.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Práce s drobným materiálem	• V praxi využívá znalosti vlastností plastického materiálu, tj. pružnost, tažnost, ohebnost, • jednoduchými postupy vytváří předměty z různých materiálů, • vlastnosti různých materiálů poznává též svými smysly a svou tvorbou objevuje další možnosti, • osvojuje si základní návyky při práci s drobným materiálem, • seznamuje se a dodržuje hygienické a bezpečnostní návyky při tvorbě, • zvládá základní činnosti, tj. skládání, stříhání, vytrhávání, slepování, navlékání přírodnin, válení, hnětení, ohýbání a stlačování, • zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování
Práce montážní a demontážní	• Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi MOZAIKA a SEVA, CHEVA • pracuje podle obrazového návodu, ale i podle vlastní fantazie, • osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce, • zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži
Práce pěstitelské	• Pečuje o nenáročné pokojové rostliny ve třídě (zalévá, otírá listy, kypří půdu), • seznamuje se s pojmem klíčení a v praxi si jej vyzkouší (při pozorování klíčení fazole ve třídě)
Příprava pokrmů	• Zvládá zásady slušného stolování a sebeobsluhu ve školní jídelně, • jí příborem, • připraví si jednoduchou svačinu, • rozlišuje každodenní a slavnostní stolování

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 2.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Práce s drobným materiálem	• Zná již vlastnosti různých materiálů, dále své znalosti rozvíjí a využívá v praxi, vnímá je svými smysly • dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce • zvládá základní činnosti práce s materiálem, tj. skládání, ohýbání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování • zvládá modelování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání • zvládá navlékání a odměřování návleku, uzlík, sešívání pomocí jednoduchého předního stehu • rozlišuje rub a líc látky • zvládá přišití dvoudírkového knoflíku
Práce montážní a demontážní	• Seznamuje se s návody a předlohami stavebnice, se kterou samostatně pracuje (stavebnice CHEVA) • sestavuje modely i bez předlohy • montuje a demontuje jednotlivé díly • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci • vytváří si kladný vztah k práci své a ostatních • upevňuje si správné pracovní návyky a dovednosti
Pěstitelské práce	• Provádí pozorování přírody během všech ročních období • pečuje o nenáročné rostliny ve třídě • pokojové rostliny zalévá, otírá jim listy, kypří, rosí, rozmnožuje je pomocí odnoží • v praxi vyzkouší pěstování jednoduchých rostlin (hrách nebo fazole) • rozezná nejznámější semena plodů, tj. čočka, hrách, fazole, kukuřice, mák • provádí exkurze na zahrady a pole v okolí školy v různých ročních obdobích
Příprava pokrmů	• Seznamuje se způsoby uchovávání a skladování potravin • zvládne přípravu jednoduché svačiny, úpravu ovoce a zeleniny za studena • provede úpravu stolu pro všední i sváteční stolování • zvládá sebeobsluhu a základy slušného stolování

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 3.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Práce montážní a demontážní	• provádí jednoduchou montáž a demontáž stavebnice (Lego, Seva)
Pěstitelské práce	• provádí jednoduché pěstitelské činnosti • ošetřuje a pěstuje nenáročné pokojové rostliny • volí podle druhů pěstitelských činností správně pomůcky, nástroje a náčiní • seznamuje se se základními podmínkami života rostlin • seznamuje se s úlohou techniky v životě člověka
Příprava pokrmů	• seznamuje se se základním vybavením kuchyně, pojmenuje pomůcky a nástroje • připraví jednoduchý studený pokrm podle slovního návodu • dodržuje pravidla správného stolování • udržuje pořádek pracovních ploch
Práce s technickými materiály	• zná vlastnosti základních materiálů a pracuje s nimi • řeší jednoduché technické úkoly • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce • zná zásady první pomoci
Práce s drobným materiálem	• vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu • volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní • udržuje pořádek na pracovním místě

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 4.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Práce s drobným materiálem	- vytváří složitějšími pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti - seznamuje se s prvky lidových tradic - volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - zná zásady první pomoci, poskytne první pomoc při úrazu - využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic - pracuje samostatně podle předlohy - dodržuje zásady bezpečnosti práce
Pěstitelské práce	- samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje náročnější pokojové rostliny podle daných zásad - náčiní, pomůcky a nástroje volí samostatně - zná základní podmínky pro pěstování rostlin - samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování a dokáže je zaznamenat - podle druhů pěstitelských činností volí zcela samostatně pomůcky, náčiní a nástroje - zná základní podmínky pro pěstování rostlin a dokáže je ověřit pokusem
Práce s technickými materiály	- provádí jednoduché práce s technickými materiály - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu - seznamuje se s jednoduchou technickou dokumentací - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji - zná zásady první pomoci - poznává úlohu techniky v životě člověka
Práce montážní a demontážní	- provádí montáž a demontáž samostatně podle předlohy, slovního návodu, využívá vlastní fantazie - sestaví model z vlastních prvků - provádí montáž a demontáž stavebnice podle předlohy, návodu (Lego, Merkur) - narýsuje jednoduchý technický náčrt a pracuje podle něj
Příprava pokrmů	- připraví samostatně jednoduchý studený i teplý pokrm, pracuje podle návodu (receptu) - zná zásady správné výživy a řídí se jimi při přípravě jídla - orientuje se v základním vybavení kuchyně - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - provede jednoduchou úpravu stolu - udržuje pořádek pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 5.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Práce s drobným materiálem	• využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic • pracuje samostatně podle předlohy • dodržuje zásady bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu
Práce montážní a demontážní	• provádí montáž a demontáž samostatně podle předlohy, slovního návodu, využívá vlastní fantazie • sestaví model z vlastních prvků • narýsuje jednoduchý technický náčrt a pracuje podle něj
Pěstitelské práce	• samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování a dokáže je zaznamenat • samostatně pečuje o náročnější pokojové a jiné rostliny a pěstuje je podle daných zásad • podle druhů pěstitelských činností volí zcela samostatně pomůcky, náčiní a nástroje • zná základní podmínky pro pěstování rostlin a dokáže je ověřit pokusem
Příprava pokrmů	• připraví samostatně jednoduchý studený pokrm, pracuje podle návodu (receptu) • zná zásady správné výživy a řídí se jimi při přípravě jídla • nakoupí samostatně potřebné potraviny • provede úpravu stolu pro slavnostní příležitost • dbá na hygienu a bezpečnost práce v kuchyni • poskytne první pomoc při úrazu • zná základní elektrické přístroje používané v kuchyni
Práce s technickými materiály	• provádí složitější práce s technickými materiály a dodržuje technologický postup • řeší technické úkoly s výběrem materiálů, pomůcek a nástrojů • pracuje podle jednoduché technické dokumentace • připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci • poskytne první pomoc při zranění • poznává úlohu techniky v životě člověka a nebezpečí její zneužití člověkem

6. Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí §51 až §53 zákona č.561/2004 sb.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání jsou stanovena v samostatné směrnici školy – Hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Způsob hodnocení – klasifikace.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci o chybě s žáky diskutují, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozborem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
 - co se mu daří,
 - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
 - jak bude pokračovat dál.
5. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
7. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
 - zodpovědnost,
 - motivace k učení,
 - sebedůvěra,
 - vztahy v třídním kolektivu.
8. Známký nejsou jediným zdrojem motivace

7. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

7. 1. Průřezová témata – Český jazyk 1. – 5. ročník

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání**
smyslové vnímání – zrak, sluch, hmat, cvičení paměti, pozornosti, problémové úlohy, rébusy, rozvoj slovní zásoby
- **Sebepoznání a sebepojetí**
dramatické hry: já a moje tělo, popis osoby, zvířete, věci, vztahy v rodině, sebehodnocení svých znalostí a úspěchů
- **Seberegulace a sebeorganizace**
řešení samostatných úkolů, „odhad schopností“, tiché čtení, moje role ve dvojici, ve skupině
- **Psychohygiena**
tělovýchovné chvílky, relaxační cvičení, hudba jako zklidňující prvek, dechová cvičení
- **Kreativita**
tvoření vět na daná slova, dovyprávění příběhu, vymyšlené příběhy, užití prvků dramatické výchovy, čtení s porozuměním, otázky a odpovědi k textu

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí**
vzájemné poznávání a soužití ve třídním kolektivu, seznamování s dospělými pracovníky školy, popis a charakteristika osob
- **Mezilidské vztahy**

seznámení se s pravidly chování ve škole, snaha o jejich dodržování, rozpoznání, co je správné a co ne, pomoc druhému, využití pohádkových textů – „dobro a zlo“, využití prvků dramatické výchovy

- **Komunikace**

monolog x dialog – jeho pravidla, dramatizace textů, pantomima, scénky – pozdrav, prosba, omluva, umět o něco požádat, poděkovat, odmítnout

- **Kooperace a kompetice**

spolupráce ve dvojicích, ve skupině, náhodné vazby, rozdělení rolí

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti**

společné řešení problému v rámci třídy – „porota ze žáků“ – vynesení rozsudku, modelové situace - nacvičování

- **Hodnoty, postoje, praktická etika**

právo říci svůj názor mají všichni (naslouchání druhých, slušná forma komunikace)

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- **Občanská společnost a škola**

znát jméno školy, adresu, účast na akcích školy

- **Občan, občanská společnost a stát**

znát svá práva a povinnosti, umět nést odpovědnost za své činy

- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;

- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- **Evropa a svět nás zajímají**

vyprávění o dovolené v zahraničí, pohledy, fotografie, využít olympijských her a jiných mezinárodních setkání

- **Objevujeme Evropu a svět**

my v cizině x cizinci v naší vlasti, obci, cizí jazyk, národní zvyky a tradice, písně, tance, jídlo,...

- **Jsme Evropané**

členství v EU

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- **Kulturní difference**

jedinečnost každého – vyprávění o sobě, co rád dělám, zvyky rodin – trávení Vánoc, Velikonoc, poznávání našich kulturních památek – výlety, vyhledávání zajímavostí v encyklopediích apod.

- **Lidské vztahy**

hodnocení mezilidských vztahů v přečtených textech, srovnání se skutečností ve třídě, v rodině, využití pohádek - hodnocení vlastností pohádkových postav

- **Etnický původ**

Jsou-li ve třídě děti z etnických menšin – porovnání zvyků (Vánoce, Velikonoce)

- **Multikulturalita**

využití slovenské literatury – rozdíly a shody

- **Princip solidarity**

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám
- Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- **Ekosystémy**

jsme součástí přírody, pozorování a ochrana svého okolí

- **Základní podmínky života**

- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí**

- **Vztah člověka k prostředí**

úklid okolí školy, soutěž tříd ve sběru papíru, kaštanů, léčivých bylin, pomerančové kůry, ochrana zvířat a životního prostředí - využití textů v učebnicích, encyklopediích, využití internetu

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;

- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

- **kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**
práce s dětskými časopisy – rozvíjení vkusu, společné hodnocení i sdělení svého názoru, propojení tématu s digitálními technologiemi – kritické vyhodnocování informací a mediálních sdělení
- **interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**
společné sestavení sdělení
- **stavba mediálních sdělení**
pozvánka na školní akademii apod.
- **vnímání autora mediálních sdělení**
- **fungování a vliv médií ve společnosti**

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

7. 2. Průřezová témata – Matematika 1. – 5. ročník

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – rozvíjení pozornosti a soustředění při získávání poznatků z nového učiva a při jeho procvičování, rozvíjení smyslového vnímání, rozvoj dovednosti zapamatování (Geometrie – hmat a zrak: geometrické tvary a tělesa, Aritmetika – dovednost zapamatování, pozornost a soustředění: obor pamětného i písemného sčítání, odčítání, násobení a dělení, číselné řady, řešení problémů - slovní úlohy
- **Sebepoznání a sebepojetí** – rozvíjení vztahu ke vzdělání, pozitivní přístup k získávání znalostí
- **Seberegulace a sebeorganizace** – u všech typů příkladů využití sebekontroly pomocí zkoušky, u slovních úloh zkontrolování si postupu řešení a nepodléhání panice (sebeovládání) při špatném vyřešení úlohy, při delší časové práci se naučit si rozdělit čas, naučit se nést důsledky svého uvažování, nenechat se zmást
- **Psychohygienu** – rozvíjení schopnosti nepodléhat stresům z neúspěchu, ale snažit se jim předcházet, vyhledání pomoci při řešení potíží (práce s pomocnými kartami a tabulkami: vzorce, tabulka násobků apod.), relaxační hry
- **Kreativita** – rozvíjení schopnosti uplatnit své nápady při řešení slovních úloh, tvoření vlastních slovních úloh, zajímavých příkladů, hlavolamů
-

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se v třídním kolektivu, při práci dvojic a skupin
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy v kolektivu, cvičení tolerance a pochopení pro slabší spolužáky, při práci skupin a dvojic: rozvíjení schopnosti pracovat s různými žáky, respektování práce druhých, vzájemná pomoc při řešení úloh
- **Komunikace** – rozvíjení schopnosti komunikovat s ostatními žáky a s učitelem při řešení matematických cvičení
- **Kooperace a kompetice** – rozvíjení schopnosti pracovat ve skupině: koordinace práce, společné řešení problému, respektovat vedoucího skupiny, hodnocení spolupráce; při soutěžích se učit etické zvládání situací – nepodvádět, zvládat neúspěch, nepovyšovat se

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti**– zvládání úkolů vyplývajících z učiva, cvičení dovednosti řešit vzniklé problémy – různá řešení, pomoc druhých; dokázat v učivu navázat na učivo již osvojené, umět si stát za svým rozhodnutím
- **Hodnoty, postoje, praktická etika**– při práci si uvědomovat svoji zodpovědnost, hlavně při práci skupin; spoléhat se na sebe i na ostatní, spravedlivé hodnocení práce svoji i druhých, cvičení pozitivních vztahů ke spolužákům – ohleduplnost, tolerantnost, pomoc

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- **Občanská společnost a škola** – cvičení sdělit otevřeně svůj názor při řešení úloh, sdělovat svůj názor, respektovat názor (nápad) někoho jiného, aktivní zapojení do řešení daných úkolů
- **Občan, občanská společnost a stát** – odpovědný přístup k přípravě na hodinu (práva a povinnosti)
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**– využití prvků demokracie i v hodinách matematiky – řád, norma, spravedlivé hodnocení

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- **Evropa a svět nás zajímá** – využití vlastních zkušeností, poznatků získaných při prvouce (Aritmetika – práce s velkými čísly: porovnávání čísel označujících rozlohu světadílů a oceánů, využití tabulek; Geometrie – úsečky označující délku říčních toků a jejich porovnávání, práce s tabulkami, převody délkových jednotek)
- **Objevujeme Evropu a svět**– tvoření a řešení slovních úloh, tabulek, zajímavých cvičení s tematikou Evropy (práce s čísly označujícími rozlohu, počet obyvatel evropských států, práce s čísly označujícími nadmořské výšky hor, délky řek, plochy oceánů a moří, příklady s čísly vyjadřujícími vzdálenosti různých měst, využití tabulek)
- **Jsme Evropané**– znalost cizích měn, zejména EURO

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- **Kulturní difference**– respektování spolužáků jiných etnik
- **Lidské vztahy**– rozvíjení schopnosti spolupráce s ostatními v třídním kolektivu, na společné práci se podílí všichni bez rozdílu pohlaví, barvy pleti a příslušnosti k národu, tolerance všech žáků, uplatňování principu slušného chování

- **Etnický původ**
- **Multikulturalita**– vzájemné obohacování se ve třídě – naslouchání druhým
- **Princip solidarity**

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- **Ekosystémy**
- **Základní podmínky života**– voda – využití při slovních úlohách o spotřebě vody v domácnosti, spojitost s ochranou vody a jejím šetření, v geometrii převod jednotek objemu; energie – elektrická energie a její hodnota, šetření el. energie (slovní úlohy o domácnosti, práce s grafy a tabulkami)
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – odpady a hospodaření s odpady – druhotné suroviny: slovní úlohy související se sběrem papíru, množství nasbíraných kg ve třídě, škole, porovnávání nasbíraného množství, v geometrii převody jednotek hmotnosti
- **Vztah člověka k prostředí**

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

- **kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**
- **interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**
- **vnímání autora mediálních sdělení**
- **fungování a vliv médií ve společnosti**

Tematické okruhy produktivních činností:

- **tvorba mediálního sdělení**
- **práce v realizačním týmu**

7. 3. Průřezová témata – Prvouka 1. – 3. ročník, Přírodověda 4. - 5. ročník

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání**

Cvičení smyslového vnímání (např. pokusy s potravinami, poznávání přírodnin-zkoumání jejich vlastností). Rozvíjení pozornosti při získávání nových poznatků. Cvičení soustředění při plnění úkolů při procvičování a opakování. Rozvoj dovednosti zapamatování si důležitých bodů či dat a schopnosti dané údaje vyhledávat, pracovat s nimi, využívat je (1. – 3. roč. - učebnice, prospekty, encyklopedie; 4. – 5. roč. a navíc propagační materiály, internet). Propojení s ostatními předměty (např. výtvarná výchova, informatika, čtení, dramatizace...).

- **Sebepoznání a sebepojetí**

Rozvíjení vztahu ke vzdělávání a kladného přístupu k získávání znalostí dle vlastních možností. Snaha o překonávání překážek. Ve 4. a 5. ročníku důraz také na vlastní nápaditost, tvořivost, snaha o samostatný přístup k probírané látce, učivu. Tvorba referátů, tajenek, úkolů pro ostatní spolužáky.

- **Seberegulace a sebeorganizace**

Cvičení sebekontroly a sebeovládání při upevňování poznatků, procvičování a opakování. Rozvíjení schopnosti stanovit časový rozvrh pro plnění úkolů a dodržovat jej. Plánování učení a zodpovědná příprava na referáty a projekty (4. – 5. roč.). Projekty kombinovat jako formou samostatné práce, tak i skupinové (náhodně zvolené, podle přání) – nutnost vyslechnout a pracovat s názorem druhých.

- **Psychohygiena**

Rozvíjení dovednosti nepodléhat zátěžovým situacím, ale předcházet jim. Snaha o pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému. Umět najít pomoc při potížích (komunikace s učitelem, ve škole schránka „Modrý slon“, linky bezpečí). Využívání modelových situací, ve kterých je rozvíjena snaha o společné řešení problému již vyskytujícího se či pouze možnosti jeho vzniku (prevence). Vytvořit prostředí vzájemné důvěry a inspirace pro tvoření.

- **Kreativita**

Rozvíjení schopnosti uplatnit nápady, hledat další cesty k uplatňování nápadů a realizovat je. Originálními způsoby, prostředky a možnostmi zpracovávat projekty a jejich vzájemné ukázky spojené s ohodnocením svými spolužáky.

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí**

Vzájemné poznávání se v třídním kolektivu, rozvíjení hlubšího poznání spolužáků – neposuzovat je podle prvního dojmu. Rozvíjet další poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, prvoučných vycházkách, exkurzích, výletech.

- **Mezilidské vztahy**

Uplatňovat péči o kvalitní vztahy v kolektivu, cvičit toleranci a pochopení pro spolužáky, umění respektovat se navzájem (např. oslovovat se křestními jmény, pokoušet se při řešení konfliktů dívat se na vše i očima druhého, při neúspěchu hledat společně řešení apod.). Sledování mezilidských vztahů v různých časových obdobích. Sledování porušování lidských práv v naší historii.

- **Komunikace**

Zdokonalování se v komunikaci verbální – modelové situace v prvoučných tématech (prosba, omluva, informace pro druhé, vysvětlení, asertivní jednání, dialog apod. – 1. – 5. roč.). Rozvíjení komunikace neverbální – referáty, projekty. V historii sledovat neexistující komunikaci i s důsledky.

- **Kooperace a kompetice**

Rozvíjení schopnosti pracovat v kolektivu (ve dvojicích, ve skupině), hodnotit spolupráci a její přínos, umět se podřídit práci skupiny. Sledovat další příklady spolupráce mezi lidmi, národy, státy (např. spolupráce evropských států při řešení celoevropských problémů – Evropská unie).

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti**

Zvládání problémů vyplývajících z učiva, cvičení dovednosti řešit tyto problémy. Hledat v historii souvislosti a na příkladech historických osobností ukazovat, jak se rozhodovali, jak řešili problémy a jak ovlivnila jejich rozhodování doba, ve které žili (např. Jan Hus, Milada Horáková, Václav Havel).

- **Hodnoty, postoje, praktická etika**

Cvičení pozitivních vztahů ke spolužákům – rozvíjet pomoc a ohleduplnost na základě vlastního žebříčku hodnot, který by měl být tvořen povědomím o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování. (Dané uplatňovat např. i v tématu

rodina, význam a funkce rodiny – 1. – 5. roč.). Cvičení dovednosti analýzy postojů a hodnot v chování historických osobností – 4. – 5. roč.

VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA

- **Občanská společnost a škola**

Cvičení sdělit otevřeně slušnou formou svůj názor při řešení daných úloh, podporovat aktivní zapojení do řešení těchto úkolů. Žákovská samospráva ve srovnání se systémem volebního práva a povinnosti žáků i občanů. Ve škole máme ústavu, volby, žakovský sněm. Ve třídě si žáci volí zástupce a jejich prostřednictvím mohou prosazovat své návrhy.

- **Občan, občanská společnost a stát**

Odpovědný přístup k přípravě na hodinu – práva a povinnosti žáků. Aplikace na historické události – práva a povinnosti v různých společenstvech (tlupa, kmen, rod, první státy, říše, stavovská monarchie, období absolutismu, osvícenské názory, novodobá občanská společnost; demokratické zřízení s ústavou, pluralitní parlamentní demokracie v kontrastu s totalitou, národnostní problematikou a porušováním lidských práv).

- **Formy participace občanův politickém životě**

V průběhu dějin boj za všeobecné a rovné volební právo. Demokratické volby – parlamentní, krajské a komunální.

- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**

Prvky demokracie v hodinách – řád, norma, spravedlivé hodnocení. V historických souvislostech – demokracie a diktatura v našich dějinách. Co je to Ústava, její význam.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- **Evropa a svět nás zajímají**

Na základě vlastních zkušeností z cestování po jiných zemích během prázdnin.

Seznamování s tradicemi, zvyky, životním stylem zajímavostmi, odlišnostmi, jazykem národů v Evropě.

- **Objevujeme Evropu a svět**

Naše vlast a Evropa (naši sousedé, srovnání s ostatními státy). V učivu o Evropě poznávají žáci povrch a přírodní útvary v Evropě, vodstvo, faunu a floru v Evropě i ve světě. Seznamují se s evropskými státy a jejich hlavními městy, učí se specifika

jednotlivých států (vlajky, státní symboly, měna apod.) Samostatně získávají, vyhodnocují a sdílejí informace o zemích Evropy a světa (propojení tématu s digitálními technologiemi).

- **Jsme Evropané**

Seznámení s historickými kořeny evropské civilizace. Připomenutí rozdělení Evropy železnou oponou po 2. světové válce a integrace Evropy v 90. letech 20. století - Evropská unie.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- **Kulturní difference**

Poznávání vývoje naší kultury. Na základě poznávání dějinných událostí (konflikty vyplývající z odlišností sociálních, kulturních, náboženských apod.) respektovat zvláštnosti ostatních etnik.

- **Lidské vztahy**

Rozvíjení schopnosti spolupráce v třídním kolektivu, prosazovat slušné chování. Aplikace na různé situace nejen mimo školní prostředí.

- **Etnický původ**

Respektování jiných etnických skupin i s jejich odlišnostmi.

- **Multikulturalita**

Rozvíjet vzájemné obohacování se a naslouchání druhým nejdříve ve třídě a zkušenosti využívat ve vztahu k příslušníkům jiných sociokulturních skupin. Schopnost využít cizí jazyk – důležitý nástroj dorozumívání.

- **Princip solidarity**

Vedení k nekonfliktnímu životu ve třídě, jejíž součástí mohou být i cizí státní příslušníci nebo členové jiných etnických skupin. Využít zkušenosti i nad rámec třídního kolektivu.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- **Ekosystémy**

Zařazování rostlin a živočichů do různých ekosystémů (rostlinná a živočišná pásma v Evropě i ve světě). Význam jednotlivých ekosystémů pro život na Zemi. Naše obec a její vliv na okolní přírodu (čističky vod, sběrné dvory, černé skládky apod.).

- **Základní podmínky života**

Jaké jsou základní podmínky života na Zemi? Nutnost ochrany životního prostředí – ekologie, národní parky, rezervace, chráněné krajinné oblasti (ochrana vzácných živočišných a rostlinných druhů). Možnosti ohrožení základních podmínek života.

- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí**

Seznámení se základními globálními problémy lidstva. Životní prostředí a zemědělství a chemie, doprava, průmysl, odpady. Možnost zapojení se do ochrany životního prostředí (např. třídění odpadků, údržba studánek, čištění koryt řek, příkrmování zvěře).

- **Vztah člověka k prostředí**

Co můžeme udělat my pro ochranu prostředí? Naše obec a příroda – zajišťování ochrany životního prostředí v naší obci. Seznámení s ekologickými problémy v okolí a jejich řešení. Vliv prostředí na zdraví.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**

V rámci „Aktualit a zajímavostí“ v hodinách prvouky sledovat a hodnotit různá mediální sdělení. Utvářet vlastní rozlišovací schopnosti na realitu, bulvár, reklamu.

- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**

Vnímat různé typy sdělení a rozlišovat jejich podání a obsah.

- **Stavba mediálních sdělení**

Z vlastní zkušenosti uvést příklady pravidelnosti v sestavování mediovaných sdělení (např. zpravodajství, deníky, některé časopisy)

- **Vnímání autora mediálních sdělení**

Snažit se vytvářet vlastní hodnotící postoje k získávaným mediálním sdělením.

- **Fungování a vliv médií ve společnosti**

Seznámit se s příklady ovlivňování společnosti i jednotlivců médii (např. vliv médií za socialismu, reklamy v současných médiích).

Tematické okruhy produktivních činností:

- **Tvorba mediálního sdělení**

Příprava na tvorbu individuálních i skupinových sdělení pro školní časopis.

- **Práce v realizačním týmu**

Rozvíjet schopnost podílet se na práci v týmu pro školní časopis a rozhlas dle svých věkových možností.

7. 4. Průřezová témata – Hudební výchova 1. – 5. ročník

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání**
cvičení pozornosti – např. opakování rytmu, melodie
zapamatování si textu, smyslové hry – zvuky, tóny
- **Sebepoznání a sebepojetí**
hra na tělo – rytmus, znázornění hudebních nástrojů, hudební sebevyjádření
- **Seberegulace a sebeorganizace**
práce ve dvojicích, ve skupinách – učí se spolupráci
- **Psychohygiena**
znázornění pohybu, hudba jako uklidňující prvek, podporuje vnímavost, city a vůli
- **uvolnění, relaxace při poslechu hudby**
foukání svíček - dechová cvičení
- **Kreativita**
vyjádření písně pohybem, pantomima
nebát se vyjádřit své city, nálady a realizovat je

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí**
vzájemné poznávání se při práci ve skupině
- **Mezilidské vztahy**
vzájemná spolupráce při hudebních činnostech
dovednost vcítit se v písních do role různých lidí
- **Komunikace**
hra na ozvěnu – hlas, hudební nástroje, rytmus
hra na otázku a odpověď
spojení pohybu a hudby
- **Kooperace a kompetice**

„dětská kapela“ (Orffovy nástroje) – snaha o spolupráci
hudebně pohybové hry dávají příležitost ke spolupráci, k nácviku soc. rolí, k vytrvalosti a zodpovědnosti

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti**
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – umět zaujmout postoj a zhodnotit „práci“ vlastní i druhého

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- **Občanská společnost a škola**
osvojování lidových písní, dětské hry, seznámení se s hudebními díly umožňující dětem prožít sounáležitost v sociální skupině
- **Občan, občanská společnost a stát**
schopnost aktivního naslouchání písním, empatické cítění
- **Formy participace občanů v politickém životě**
úcta ke státním symbolům – hymna
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- **Evropa a svět nás zajímají**
poznávání historie, hudby, hudebních žánrů a skladatelů
- **Objevujeme Evropu a svět**
-prostřednictvím hudebních činností a tradic se děti seznámí s jinými kulturami, jazykem a hodnotami
- **Jsme Evropané**

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- **Kulturní difference**
možnost obohatit se o písně různých národů, hledat v nich podobnosti a rozdíly, poznat státní hymny
- **Lidské vztahy**
rozvíjení spolupráce mezi žáky a aktivní podílení při hudebních činnostech

- **Etnický původ**
odlišnosti v dějinách národů – např. indiánská, černošská otázka a s nimi spojené písně, poslech
- **Multikulturalita**
písně jiných národů v originálním jazyce (slovenské, anglické, ...)
- **Princip sociálního smíru a solidarity**

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- **Ekosystémy**
poznávání přírody v písních
vyjádření proměn přírody v ročních obdobích v poslechových skladbách
- **Základní podmínky života**
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí**
stará řemesla, poznávání hodnot lidské práce v písních
- **Vztah člověka k prostředí**
při poznávání života rostlin a živočichů v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

- **kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**
získávání informací o hudbě a hudebních skladatelích prostřednictvím internetu
význam reklamy, kritický přístup k ní
- **interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**
- **fungování a vliv médií ve společnosti**

7. 5. Průřezová témata - Výtvarná výchova 1. – 5. ročník

- Pracovní činnosti 1. – 5. ročník

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** - vnímání okol. světa, barev a pojmenování tvarů
- **Sebepoznání a sebepojetí** – výtvarné sebevyjádření, rozvoj vlastního vkusu

- **Seberegulace a sebeorganizace** – práce ve dvojicích, ve skupinách – učí se spolupráci a rozplánovat jednotlivé postupy
- **Psychohygiena** – hra s barvou, uvolnění, relaxace – abstraktní práce
- **Kreativita** – nebát se vyjádřit své nápady, realizovat je a dotvářet

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se při práci ve skupině
- **Mezilidské vztahy** – respektování práce ostatních a vzájemná pomoc
- **Komunikace** – řeč barev a tvarů, jak je vnímáme, rozbor uměleckých děl
- **Kooperace a kompetice** – rozvíjet dovednost navazovat na druhé i prosadit vlastní názor

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – učí se řešit problematiku technického rázu, zvládat různé malířské postupy
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – hodnocení vlastní i cizí práce, umět pochválit i zkritizovat

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- **Občanská společnost a škola**
- **Občan, občanská společnost a stát**
- **Formy participace občanův politickém životě**
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- **Evropa a svět nás zajímá** – život dětí v cizích zemích, výtvarné ztvárnění zážitků z prázdnin
- **Objevujeme Evropu a svět** – životní styl Evropanů, jejich zvyky, tradice
- **Jsme Evropané**

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- **Kulturní difference**
- **Lidské vztahy** - vztahy v rodině, v kolektivu třídy - využití v tematické práci
- **Etnický původ** – poznávání umění různých etnických skupin
- **Multikulturalita**
- **Princip sociálního smíru a solidarity**

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- **Ekosystémy** – vyjádření proměny ekosystémů v různých ročních obdobích, využití přírodních materiálů, ochrana přírody
- **Základní podmínky života** – voda, vzduch, země – výtvarné vyjádření, péče o rostliny
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – průmysl a životní prostředí – modely, stavebnice, makety
- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec, její historické památky, architektura – tematické využití
- **Naléhavé otázky životního prostředí** – propojení environmentální výchovy s digitálními technologiemi – modelování a prezentování variant řešení ekologických problémů

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

- **kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – význam reklamy, kritický přístup k ní, pokus o vlastní tvorbu - plakáty
- **interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**
- **stavba mediálních sdělení**
- **vnímání autora mediálních sdělení**
- **fungování a vliv médií ve společnosti** – propojení s digitálními technologiemi

Tematické okruhy produktivních činností:

- **tvorba mediálního sdělení** - spolupráce sknihovnou – výtvarné soutěže, výstavy
- **práce v realizačním týmu**
- **Jsme Evropané**

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- **Kulturní difference**
- **Lidské vztahy** - vztahy v rodině, v kolektivu třídy - využití v tematické práci
- **Etnický původ** – poznávání umění různých etnických skupin
- **Multikulturalita**
- **Princip sociálního smíru a solidarity**

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- **Ekosystémy** – vyjádření proměny ekosystémů v různých ročních obdobích, využití přírodních materiálů, ochrana přírody
- **Základní podmínky života** – voda, vzduch, země – výtvarné vyjádření, péče o rostliny
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – průmysl a životní prostředí – modely, stavebnice, makety
- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec, její historické památky, architektura – tematické využití

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

- **kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – význam reklamy, kritický přístup k ní, pokus o vlastní tvorbu - plakáty
- **interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**
- **stavba mediálních sdělení**
- **vnímání autora mediálních sdělení**
- **fungování a vliv médií ve společnosti**

Tematické okruhy produktivních činností:

- **tvorba mediálního sdělení** - spolupráce se školním časopisem, knihovnou – výtvarné soutěže, výstavy
- **práce v realizačním týmu**

7. 6. Průřezová témata - Tělesná výchova 1. – 5. ročník

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání**
Rozvoj pohybových reakcí na sluchové a zrakové podněty, rozvoj pozornosti

při získávání nových poznatků, cvičení soustředění při sportovních výkonech a hrách, rozvoj pohybové paměti, procvičování co nejsprávnějšího a nejrychlejšího řešení herních situací.

- **Sebepoznání**

Při nácviku pohybových dovedností poznávání svých pohybových možností.

- **Seberegulace a sebeorganizace**

Cvičení sebekontroly při rozcvičkách a při relaxačních cvičeních, sebeovládání při hrách a soutěžích v duchu fair play, cvičení vůle při běhání a při zdokonalování se v dalších pohybových dovednostech. Plánování osobních cílů při plnění atletických disciplín vzhledem k minulým výkonům žáka. Možnost využití volného času ke zlepšování pohybových dovedností žáka.

- **Psychohygiena**

Vedení k pozitivnímu naladění mysli a dobrému vztahu k sobě samému. Chápání pohybu jako radosti a pozitivní věci pro zdraví a své tělo. Vyrovnání se s problémy při malých nebo velkých pohybových vlohách v rámci třídního kolektivu.

- **Kreativita**

Rozvoj herní kreativity, vyjádření hudby pohybem při rytmické gymnastice a v 5. ročníku samostatná příprava a vedení rozcvičky.

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí**

Vzájemné poznávání se ve třídním kolektivu, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech například při výběru spoluhráčů k různým druhům pohybových her zaměřených na sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost, rozumovou bystrost a znalosti.

- **Mezilidské vztahy**

Péče o dobré vztahy ve třídě, oslovování spolužáků a spolužaček křestními jmény, při řešení konfliktů při TV se dívat na vše i očima druhého, učit se povzbuzovat ostatní k dosažení lepších výkonů, fandit jim a přát jim zlepšení. Umět uznat porážku, například podáním ruky soupeři. Nesvalovat vinu za neúspěch na někoho jiného, spíše hledat co jsem měl udělat lépe já. Učit se své spoluhráče spíše chválit a hecovat než kárat. Snažit se udržovat týmový duch při hrách a soutěžích. Naučit se uznávat autoritu rozhodčích při hrách a na soutěžích.

- **Komunikace**

Zdokonalování se ve verbální i neverbální komunikaci. Slušná omluva, procvičování rychlé a účinné komunikace se spoluhráči při hrách a soutěžích., rozvoj slovní zásoby při komunikaci ve sportovní terminologii, chápání gest učitele jako rozhodčího.

- **Kooperace a kompetice**

Naučit se spolupracovat při hrách, neprosazovat jen sebe, umět posoudit a udělat to, co je nejlepší pro družstvo.

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti**

Rozvoj dovedností pro řešení problémů a rozhodování v různých herních situacích v duchu fair play.

- **Hodnoty, postoje, praktická etika**

Žáci se učí uznávat zdraví jako nejvyšší hodnotu, proto se učí opatrovat své zdraví i zdraví všech okolo i za cenu ztráty vítězství. Učí se přiznat podle pravdy, odsuzovat nefair chování a hru. Při soutěžích a hrách se rozvíjí cit pro spravedlnost a umění respektovat soupeře i rozhodčího. Žáci se učí nezištně pomáhat spolužákům i učiteli, například při nošení pomůcek...

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- **Občanská společnost a škola**
- **Občan, občanská společnost a stát**
- **Formy participace občanův politickém životě**
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**

Dodržování demokratického způsobu řešení problémů a konfliktů při tělesné výchově

– „Když se mi něco nelíbí, mohu se ozvat, ale slušně.“

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- **Evropa a svět nás zajímají**
- **Objevujeme Evropu a svět**

Rozvoj zájmu žáků o sport v Evropě i ve světě. Příklady našich úspěšných sportovců začleněných do týmů v různých zemích. Setkávání sportovců na mezinárodních soutěžích – ME, MS a OH.

- **Jsme Evropané**

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- **Kulturní difference**

Respektování cizinců a příslušníků různých etnických skupin i při tělesné výchově.

- **Lidské vztahy**

Dodržování pravidel slušného chování vůči všem spolužákům i učiteli, využití tělesné výchovy při zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

- **Etnický původ**

- **Multikulturalita**

- **Princip sociálního smíru a solidarity**

Vedení k nekonfliktnímu životu ve třídě, jejíž součástí jsou i cizí státní příslušníci nebo členové jiných etnických skupin a to i při tělesné výchově a sportu.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- **Ekosystémy**

Využívání ekosystémů k aktivnímu odpočinku člověka. Význam těchto ekosystémů pro relaxaci člověka žijícího v ekosystému města. Využívání některých ekosystémů při výuce v tělesné výchově (les – vycházky, cyklistické výlety, pole a louky – hry a přespolní běh)

- **Základní podmínky života**

Voda jako jedna ze základních podmínek života – význam dodržování pitného režimu, hlavně při sportovních aktivitách. Žáci se učí nacházet pro sport a rekreaci vhodné prostředí – v zeleni, v lese i tam, kde je čisté ovzduší.

- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí**

Dbáme na to, abychom při našich sportovních akcích (turistické výlety do hor, cyklistické výlety, vycházky, branná cvičení, dny první pomoci, přespolní běhy,...) neničily přírodu.

- **Vztah člověka k prostředí**

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

7. 7. Průřezová témata - v případě žáků s lehkým mentálním postižením

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;

- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.
-
- Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu *Environmentální výchova*, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
-
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

8. Školní družina

8.1. Charakteristika ŠD

Školní družina při Základní škole, Hostěradice, okres Znojmo, příspěvkové organizace, 671 71 Hostěradice 36

Školní družina

- první oddělení vede vedoucí vychovatelka
maximální naplněnost 30 dětí
provoz od 11:40 do 16:00
- druhé oddělení vede vychovatelka
maximální naplněnost 25 dětí
provoz od 12:35 do 16:00
- ranní družina
maximální naplněnost 25 dětí
provoz od 6:15 do 7:45

Obě oddělení školní družiny navštěvují žáci 1. – 5. ročníku.

Školní družinu mohou využívat i děti se speciálními vzdělávacími potřebami, nadané a mimořádně nadané děti.

Podmínky přijímání a vyloučení dětí ze školní družiny jsou upřesněny ve vnitřním řádu školní družiny (VRŠD).

Školní družina—důležitý výchovný partner rodiny a školy

- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí
- pomáhá dětem překonávat jejich handicapy
 - má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů
 - rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence

Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu, najde své místo ve zdravé sociální skupině.

V rámci školní družiny je realizován program „Hodina pohybu navíc.“

Pokusné ověřování vyhlásilo MŠMT a organizuje ho Národní ústav pro vzdělávání.

Pokusné ověřování má za cíl motivovat žáky 1. – 3. ročníků ZŠ k pohybu a ověřit možnosti začlenění těchto činností do režimu školní družiny.

Pokusné ověřování probíhá v rámci školní družiny a je organizováno 1x týdně pro skupiny žáků 1. ročníku, 2. ročníku, 3. ročníku.

- 8.2. Cíl:** Připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

Formy vzdělávání:

- a) příležitostné – přednášky, besedy, veřejná vystoupení, výstavy, exkurze, výlety apod. Z důvodu plné kapacity ŠD tyto formy uskutečňuje pouze

příležitostně.

- b) pravidelné – zájmové a rekreační, které se realizují dle týdenního plánu ŠD.
Upravují se podle potřeby. Jsou to činnosti – VV, PČ, pobyt venku, jazyková výchova apod.
- c) individuální – dle potřeb dítěte – např. pro nadané, talentované nebo integrované dítě.
- d) spontánní – zahrnutý do denního režimu oddělení, např. klidové činnosti, čtení, hraní, poslouchání hudby, pobyt venku a různé hry.

8.3. BOZ (součástí VRŠD)

Materiální podmínky

Školní družina má samostatné třídy, která se nachází v přízemí školní budovy, čímž je umožněn i bezpečný a bezbariérový přístup.

Třídy odpovídají hygienickým kritériím – 2 m² na dítě.

Třídy mají dostatek prostoru, přiměřené vybavení s odpovídajícím nábytkem, hračkami, stavebnicemi, kostkami, stolními a společenskými hrami. Děti mají výtvarný koutek, kuchyňský koutek s dětskou kuchyňkou, oddechový koutek se sedačkou a křesly, sedacími pytlí. Školní družina je vybavena koberci, televizí se satelitním připojením, počítači s interaktivní tabulí.

Personální podmínky – oddělení školní družiny vedou vedoucí vychovatelka a vychovatelka.

8.4. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Zájmové vzdělávání nabízí významný prostor pro integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Integrace může mít formu individuální a skupinovou.

Základní oblasti pro vzdělávání dětí se SVP:

personální oblast – odbornost pedagogického pracovníka s ohledem na druh postižení (např. asistent),

technická oblast – bezbariérový přístup do třídy,

materiální oblast – vybavenost třídy speciálními didaktickými pomůckami,

organizační oblast – spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci dětí, PPP Znojmo, s diagnostickým ústavem, s orgánem sociálně-právní ochrany dítěte. Dostatečná informovanost odborné i laické veřejnosti o nabídce integrovaného zájmového vzdělávání.

Ve školní družině je vhodné vymezit i vytvářet podmínky pro rozvoj mimořádně nadaných dětí. S ohledem na psychosociální charakteristiku nadaných dětí je možné vymezit:

- aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti,
- zařazení dítěte do aktivit určených vyšším věkovým skupinám.

8.5. Časový plán vzdělávání = roční tematický plán školní družiny.

8.6. Obsah vzdělávání

Školní družina musí být:

- místo pro zájmové využití dětí
- místo pro regeneraci sil dětí po vyučování
- místo pro rozvíjení tvořivosti
- místo pro posilování sebevědomí
- místo pro radost

- místo pro komunikaci vychovatelky a rodičů
(poskytovat rodičům informace o činnosti ŠD, o připravovaných akcích apod.)

Podmínky pro činnost

- *inspirující, nestresující prostředí*
- hrací chodba
- možnost využívání těchto prostor školy:
 - tělocvičny
 - počítačové učebny
 - projekce (video, DVD)
- koutek se stolem na tenis
- areál kolem školy, hasičské hřiště

Činnost a výchovné působení vychovatelky vychází z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her, podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti).

Výchovné programy se zaměřují na tyto základní oblasti:

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Posilování komunikačních dovedností
- Odpovědnost za své chování
- Ovládání negativních citových reakcí
- Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- Formování životních postojů
- Nacházení nových vazeb a souvztáhnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

Posilování komunikačních dovedností (Člověk ve společnosti)

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- kulturní život

Odpovědnost za své chování

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality

- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Ovládání negativních citových reakcí

- vypořádat se se stresem
- řešení životních situací
- vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině (Člověk jako jedinec)

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty

Formování životních postojů

- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů - drogy, alkohol, kouření
 - šikanování, vandalismus, násilné chování
- rasismus
- podobnost a odlišnost lidí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání

Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

- možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce školní družiny
- tohoto cíle dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky
- přinášet nové podněty, obohacovat poznatky

Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme: - vztah ke své škole, městu, státu
 - vycházky, výlety, poznatky z cest

Lidé kolem nás: - příbuzenské vztahy v rodině
 - vztahy mezi dětmi
 - vztahy ke škole
 - pravidla soužití
 - chování lidí - pravidla slušného chování
 - principy demokracie
 - základní lidská práva a práva dítěte
 - práva a povinnosti

Lidé a čas: - regionální pověsti a báje
 - tradice, zvyky, odlišnost způsobů života
 - návštěva kulturních institucí - knihovna
 - orientace v čase

Člověk a příroda: Rozmanitost živé a neživé přírody

Ochrana přírody – praktické poznávání přírody

Proměny přírody, roční období

Činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)

Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody

Člověk a svět práce: Tradiční i netradiční materiály
Elementární dovednosti

Zájmové zaměření dětí v době pobytu ve školní družině

Dětem umožňujeme v době pobytu ve školní družině rozvíjet své zájmy ve specificky zaměřených zájmových kroužcích.

Mimo tyto kroužky se děti seznamují se všemi oblastmi zájmové činnosti a jednotlivé aktivity jsou zpracované v týdenní skladbě zaměstnání:

- pohybové a tělovýchovné aktivity
- výtvarné činnosti
- rukodělné činnosti
- hudba, zpěv a tanec
- literárně – dramatická činnost
- přírodovědná a vlastivědná činnost
- výpočetní technika

8.7. Průřezová témata – Školní družina

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

- orientovat se v možnostech smysluplného trávení volného času, vybrat si zájmové činnosti dle svých možností, rozvoj zájmů, odmítnout nevhodné nabídky na využití volného času
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby
- rozvíjení postřehu pomocí her

Sebepoznání a sebepojetí

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty
- všimnout si dění i problémů a situací, nevyhýbat se řešení problémů
- rozlišit správná a chybná řešení
- dokončovat započatou práci

Seberegulace a sebeorganizace

Odpovědnost za své chování

- dodržovat zásady bezpečného chování, neohrožovat své zdraví ani zdraví ostatních
- poznávat bezpečná místa pro hry
- rozhodovat samostatně a svých činnostech, uvědomovat se odpovědnost za své chování
- projevovat citlivost a ohleduplnost

- rozpoznat vhodné a nevhodné chování
- vnímat nespravedlnost, agresivitu, šikanu, dokázat se bránit
- dokázat se prosadit i podřídit, přijmout kompromis
- respektovat jiné
- tolerantnost k odlišnostem mezi lidmi

Psychohygiena

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu, posilování tělesné zdatnosti
- výchova k odpovědnosti za své zdraví, vhodné chování, rozpoznat nebezpečí
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim, svačina – prostředí a úklid po sobě
- **dodržování osobní hygieny, základní hygienické návyky**
- odpovědnost za úklid svých věcí v šatně, za pořádek a správné uložení věcí

Ovládání negativních citových reakcí

- vypořádat se se stresem, formulovat těžkosti a společně hledat řešení
- řešení životních situací (nemám kamarády, nemám si s kým hrát, do družstva mě nechtějí...)
- vyrovnání se s nedostatky a neúspěchy, hledat způsob nápravy

Kreativita

- zařazování do činnosti kreativní hry
- vytváření dílčích podmínek, pomůcek, příležitostí pro tvořivost při hraní
- podněcování zájmu a využívání tvořivosti dětí při výzdobě a činnosti ŠD
- nechat děti organizovat různé činnosti, vytvářet podmínky pro realizaci

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

- prevence sociálně patologických jevů
- podobnost a odlišnost lidí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání
- naučit se zachovat klid a rozvahu, nezmatkovat

Mezilidské vztahy

Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí (úcta, porozumění, tolerance)
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů
- podobnost a odlišnost lidí

Komunikace

Posilování komunikačních dovedností

- kultivace slovního a mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby

- schopnost vyjádřit se, požádat o pomoc, o radu
- schopnost formulovat myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi
- komunikovat bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- schopnost vyjadřovat své pocity řečí, gesty, komunikovat kultivovaně
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- kulturní život

Kooperace a kompetence – akce školní družiny

- soužití dětí různorodých kolektivů
- soužití dětí různých věkových skupin
- hraní her ve skupinách, v týmech
- umět a chtít se podřídit i prosadit při skupinové činnosti
- naučit se říci ne

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- řešení různých situací, různé hry (etiketa)
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Místo, kde žijeme – vztah ke své škole, vesnici, státu (vycházky, výlety, poznatky z cest)

Lidé kolem nás – příbuzenské vztahy v rodině

- vztahy mezi dětmi ve škole
- pravidla soužití
- chování lidí – pravidla slušného chování, zdravení
- školní zásady pro dobré občanské soužití
- principy demokracie

Občan, občanská společnost a stát

- základní lidská práva a práva dítěte
- oslovování křestními jmény mezi spolužáky
- práva a povinnosti

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- odhadovat rizika svých nápadů, odpovědnost
- uvědomovat si svá práva a práva druhých

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

- regionální pověsti a báje
- poznávání života dětí v jiných zemích pomocí časopisů, vyprávění, četby
- tradice, zvyky, odlišnost způsobů života

- návštěva kulturních institucí – muzeum, hvězdárna, knihovna
- orientace v čase

Objevujeme Evropu a svět

- zážitky z cest do zahraničí, vyprávění o dovolené
- seznamovat se s životem a zajímavostmi v jiných zemích

Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní difference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

- využívání prostředí v okolí školy k relaxaci, ke sportování, k hrám
- poznávání přírody a ochrana

Základní podmínky života

- voda, vzduch – ochrana a co můžeme udělat my

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
- likvidace odpadu
- Den Země

Vztah člověka k prostředí

- rozmanitost živé a neživé přírody
- ochrana přírody – praktické poznávání přírody (zimní krmení ptactva)
- proměny přírody, roční období, vycházky do okolí školy, vycházky a pozorování změn v přírodě, vyprávění o práci na zahrádkách a na polích
- tradiční i netradiční materiály – práce a vyrábění v družině

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- pěstování kritického přístupu k reklamě
- nepodléhat, nevynucovat se výrobky známé z televizních reklam
- interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
- fungování a vliv médií na společnost

9. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Ta realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Při práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení. V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení budou spolupracovat při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka. Za nutné také považujeme stále zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.

9. 1. Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními máme na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola. Zajišťuje soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků, aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Součástí péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně je Předmět speciálně pedagogické péče/Pedagogická intervence v rozsahu jedné hodiny týdně dle doporučení ŠPZ.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením zohledňujeme jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

9.2. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Ředitelka stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje, sleduje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě

druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smyslnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

9.3. Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

- uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- zabezpečujeme všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, umožňujeme jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, zabezpečujeme jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- umožňujeme formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- zajišťujeme spolupráci se zákonnými zástupci žáka a školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP)
- spolupráci s ostatními školami

Zásady komunikace učitele s rodičem:

- vytvoření klidné atmosféry (pochvala dítěte, optimismus)
- dopřání dostatku času pro rozhovor s rodiči
- popsání situací, chování, příhod se žákem
- nastolení „pravidel hry“
- uvádění konkrétních příkladů a objasňování svých stanovisek (rozebrat s rodiči možné souvislosti, uvést důvody, co vše učitel zvážil, než se rozhodl takto reagovat)
- snaha citlivě rodičům poradit a nabídnout jim pomoc

Zásady pro práci s dětmi s SPU:

- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa
- odstranění rušivých vlivů při práci
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- zařazování relaxačních cvičení

Při práci s dětmi s SPU je velmi důležité získat pro spolupráci jejich rodiče, bez kterých nelze dosáhnout úspěchu. Je třeba si získat jejich důvěru, poskytovat jim jasné a srozumitelné informace, podporovat a povzbuzovat je při nápravě SPU jejich dítěte.

10. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování nadaného a mimořádného nadání žáků spolupracujeme s PPP a na základě závěrů odborného vyšetření sestavujeme PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka a IVP mimořádně nadaného žáka.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného a mimořádně nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání.

10.1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Ředitelka zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného

informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP třídnímu učiteli, který je zaznamená do školní matriky.

10.2. Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy

Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje s Menzou ČR a Pedagogickou fakultou MU Brno. Pracovníci obou institucí poskytují konzultace podle potřeby. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP.

10.3. Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na různých soutěžích
- bohatá nabídka zájmových kroužků

10.4. Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků věnujeme pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

11. VYBAVENÍ ŠKOLY

Materiální

Škola je velmi dobře vybavena učebnicemi dle vzdělávacích programů, postupně dovybavována moderními učebními pomůckami, audiovizuální technikou a informativně komunikačními technologiemi, odpovídajícím výukovým softwarem.

Kmenové učebny jsou vybavené funkčním zařízením a podle potřeby digitální technikou a připojením k internetu - notebooky a tablety.

K výuce výtvarné výchovy a pracovních činností máme odbornou učebnu. Další odbornou učebnu máme k dispozici pro výuku Informatiky. Samozřejmostí je připojení všech počítačů k internetu.

Nechybí ani dobře vybavená školní knihovna.

V odborných kabinetech jsou k dispozici sbírky různých učebních pomůcek – didaktické pomůcky, závěsné mapy, pracovní sešity, stavebnice, výukové hry, výukový software apod.

Dále máme k dispozici dobře vybavenou tělocvičnu.

Veškeré učebnice mají doložku MŠMT. Vyučující mají k dispozici i speciální učebnice, kompenzační pomůcky, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Prostorové

Celý školní areál leží na okraji obce mimo silniční provoz. Okolí školy skýtá velmi dobré možnosti pro činnost školní družiny i pro tělesnou výchovu. Budova školy je tvořena jednopatrovou budovou včetně školní jídelny a tělocvičny.

K dispozici je 9 učeben, 5 jsou kmenové učebny jednotlivých ročníků, 2 tvoří odborné učebny (PC, VV), další dvě jsou využívány ŠD. Každá z kmenových učeben je vybavena jednomístným stavitelným školním nábytkem, kobercem, CD přehrávačem, počítačem a interaktivní tabulí SmartBoard. Prostorové uspořádání třídy a pracovního místa respektuje nároky na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Školní družina má k dispozici 2 samostatné herny s PC a interaktivními tabulemi. Obě mají k dispozici koberec, CD přehrávač a vhodný nábytek k odpočinku.

Tělesná výchova má k dispozici tělocvičnu a školní hřiště s umělým povrchem.

V přízemí budovy jsou šatny jednotlivých ročníků, učebny školní družiny, jedna kmenová učebna, ředitelna, sborovna, cvičná kuchyňka s učebnou pracovních činností a VV, čtenářský klub, knihovna, školní jídelna s kuchyní, tělocvična, šatna u tělocvičny, nářadovna a kabinet TV, šatna pro uklízečky, sklad a sociální zařízení pro žáky i zaměstnance.

V prvním patře se nachází 4 kmenové třídy, počítačová učebna s připojením k internetu, kabinet ČJ, AJ, M, VL, PŘ, HV, sklad školního nábytku, sociální zařízení pro žáky a zaměstnance.

Před školou je venkovní učebna s oddechovým hřištěm, které je vybaveno herními prvky, za školou je školní hřiště s umělým povrchem a doskočiště.

Psychosociální podmínky

Vytváříme pohodu přátelského prostředí, podmínky pro zdravé učení a otevřeného partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy. Vzdělávání propojujeme

s každodenním životem – osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti. Vzdělávání přizpůsobujeme věku a hodnocením žáky motivujeme – respektujeme individualitu žáků, hodnotíme v souladu s jejich individuálními možnostmi a dosaženým pokrokem, poskytujeme dostatek zpětné vazby, tolerujeme chyby a omyly. Naplňujeme potřeby žáků – všestranný prospěch žáka je hlavním momentem v přípravě a realizaci vzdělávání. Vytváříme příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta posilování vzájemné úcty, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, soudržnost se třídou, školou. Plníme minimální preventivní program - ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy. Včas informujeme žáky a zákonné zástupce žáků o věcech dění uvnitř školy i mimo ni. Respektujeme potřeby jedince a jeho osobní problémy.

Personální

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Pedagogičtí pracovníci jsou schopni a ochotni podílet se i na dalších činnostech ve škole. Jsou komunikativní ve směru k žákům, jejich zákonným zástupcům, ostatním pedagogům a odborníkům zajišťujícím pro školu speciální služby, jsou schopni diagnostikovat žáky a motivovat je k další činnosti, udržet neformální kázeň, průběžně se vzdělávat. Pedagogický sbor je schopný týmové práce, vzájemně vstřícné komunikace a spolupráce. Vedoucí pracovníci vytváří motivující profesní klima, usilují o neustálý odborný a profesní růst svůj i svých podřízených.

Organizační

Všichni učitelé se účastní přípravy a realizace ŠVP.

Základní pravidla života školy a způsoby projednávání problémů se žáky a jejich zákonnými zástupci upravuje školní řád, který byl sestaven ve spolupráci všech pedagogů.

Optimální režim výuky je v souladu se vzdělávacími potřebami žáků, ve shodě s obsahem vzdělávání a vhodnými způsoby učení.

Optimální režim života školy je v souladu s věkovými potřebami žáků a jejich bezpečností.

Všichni zaměstnanci školy jsou pravidelně v tomhle ohledu proškolení.

Podmínky spolupráce školy a zákonných zástupců žáka

Zákonní zástupci jsou pravidelně seznamováni se záměry školy, s cíli, způsoby výuky, s pravidly života školy, s průběhem a hodnocením vzdělávání žáků, a to 3x ročně na třídních schůzkách.

Pokud je nutné, domluví si zákonný zástupce nebo vyučující mimořádnou schůzku k společnému projednávání aktuální situace.

Zákonný zástupce má možnost účastnit se výuky, pokud o to zažádá a epidemiologická situace to dovolí.

Školní poradenství pro zákonné zástupce ve výchovných otázkách mají na starosti třídní učitelky a metodik prevence, popřípadě vychovatelky ŠD.

Poradenství v otázkách učení žáků a problematiky podpůrných opatření podává třídní učitelka, popřípadě vyučující, která vede kroužek Pedagogické intervence a je pověřena komunikací s poradenskými zařízeními.

Informace jsou zákonným zástupcům podávány vždy písemnou formou v deníčku či žákovské knížce dítěte. Jsou též zveřejňovány na nástěnce školy a na webových stránkách školy. Veškeré informace jsou podávány s několikadenním předstihem, jak stanoví školní řád.

Zákonní zástupci se s vyučujícími setkávají také na školních akademiích, které škola pořádá vždy v prosinci a v červnu.

Školská rada se schází pravidelně 2x ročně.

Technické

Prioritou školy v běžném chodu i ve výuce je postupné rozšiřování a následné využívání informačních a komunikačních technologií. Na zmíněných attributech je postavena filosofie školy. Požadavkem doby je bezprostřední a rychlá orientace v běžných životních situacích. Toto krédo je naplňováno modernizací výchovně-vzdělávacího procesu, zejména zdokonalováním výpočetní techniky.

Pro výuku informatiky je určena samostatná učebna. Učitelé mají k dispozici PC ve sborovně, v kmenových třídách a také pracovní notebook. Třídy jsou vybaveny počítačem a interaktivní tabulí. Všechny počítače ve škole jsou připojeny na internet. Škola má přístupnou wifi.

Hygienické

Pitný režim je zajišťován vlastními zdroji žáků. Stravovací služby zajišťuje školní kuchyň s jídelnou. Žáci mohou odebírat obědy i svačiny.

Učitelé a zaměstnanci školy mají k dispozici nápojový automat s barely s pitnou vodou ve sborovně.

Režim vyučování respektuje hygienu učení a věk žáků.

Veškeré učebny a ostatní prostory školy vyhovují platným hygienickým normám (odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, větrání, čistota, velikost školního nábytku – stavitelné jednomístné lavice a nastavitelné židle).

K relaxaci žáků slouží prostorné chodby s odpočinkovými kouty, relaxační koberce v každé kmenové učebně i školní družině, venkovní učebna s herními prvky.

Pestrá nabídka volnočasových aktivit je nedílnou součástí chodu naší školy.

Žáci mají také možnost pobytu v areálu školy, který skýtá dostatečné prostory pro odpočinek.

Sociální zařízení v přízemí i v prvním patře odpovídá předepsaným hygienickým požadavkům a je po celkové rekonstrukci (2016).

Bezpečné vzdělávání a život školy

V celém areálu a v budově školy je dodržován zákaz kouření, pití alkoholu a požívání jiných škodlivin. Je dodržována pravidelná kontrola zařízení z hlediska jejich bezpečnosti.

Lékárničky jsou uloženy ve sborovně, v šatně uklízeček, v kabinetu TV, ve školní kuchyni. Jsou pravidelně kontrolovány a doplňovány.

Žáci jsou pravidelně proškolení a seznamováni s BOZ, s první pomocí při úrazech, s chováním za mimořádných situací. Také všichni zaměstnanci školy jsou pravidelně proškolení s BOZP, PO a pravidly první pomoci.

Předmět speciálně pedagogické péče

Charakteristika předmětu speciálně pedagogické péče a jeho odborné zajištění

Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předmět speciálně pedagogické péče zajišťuje kompenzaci obtíží žáka, přispívá ke kvalitnímu vzdělání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám. Škola vychází z § 19, § 23 odst. 3 a § 26 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a z ustanovení Přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Předmět speciálně pedagogické péče (PSPP) je zajišťován pedagogickými pracovníky školy s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky při dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin, přičemž ve druhém a třetím stupni podpory je zaměřen na nápravy v oblasti specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, nácvik sociální komunikace. Žáci se čtvrtým a pátým stupněm podpory naši školu nenavštěvují. Ve čtvrtém stupni podpory je předmět speciálně pedagogické péče zaměřen na oblasti předmětů speciálně pedagogické péče ve druhém i třetím stupni podpůrných opatření a dále na český znakový jazyk, prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, na prostorovou orientaci, na samostatný pohyb zrakově postižených, na práci s optickými pomůckami, na Braillovo písmo, na bazální stimulaci u žáků s kombinovanými vadami, případně vychází z dalších obtíží žáků, které vyplývají z charakteru jejich zdravotních obtíží. V pátém stupni podpory vychází předmět speciálně pedagogické péče ze specifík obtíží žáka, je stanoven SPC.

Zajištění PSPP u konkrétních žáků je vždy podmíněno doporučením školského poradenského zařízení (PPP, SPC apod.). Žáci jsou do PSPP zařazeni na základě souhlasu zákonných zástupců. Výuka probíhá jako individuální nebo skupinová s maximálním počtem 4 žáci ve skupině. Organizace výuky PSPP je v kompetenci ředitelky školy.

Předmět PSPP je organizován:

- jako „nápravy“
 - od 2. stupně podpůrných opatření
 - PSPP v této formě nemá osnovy, není uveden na vysvědčení, nehodnotí se
 - je realizován z disponibilních hodin nebo nad rámec výuky

PSPP může vyučovat na učitel/ka, který získal/a kvalifikaci podle § 7 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů. Dále speciální pedagog/pedagožka dle § 18 zákona č. 563/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a psycholog/psycholožka dle § 19 zákona č. 563/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a výjimečně i učitel/ka, není-li k dispozici kvalifikovaný/á vyučující.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení:

Učitel vede žáky:

- k dostatku učebních informačních zdrojů a učebních nabídek
- k propojení informací se skutečným životem

- k práci s informacemi
- k samostatnosti, organizaci vlastní činnosti
- k poznávání vlastních možností
- k práci s přiměřeným učivem
- k hodnocení formou zpětné vazby
- k motivaci dobrými výsledky

Kompetence k řešení problémů:

Učitel vede žáky:

- k vnímání problémových situací, rozpoznání problému, promyšlení a naplánování způsobu jejich řešení
- k samostatnému řešení problémů
- k ověřování výsledků (porozumění)
- k práci s chybou

Kompetence komunikativní:

Učitel vede žáky:

- k efektivní komunikaci
- k práci v týmu
- k ústní i písemné prezentaci výsledků práce

Kompetence pracovní:

Učitel vede žáky:

- k dokončení započaté práce způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok
- k osobní odpovědnosti za výsledky práce

Kompetence občanské:

Učitel vede žáky:

- k samostatnému rozhodování
- k vhodné argumentaci

Kompetence sociální a personální:

Učitel vede žáky:

- k podpoře sebedůvěry
- k spolupráci v malé skupině a tím pozitivně ovlivňuje společnou práci
- k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Mgr. Pavlína Kociánová, ředitelka školy

Projednáno a schváleno pedagogickou radou dne 10. 9. 2025

Školská rada schválila dne 14. 10. 2025 Mgr. Pavla Křepelová

